

A jel a legutoljára megváltozott bekezdéseket jelöli.

1988. évi I. törvény

a közúti közlekedésről¹

A törvény célja

1. § A törvény célja, hogy a közúti közlekedés alapvető feltételeinek, az abban résztvevő személyek és szervezetek jogainak és kötelezettségeinek a meghatározásával elősegítse a közúti személy- és áruszállítási szükségletek kielégítését, a közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfelelő korszerű járműállomány és közúthálózat kialakítását, működését, a közutak védelmét.

A törvény hatálya

2. § (1)² A törvény hatálya kiterjed Magyarország területén a közúti közlekedésben résztvevőkre, a közúti járművekre (a továbbiakban: jármű), - a 48. § (4) bekezdésében foglalt eltéréssel - az utakra, az utak környezetére és a közúti közlekedést szolgáló létesítményekre, valamint az állam és a helyi önkormányzat tulajdonában álló utakon, tereken, parkokban, egyéb közterületeken kialakított várakozási területen járművekkel történő várakozás rendjére.

(2)³ Magyarország területén kívül a magyar hatósági jelzéssel ellátott járművekre, azok üzemeltetőjára és vezetőjére a törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben a külföldi jogszabály vagy nemzetközi szerződés, egyezmény, megállapodás eltérően nem rendelkezik.

(3)⁴ Magyarország területén külföldi hatósági jelzéssel ellátott járművekre, azok üzemeltetőjára és vezetőjére a törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben jogszabály, nemzetközi szerződés, egyezmény vagy megállapodás másként nem rendelkezik.

(4)⁵ A Magyar Honvédség és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, valamint a rendvédelmi szervek

a) tagjaira,

b) üzemben tartott járműveire, és azok forgalomba helyezésére, valamint időszakos vizsgálatára, továbbá

c) magánútjaira

jogszabály eltérő rendelkezéseket állapíthat meg.

(5)⁶ A törvénynek az utakra vonatkozó rendelkezéseit az út műtárgyaira és tartozékaira, a közutakra vonatkozó rendelkezéseit - a 8. § (1) bekezdésének h) pontja, a 11. § (2) bekezdése, a 30. § és a 43. § kivételével - a közforgalom elől el nem zárt magánutakra is alkalmazni kell.

A közúti közlekedésben résztvevők alapvető jogai és kötelezettségei

3. § (1) A közúti közlekedésben mindenkinek joga van részt venni; a közutat és a közforgalom elől el nem zárt magánutat közlekedés céljából gyalogosként vagy - meghatározott feltételek teljesítése esetén - járművezetőként bárki igénybe veheti. Jogszabály gyalogosok és járművek közlekedését egyes közutakon korlátozhatja vagy kizárhatja.

(2) A közút kezelője⁷ a közlekedés résztvevőit tájékoztatja a közlekedés biztonságát és zavartalanságát jelentősen befolyásoló körülményekről.

4. § (1) A közúti közforgalmú személyszállítást végző járművön bárki utazhat, ha a meghirdetett utazási feltételeket megtartja.

(2) A közúti közforgalmú személyszállítást végző jármű üzemeltetője köteles az utazási feltételekről, menetrend alapján közlekedő jármű üzemeltetője ezen kívül a jármű közlekedésének időpontjáról, gyakoriságáról és az utazás egyéb körülményeiről az utasokat tájékoztatni.

5. § (1) Aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles

a) a közúti forgalomra, valamint a közútnak és környezetének a védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani;

b) a közúti jelzések rendelkezéseinek eleget tenni, a forgalom irányítására jogosultak utasításait követni;

c) úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyónbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon és ne zavarjon.

(2) Közúton járművet az vezethet,⁸ aki a biztonságos vezetésre alkalmas állapotban van, a jármű vezetéséhez előírt engedéllyel rendelkezik.

(3) A jármű vezetését az üzemeltető nem engedheti meg, illetőleg a vezető nem engedheti át olyan személynek, aki a (2) bekezdésben említett feltételeknek nem felel meg.

(4)⁹ A külföldi hatóság engedéllyel és jelzéssel ellátott járművel belföldi közúti forgalomban a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint lehet részt venni.

6. § (1) Járművel az út-, a forgalmi, az időjárási és a látási viszonyoknak megfelelően kell közlekedni; figyelemmel kell lenni a jármű sajátosságaira, az utasokra és a rakományra.

(2) Járművel az úttest menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és a forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell haladni.

(3) Aki járművel irányt változtat, köteles az azonos irányban vagy szemben haladó, irányt nem változtató járműveknek elsőbbséget adni. Az irányváltást jól láthatóan és kellő ideig jelezni kell.

(4) Útkereszteződésben - ha közúti jelzésből vagy forgalmi szabályból más nem következik - a jobbról érkező járműnek van elsőbbsége.¹⁰

7. § (1) A közutat, a közúti jelzést megrongálni, beszennyezni, a közútra a közlekedés biztonságát vagy zavartalanágát hátrányosan befolyásoló tárgyat kitenni, kidobni nem szabad.¹¹

(2) Aki a közutat vagy a közúti jelzést megrongálta, beszennyezte vagy a közútra a közúti közlekedés biztonságát, zavartalanágát hátrányosan befolyásoló tárgyat juttatott, köteles a keletkezett veszély elhárításáról gondoskodni, illetőleg ameddig az nem lehetséges, a veszélyről a közlekedés többi résztvevőjét tájékoztatni.

(3) Az a járművezető, aki a közúti jelzés olyan rongálását, beszennyezését észleli, vagy a közútra került olyan akadályt lát, amely a közlekedés biztonságát súlyosan veszélyezteti, köteles erről a rendőrséget vagy a közút kezelőjét¹² értesíteni, és - amennyiben erre lehetősége van - a veszélyt a közlekedés többi résztvevőjének jelezni vagy azt elhárítani (méréskelni).

7/A. §¹³ (1) A közúti balesettel érintett járművek vezetői - a rendőrhatalóság értesítésének, illetve a rendőri intézkedés hiányában - kötelesek személyazonosságukat és a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításuk fennállását a biztosító intézet megnevezésével együtt hitelt érdemlően igazolni, nevüket, lakcímüket és a balesetben érintett járművek hatósági jelzését közölni.

(2) Ha a baleset folytán megrongálódott jármű vezetője nincs jelen, a károkozó az (1) bekezdésben megjelölt adatokat köteles erre alkalmas módon a helyszínen hátrahagyni, és az esetet a felelősségbiztosítási jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően biztosítóintézetének bejelenteni.

A közúti közlekedéssel összefüggő állami feladatok

8. § (1) A közúti közlekedéssel összefüggő állami és önkormányzati feladatok:¹⁴

a) a közúti közlekedés tervezése, fejlesztése, szabályozása és ellenőrzése;

b) a közúti közlekedés szervezeti és működési feltételeinek meghatározása;

c)¹⁵ a közúti közlekedés hatósági, igazgatási és nyilvántartási feladatainak ellátása;

d) a tömegközlekedés működtetésének biztosítása;

e) a közúti közlekedés biztonságát szolgáló nevelés, felvilágosítás és propaganda;

f) a közúti közlekedési szakemberek és a közúti járművezetők vizsgáztatása;

g) a járművek műszaki vizsgálata;

h) a közúthálózat fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése;

i)¹⁶ a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint a tereken, parkokban és egyéb közterületeken járművel történő várakozás biztosítása.

(2) A hazai járműállomány rendeltetésszerű, biztonságos és a környezetvédelmi követelményeknek megfelelő működtetéséhez szükséges feltételeket (alkatrészellátás, javítás, karbantartás, tüzelő- és kenőanyagellátás stb.) jogi, közgazdasági és hatósági eszközökkel is biztosítani kell.

9. §¹⁷ (1)¹⁸ A közúti közlekedéssel összefüggő állami feladatokat a Kormány, a miniszterek, államigazgatási szervek, valamint az egyéb költségvetési szervek látják el.

(1a)¹⁹ A 8. § (1) bekezdés a)-h) pontjaiban meghatározott állami feladatok ellátását a közlekedésért felelős miniszter koordinálja.

(2)²⁰ A közúti közlekedéssel összefüggő önkormányzati feladatok ellátásáról a helyi önkormányzat képviselő-testülete gondoskodik.

9/A. §²¹

9/B. §²² (1)-(2)²³

(3)²⁴

(4) A koncessziós pályázatot

a)²⁵ az állam kizárólagos tulajdonát képező, az országos közúthálózatba tartozó autópályák, autóutak - illetőleg azok egyes szakaszai - és a műtárgyaik működtetésére a közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter egyetértésével;

b) az önkormányzat törzsvagyonának részét képező közutak és a műtárgyaik működtetésére az önkormányzat képviselő-testülete

írja ki.

(5) A pályázati kiírásnak - a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 8. §-ában foglaltakon túlmenően - tartalmaznia kell:

a) a koncessziós társaság alaptőkéjének a létesítéshez vagy fejlesztéshez szükséges tőkéhez viszonyított legkisebb mértékét;

b) a koncessziós tevékenység környezetvédelmi követelményeit;

c) a pályázaton való részvétel feltételeit (pl. részvételi díj, biztosíték, a pályázó gazdálkodási, pénzügyi helyzetéről nyújtott tájékoztatás);

d)²⁶

(6)²⁷ A pályázat nyertesének a koncessziós társaságot részvénytársaságként kell megalapítania, amely jogosult a koncesszió tárgyát képező közutakhoz közvetlenül csatlakozó üzemanyagtöltő és szervizállomások, pihenőhelyek, egészségügyi és sportlétesítmények, vendéglátó létesítmények és szálláshelyek, kereskedelmi létesítmények, valamint parkolási célú épületek és építmények építésére és/vagy üzemeltetésére.

9/C. § (1)²⁸ A koncessziós társaság a koncesszió időtartama alatt, a koncessziós szerződés alapján, az általa létesített vagy fejlesztett, felújított, karbantartott és üzemeltetett közutak és műtárgyaik használatától a 33/A. § szerinti használati díjat vagy a 33/A. § szerinti útdíjat szedhet.

(2) A koncessziós szerződés egy alkalommal - eredeti időtartamának legfeljebb felével - külön pályázat kiírása nélkül meghosszabbítható.

9/D. §²⁹ (1) A járművekkel helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken történő várakozás a helyi közút, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutak, valamint terek, parkok és egyéb közterületek közlekedési célú használata. A kijelölt várakozási terület fenntartása a várakozási terület kezelőjének feladata.

(2)³⁰ A helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken járművel történő várakozás biztosítását célzó közszolgáltatást a tulajdonos, illetve a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 9. § (5) bekezdés szerinti szolgáltató köteles ellátni.

(3)³¹ A járművek helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken történő várakozása a tulajdonos, illetve az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott szolgáltató és a várakozási terület igénybevevője közötti polgári jogi jogviszony. A várakozási díj és a pótdíj megfizetéséért a jármű üzemeltetője felel.

(4)³² A helyi önkormányzat illetve állami tulajdonban álló terek, parkok és egyéb közterületek vonatkozásában a vagyonkezelő az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott gazdasági társasággal a (2) bekezdés szerinti közszolgáltatás ellátására szerződést köthet. A szerződésnek tartalmaznia kell:

a) a szolgáltató által ellátandó közfeladatot és egyéb tevékenységet,

b) a várakozási területet, amely tekintetében a szolgáltató a közfeladat ellátására köteles,

c) a tulajdonos és a szolgáltató közötti kapcsolattartás részletes szabályait,

d) a szolgáltató által ellátott feladatok ellenértékének meghatározását,

e) a nyilvántartási, adatszolgáltatási és elszámolási kötelezettségek teljesítésének módját és formáját,

f) a ráfordítások és nyereségek meghatározásának szempontjait,

g) a szerződés időtartamát.

(5)³³ A (4) bekezdés szerinti szerződést - annak módosításaival egységes szerkezetben - a szerződő felek a hatályba lépését követő 30. napon a honlapjukon közzéteszik.

A közúti közlekedés fejlesztése

10. § (1)³⁴ A közúti közlekedést a személy- és áruszállítási szükségletek alapján, a nemzetgazdasági, valamint a terület- és településfejlesztési tervekkel összhangban kell fejleszteni. A fejlesztésnél figyelembe kell venni a közlekedési alágazatok közötti munkamegosztást is. A közúti közlekedésnek kapcsolódnia kell a nemzetközi közúti közlekedés rendszeréhez.

(2) A közúti közforgalmú személyszállításnak a vasúti és vízi közforgalmú személyszállítással együtt hálózatot kell alkotnia.

11. § (1)³⁵ Az utakat úgy kell fejleszteni, hogy a közutak (országos közutak, helyi közutak) és a közforgalom elől el nem zárt magánutak összefüggő rendszert alkossanak.

(2)³⁶ A közutak térségi hálózatának tervezése során - a közutak nyomvonalának kijelölésénél, az útkategória és keresztmetszeti megoldás kiválasztásánál, valamint a megvalósítás időbeli ütemezésénél - a következő gazdasági, társadalmi és környezeti szempontokat és hatásokat kell együttesen értékelni, és figyelembe venni:

- a) a létesítés, a felújítás, az üzemeltetés és a használat közvetlen társadalmi költsége,
- b) a közlekedés-biztonsági szempontból várható hatások,
- c) a települési környezetre gyakorolt hatások,
- d) a természeti és kulturális örökségi értékekre, természeti területekre, tájakra és Natura 2000 területekre, valamint a természeti erőforrásokra, különösen a termőföldre gyakorolt hatások és kockázatok,
- e) az elérhetőség-javulásból fakadó térségi gazdaságélénkítő hatás,
- f) nemzetközi együttműködés elősegítése,
- g) a hátrányos térségek, települések felzárkóztatásának célja,
- h) az országos, regionális, kiemelt térségi, megyei, valamint helyi területfejlesztési és -rendezési célok,
- i) a közúthálózat-fejlesztéssel szorosan összefüggő egyéb sajátos szempontok, különös tekintettel a honvédelmi, idegenforgalmi és vidékfejlesztési szempontokra.

A közúti forgalom szervezésének elvei

12. § (1) A közúti forgalomban való részvétel feltételeit és módját a forgalmi igények, a hazai közlekedési gyakorlat és a nemzetközi szabályok figyelembevételével kell meghatározni.³⁷

(2) A közutak forgalmi rendjét félreérthetetlenül, úgy kell kialakítani, hogy azt a közlekedés résztvevői kellő időben és könnyen felismerhessék. A forgalmi rend kialakításához a szükséges és lehető legkevesebb közúti jelzőtáblát kell használni. A forgalomban résztvevők továbbhaladásának és úticéljuk elérésének megkönnyítése érdekében megfelelő tájékoztató közúti jelzéseket kell elhelyezni.

(3)³⁸ A közút területén, a közút felett és mellett - a közúti jelzőtáblák megtervezésének, alkalmazásának és elhelyezésének körülményeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott területen belül - tilos elhelyezni olyan jelet, jelzést, egyéb tárgyat és berendezést, amely a közúti jelzésekkel - azok alakjával, színével - összetéveszthető, a láthatóságot akadályozza, alkalmas arra, hogy a közlekedők figyelmét elterelje, vagy a közlekedés biztonságát egyéb módon veszélyezteti. Tilos továbbá elhelyezni - a közút úttesten kívüli burkolatlan területe, a járda, a gyalogút és a kerékpárút kivételével - a közút területén, a közút felett, az út műtárgyán, az út tartozékán, közvilágítási-, villany-, telefonoszlopon - függetlenül attól, hogy a közvilágítási-, villany-, és telefonoszlop a közút úttesten kívüli burkolatlan területén, járdán, gyalogúton vagy kerékpárúton helyezkedik el -, valamint a közút lakott területen kívüli szakasza mellett reklámtáblát, reklámhordozót és egyéb reklámcélú berendezést. Ez utóbbi tilalom nem vonatkozik a 42/A. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott távolságon kívül elhelyezett, 4 m² felületet meg nem haladó reklámtáblára, reklámhordozóra és egyéb reklámcélú berendezésre, valamint az üzemanyagtöltő állomások területén elhelyezett cégjelzést, és üzemanyag árakat tartalmazó táblákra, továbbá azokra a - közvetlenül a közút mellett elhelyezett - berendezésekre, amelyek kizárólag a közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztatást tartalmaznak.

(4)³⁹ A közlekedési hatóság annak az ingatlannak - az ingatlan-nyilvántartás szerinti - tulajdonosát, amelynek területén a (3) bekezdésben megállapított tilalmat megszegik, a jel, jelzés, reklámtábla, reklámhordozó, reklámcélú berendezés vagy egyéb tárgy eltávolítására és 100 000 forinttól 500 000 forintig terjedő bírság fizetésére kötelezi. A bírság ismételten is kiszabható.

(4a)⁴⁰ A közlekedési hatóság a (4) bekezdés szerinti bírság összegének meghatározása során a következőket mérlegeli:

- a) a közvetlen balesetveszély lehetősége,
- b) a tilalom megszegésének ismétlődése,
- c) a tájra gyakorolt romboló hatás mértéke,
- d) a termőföld engedély nélküli foglalásának súlya.

(5)⁴¹ A közút kezelője a hozzájárulása nélkül vagy attól eltérő módon az út területén elhelyezett reklámcélú tárgyat vagy berendezést a reklám célú tárgy tulajdonosának költségére eltávolíthatja.

(6)⁴² A közúti forgalmi rend kialakításánál különös figyelmet kell fordítani a gyalogos átkelőhelyek elhelyezésére és megjelölésére, a közúti csomópontok és vasúti átjárók forgalmának szabályozására, a gyalogos- és kerékpáros forgalom biztonságára és - belterületen - a tömegközlekedés zavartalanására.

Fokozottan védeni kell a közúti forgalomban résztvevő gyermekeket, időskorúakat, valamint a mozgáskorlátozottakat és egyéb testi fogyatékosokat.

13. § (1) A forgalom szabályozásánál a közúti közlekedés érdekeit és a kereskedelmi egységek áruval való ellátásához fűződő érdekeket - a közlekedés zavartalanságának és biztonságának megóvása mellett - összhangba kell hozni.

(2) A lakott területeket, különösen a történelmi városrészeket, a műemléki és védett természeti területeket, továbbá a gyógy- és üdülőhelyeket forgalomszabályozási eszközökkel és megfelelő várakozási díjak alkalmazásával is fokozottan védeni kell a közúti közlekedés károsító hatásaitól.

14. §⁴³ (1) A közút lezárására vagy forgalmának korlátozására (elterelésére)

a) a közút kezelője⁴⁴ a közúton folyó munka, a közút állagának védelme, a közúti forgalom biztonsága miatt,

b)⁴⁵ a rendőrség, tűzoltóság és a Magyar Honvédség a rájuk vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben,

c)⁴⁶ a közlekedési hatóság a törvényben meghatározott feladatai ellátásához szükséges mértékben jogosultak.

(2) A közút lezárása vagy forgalmának korlátozása érdekében kihelyezett közúti jelzéseket a munka befejezésekor, illetőleg az ok megszűnésekor haladéktalanul el kell távolítani.

(3) A közút indokolatlan, a szükségesnél nagyobb mértékben vagy hosszabb időtartamra történő lezárásából eredő kárt az intézkedő szerv köteles megtéríteni.

(4)⁴⁷ Aki az (1) bekezdésben foglaltakon kívül az országos és helyi közutat, vagy a közforgalom elől el nem zárt magánutat engedély nélkül lezárja, azt a közlekedési hatóság az eredeti állapot helyreállítására kötelezi.

15. § (1)⁴⁸ A miniszter - rendeletben - meghatározott járművek közlekedését a közút kezelőjének hozzájárulásához és díj fizetéséhez kötheti.⁴⁹

(2)⁵⁰ Az (1) bekezdés szerint megállapított díj, továbbá a 33/A. § szerinti használati díj, útdíj és pótdíj megfizetéséért a járműnek a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény szerinti üzemeltetője felelős.

(3)-(6)⁵¹

15/A. §⁵² (1)⁵³ Az állami tulajdonban álló terek, parkok és egyéb közterületek vonatkozásában a kormányrendeletében, a helyi önkormányzat (fővárosban: a fővárosi önkormányzat) tulajdonában álló helyi közutak, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutak, valamint terek, parkok és egyéb közterületek vonatkozásában a helyi önkormányzat (fővárosban: a fővárosi önkormányzat) rendeletében - forgalomszervezési, valamint a 13. § (2) bekezdésében meghatározott indokok alapján, az e törvényben meghatározott keretek között - kijelölhet olyan várakozási övezetet, illetve várakozási övezeten kívül eső olyan várakozási helyet (a továbbiakban együtt: várakozási terület), amelynek a három vagy annál több kerekű járművel történő, várakozási célú használatáért várakozási díjat kell fizetni (a továbbiakban: díjfizetési kötelezettség).

(2) A díj fizetési kötelezettség alá eső várakozási területen - a lehetőségekhez képest egyenlő megoszlásban, illetve a mozgáskorlátozottak által jellemzően igénybe vett közintézmények elérhető közelségében - minden megkezdett ötven várakozási helyből ki kell jelölni legalább egy, a mozgáskorlátozottak számára fenntartott várakozási helyet.

(3) Díjfizetési kötelezettség olyan várakozási terület tekintetében és időszakra rendelkezhető el, amelyen az adott időszakban a járművek várakozására alkalmas helyek átlagos foglaltsága (a továbbiakban: telítettség) a 70%-ot meghaladja. A 70%-os telítettségi mutatót nem kell alkalmazni e törvény hatálybalépése előtt kijelölt várakozási területek tekintetében.

(4) A várakozási díj mértékét a helyi önkormányzat (fővárosban a fővárosi önkormányzat) rendeletében egy órára vonatkozó várakozási díjként határozza meg. A várakozási díj mértékének meghatározása során figyelemmel kell lenni a szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyenértékűségére. A várakozási díjat úgy kell megállapítani, hogy legalább a ráfordításokra és a működéshez szükséges kiadásokra fedezetet biztosítson. A várakozási díj mértékét a várakozási terület jellemzői, így különösen: a várakozási terület településen belüli adottságai, infrastruktúra, különböző fizetési lehetőségek biztosítása, figyelembevételével kell meghatározni.

(5) Az egy órára vonatkozó várakozási díj személygépkocsi, három- vagy négykerekű motorkerékpár, valamint három- vagy négykerekű segédmotoros kerékpár várakozása esetén - a tárgyév január 1. napjától tárgyév december 31. napjáig terjedő időszakban - nem haladhatja meg az állami adóhatóság által az előző naptári év szeptemberében és az azt megelőző tizenegy hónapban egy liter ESZ 95-ös ólmozatlan benzin üzemanyagköltség-elszámolással kapcsolatosan alkalmazható árként havonta közzétett ár egyszerű számtani átlagának a kétszeresét.

(6) Autóbusz, vontató, tehergépkocsi, mezőgazdasági vontató, lassú jármű és pótkocsi várakozása esetén a várakozási díjnak a legmagasabb összege az (5) bekezdésben megjelölt díjak háromszorosa, járműszerelvény várakozása esetén az (5) bekezdésben megjelölt díjak hatszorosa lehet.

(7) A minimálisan fizetendő várakozási díj az adott várakozási területen érvényes egy órai díj alapján számított,

a) jegykiadó automatából váltott jegy, sorompóval biztosított parkoló esetén 15 percnél megfelelő összeg,

b) mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer használata esetén 15 percnél megfelelő összeg, kivéve, ha a díjfizetés leállítására irányuló kérés a díjfizetés megkezdése utáni első percben megtörténik,

c) előre váltott és a gépjárművezető által érvényesített jegy esetén 30 percnél megfelelő összeg,

d) kézi díjbeszedés esetén egy órának megfelelő összeg.

A minimális fizetendő várakozási díjat a kerekítés szabályai szerint, 5 forintra kell kerekíteni, az érvényességi időt ehhez kell igazítani.

(8) A helyi önkormányzat (fővárosban a fővárosi önkormányzat) rendeletében megállapíthatja a várakozási területen a díjköteles várakozás megengedett leghosszabb időtartamát, amely nem lehet egy óránál kevesebb.

(9)⁵⁴ Amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott, helyi önkormányzat (fővárosban: a fővárosi önkormányzat) tulajdonában álló, díjfizetési kötelezettséggel terhelt várakozási terület állami tulajdonba kerül, és a díjfizetési kötelezettséggel terhelt várakozási terület kijelölése tárgyában kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, úgy a díjfizetési kötelezettséggel terhelt várakozási területnek azt a várakozási területet kell tekinteni, amelyet a helyi önkormányzat (fővárosban: a fővárosi önkormányzat) a tulajdonosváltás napján hatályos rendeletében akként állapít meg.

15/B. §⁵⁵ (1) Várakozási díj a „Parkolj és utazz” (P+R) közúti jelzőtáblával megjelölt várakozási területen nem állapítható meg. Amennyiben a várakozási terület őrzését többlétszolgáltatásként biztosítják, ezért a többlétszolgáltatásért naptári naponként 6-22 óra között legfeljebb az adott településen igénybe vehető közösségi közlekedés legalacsonyabb jegyárával egyező őrzési díj szedhető.

(2) A várakozási területen megkülönböztető fény- és hangjelzéssel jogszerűen felszerelt jármű díjfizetés és időtartam korlátozás nélkül várakozhat.

15/C. §⁵⁶ (1) Ha a jármű díjfizetési kötelezettség alá eső várakozási területen díjfizetés nélkül várakozik, vagy a kifizetett várakozási időt egy óránál rövidebb időre történt fizetés esetén 5 perccel, egy órára vagy annál hosszabb időre történt fizetés esetén legalább 15 perccel túllépi, várakozási esetenként egy órai várakozási díjat, továbbá pótdíjat kell fizetni. A helyi önkormányzat (fővárosban a fővárosi önkormányzat) rendeletében a várakozás 15 percnél hosszabb díjfizetés nélküli túllépéséhez is kötheti a pótdíjfizetési kötelezettséget.

(2) A pótdíj összege a pótdíj kiszabásának napját követő 15 napon belüli befizetés esetén az adott napon belül díjköteles időszakra és további két órai várakozásra számított várakozási díj, 15 napon túli befizetés esetén az egy órai várakozási díj negyvenszerese. E bekezdés alkalmazása során befizetésnek minősül a fizetési művelet elindítása is. A pótdíj kiszabásáról szóló értesítést a jármű szélvédőlapátján, vagy a járművön egyéb jól látható helyen kell elhelyezni.

(3) A várakozási díj és a pótdíjfizetési kötelezettség egy év alatt évül el. A várakozási díj és a pótdíj után késedelmi kamat nem követelhető.

(4) Nem szabható ki pótdíj a külön törvényben feljogosított hatóság által kerékbilincsel rögzített járműre.

(5) A 9/D. § szerinti közszolgáltatással kapcsolatban keletkezett ügyfélpanaszok intézése során külön törvény előírásai szerint kell eljárni.

15/D. §⁵⁷ (1)⁵⁸ Ha a várakozási díjat és a pótdíjat nem fizették meg a tulajdonos, illetve az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott szolgáltató a díj- és pótdíjfizetési felszólítást a várakozási terület díjfizetés nélküli használatának időpontjától számított 60 napos jogvesztő határidőn belül a jármű üzemeltetőjére részére postai küldeményként, vagy más egyéb igazolható módon megküldi.

(2) A 60 napos jogvesztő határidő nem alkalmazható abban az esetben, ha a gépjármű üzemeltetője a nyilvántartott adataiban bekövetkezett változásokat a gépjárműnyilvántartás központi szervéhez - az erre vonatkozó jogszabályi rendelkezések megszegésével - elmulasztotta bejelenteni és ezért a fizetési felszólítás nem a tényleges üzemeltető részére került megküldésre.

(3)⁵⁹ A várakozási díj- és pótdíjfizetési kötelezettség nem teljesítése esetén a tulajdonos, illetve az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott szolgáltató követelését bírósági úton érvényesítheti. A parkolási díjból eredő igények érvényesítése esetén a kötelezett lakhelye szerinti helyi bíróság kizárólagosan illetékes.

(4) A jármű üzemeltetője mentesül a várakozási díj és pótdíj megfizetése alól, ha a jármű a díjfizetés nélkül történt várakozást megelőzően jogellenesen került ki a birtokából, és igazolja, hogy a jogellenességgel összefüggésben kezdeményezték a megfelelő hatóság eljárását.

15/E. §⁶⁰ (1)⁶¹ A várakozási díj, a pótdíj a várakozási terület tekintetében tulajdonosi jogot gyakorló helyi önkormányzatot, állami tulajdonban álló várakozási terület esetében a vagyongazdálkodást illeti meg. A szolgáltató legalább a közszolgáltatás ellátásához szükséges költségekre jogosult, amelyet az elszámolás jóváhagyását követően a helyi önkormányzat részére külön térít meg.

(2) A várakozási díjakból és pótdíjakból eredő bevételeket és azok felhasználását a helyi önkormányzatnak nyilván kell tartania. A nyilvántartást az önkormányzat honlapján közzé kell tenni. Az

adatok közzétételéért, folyamatos hozzáférhetőségéért és hitelességéért az önkormányzat polgármestere felel. A közzététel elmulasztása esetén, továbbá ha a közzététel nem teljes vagy nem időszerű, külön jogszabály szerint a törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárása kezdeményezhető.

(3) A helyi önkormányzat, illetve az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott szolgáltató a díjfizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzésére, a díj- és pótdíjkövetelés érvényesítésére a jármű rendszámát, a természetes személy üzemben tartó nevét, születési idejét és lakcímét, a nem természetes személy üzemben tartó megnevezését és székhelyének, telephelyének címét, a kedvezményre jogosító okirat sorszámát *a*) a díj megfizetése esetén az ellenőrzésig, *b*) a díj fizetés elmulasztása esetén a díj- és pótdíjfizetési felszólítás megküldése céljából a 15/D. § (1) bekezdés szerinti jogvesztő határidő eredménytelen elteltének időpontjáig, *c*) a várakozási díj- és pótdíjfizetési kötelezettség nem teljesítése esetén a 15/D. § (3) bekezdése szerinti eljárás céljából az eljárás befejezéséig kezelheti.

15/F. §⁶² Az állam tulajdonában álló várakozási terület tekintetében a várakozási díj és pótdíj mértéke valamint a díjköteles várakozás megengedett leghosszabb időtartama vonatkozásában annak a helyi önkormányzatnak (fővárosi önkormányzatnak) a rendeletében foglalt szabályokat kell alkalmazni, amelynek közigazgatási területén a várakozási terület fekszik.

16. § (1)⁶³ Olyan elemi csapás vagy rendkívüli hóakadály elhárítására, amely a közutak forgalmát, a személy- és áruszállítást, emiatt a lakosság ellátását széles körben és jelentősen akadályozza, a védekezés és mentés egységes, központi irányítására, ezen belül a veszélyeztetett terület lakosságának ellátására a miniszter - az érintett tárcák és szervek bevonásával - bizottságot alakít.

(2)⁶⁴ Ha az elemi csapás vagy rendkívüli hóakadály elhárítása egységes, központi irányítást nem igényel, a védekezés és mentés irányítása - az érdekeltek bevonásával - a polgármester vagy a főpolgármester, illetőleg a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervének a feladata.

A közúti közlekedési szakértő⁶⁵

16/A. §⁶⁶ (1)⁶⁷ Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály közúti közlekedési szakkérdésben szakértő igénybevételét írja elő, vagy szakértő igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, - az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő kivételével - szakértőként kizárólag az a személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak annak a szakértőnek az igénybevételéhez fűződnek, aki büntetlen előéletű, nem áll a közúti közlekedési szakértői tevékenységet kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, valamint rendelkezik a Kormány rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

(2)⁶⁸ Aki az (1) bekezdés szerinti szakértői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a közlekedési hatóságnak vagy - a Kormány rendeletében meghatározott szakterületek esetében - a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló törvényben meghatározott területi mérnöki kamarának (a továbbiakban: kamara) bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(3)⁶⁹ A közlekedési hatóság, illetve kamara a szakértői tevékenység végzésére jogosult, (2) bekezdés szerinti bejelentést tevő személyekről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a szakértői tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait. A nyilvántartásból kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

(4) Ha hatósági eljárásban közúti közlekedési szakkérdésben szakértő kirendelése szükséges, és jogszabály meghatározott szakértő igénybevételét nem írja elő, e § szerinti szakértőt, ennek hiányában az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvény szerinti igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértőt kell kirendelni.

(5)⁷⁰ A közlekedési hatóság a közúti közlekedési szakértői tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a szakértő büntetlen előéletű, és nem áll a közúti közlekedési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a közlekedési hatóság adatot igényelhet a bünygi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a szakértő büntetlen előéletű-e, valamint, hogy a közúti közlekedési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(6)⁷¹ A közlekedési hatóság a szakértő (5) bekezdés szerinti személyes adatait a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a szakértő nyilvántartásból való törléséről szóló döntés jogerőre emelkedéséig kezeli.

16/B. §⁷² (1) Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály közúti közlekedési szakkérdésben közúti biztonsági auditor (a továbbiakban: auditor) igénybevételét írja elő, vagy auditor igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, auditorként kizárólag az a személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak annak az auditornak az igénybevételéhez fűződnek aki:

a) büntetlen előéletű,

b) rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján a Kormány által kiadott rendeletben meghatározott szakmai képesítéssel, szakirányú végzettséggel és megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek,

c) rendelkezik a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló törvényben meghatározott területi mérnöki kamarának (a továbbiakban: kamara) engedélyével.

(2) A kamara az auditori tevékenység végzésére jogosult személyekről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza az auditori tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait, valamint a képzettségét és a gyakorlati idejét. A nyilvántartásból kizárólag az auditori tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

(3) Az auditori tevékenység engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmező hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, és nem áll az auditori tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, vagy kéri, hogy e tények fennállására vonatkozó adatokat a bünyügyi nyilvántartó szerv a kamara részére - annak az auditori tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján - továbbítsa. Az adatigénylés során a kamara a (4) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bünyügyi nyilvántartó szervtől.

(4) A kamara az auditori tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy az auditor büntetlen előéletű, és nem áll az auditori tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a kamara adatot igényelhet a bünyügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy az auditor büntetlen előéletű-e, valamint, hogy az auditori tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(5) Az auditor alapképzése és továbbképzése a közlekedési hatóság engedélye alapján végezhető. A közlekedési hatóság az engedéllyel rendelkező szervezetekről nyilvántartást vezet. Az engedéllyel rendelkező szervezetekről a közlekedési hatóság jogosult a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben, valamint a közlekedési hatóság tevékenységével összefüggésben adatokat nyilvántartani. Az alapképzést és továbbképzést a közlekedési hatóság ellenőrzi.

A közúti közlekedés résztvevőinek nevelése, oktatása, szakképzése és utánpótlás²³

17. § A közlekedés biztonságának fokozása, a közlekedési kultúra növelése, a közlekedési szabályok és a helyes közlekedési magatartásformák megismertetése érdekében rendszeressé kell tenni az erre irányuló nevelést, oktatást, felvilágosító- és propagandamunkát.

18. § (1)²⁴ A közúti járművezetők képzése állami alap-, és középfokú oktatási intézményekben, vagy tanfolyamon, a közúti közlekedési szakemberek képzése és továbbképzése szaktanfolyamon történik. A tanfolyami és a szaktanfolyami elméleti képzés és továbbképzés - a közlekedési hatóság engedélye alapján - zárt rendszerű elektronikus képzési (e-learning) formában, zárt rendszerű elektronikus képzésmenedzsment rendszer alkalmazása mellett is végezhető. A járművezetői vizsgabiztosok, a szakoktatók és az iskolavezetők képzése és továbbképzése szakirányú műszaki felsőfokú oktatási intézményekben történik.

(2)²⁵ A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek tanfolyami, illetve szaktanfolyami képzése, továbbképzése és utánpótlás a közlekedési hatóság engedélye alapján végezhető. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésére, továbbképzésére, utánpótlására engedéllyel rendelkező szervezetekről a közlekedési hatóság jogosult a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott, valamint a közlekedési hatóság tevékenységével összefüggésben adatokat nyilvántartani. Az iskolavezetői, a szakoktatói és a vizsgabiztosok tevékenység folytatásához a közlekedési hatóság engedélye szükséges. A tanfolyami és szaktanfolyami képzést, továbbképzést és utánpótlást a közlekedési hatóság ellenőrzi, valamint ellátja annak szakfelügyeletét.

(2a)²⁶ A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzése, továbbképzése és utánpótlás, valamint a szakoktatói, iskolavezetői és vizsgabiztosok tevékenység határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében nem végezhető.

(3)²⁷ A közúti közlekedési szakember tevékenységét akkor folytathatja, ha a közúti közlekedési szakemberek képzésére, vizsgáztatására, valamint a tevékenységének végzésére vonatkozó rendeletekben előírt ismereteket - a vizsgakövetelmények teljesítésével igazoltan - megszerezte és az időszakos szakirányú kötelező továbbképzésen részt vett és vizsgakötelezettségének eleget tett.

(4)²⁸ Utánpótlás kell részt vennie annak a járművezetőnek

a) akit a bíróság vagy a szabálysértési hatóság közlekedési szabálysértés miatt legalább 6 hónapra, illetve

b) akit a bíróság közlekedési bűncselekmény elkövetése miatt a járművezetéstől eltiltott, továbbá

c) akinek vezetői engedélyét a közúti közlekedési előéleti pontrendszer alapján az eljáró hatóság visszavonta.

(5)²⁹ A vezetői engedély csak abban az esetben adható vissza, ha az érintett személy igazolja, hogy az utánpótlásban részt vett.

(6)⁸⁰ Az utánpépzésen nem kell részt vennie a járművezetőnek, ha az eltiltás csak járműkategóriára vagy járműfajtára terjed ki, és az a vezetői engedély visszavonásával nem jár.

(7)⁸¹ A közlekedési hatóság a (2) bekezdésben meghatározott engedélyköteles tevékenységet engedély nélkül vagy az engedélyben foglaltaktól eltérő módon végzőket 200 000 Ft-ig terjedő bírság fizetésére kötelezheti. A bírság ismételten is kiszabható. A bírság mellett a közlekedési hatóság a képző szerv tevékenységét - jogszabályban meghatározott esetekben - felfüggesztheti, illetve az engedélyt visszavonhatja.

(8)⁸² A (2) bekezdés szerinti tanfolyami képzésben az iskolavezető és a szakoktató abban az esetben vehet részt, ha a külön jogszabály szerinti feltételeknek megfelel, és a közlekedési hatóság engedélyezte iskolavezetői, illetve szakoktatói tevékenységét. A tanfolyami képzést követő vizsgáztatást a közlekedési hatóság végzi. A vizsgát a közlekedési hatóság vagy az általa megbízott képző szerv (a továbbiakban: megbízott) szervezheti. A vizsgáztatás során a vizsgabiztos tanúsító szervezetként közreműködik. Az eljárásba tanúsító szervezetként csak olyan személy vonható be, akinek a közlekedési hatóság engedélyezte a vizsgabiztos tevékenységét. A vizsgabiztos tevékenység folytatását a közlekedési hatóság annak engedélyezi, aki büntetlen előéletű, nem áll vizsgabiztos tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás vagy közúti járművezetéstől eltiltás hatálya alatt, valamint rendelkezik a miniszter rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

(9)⁸³ A közlekedési hatóság a (2) bekezdés szerinti engedéllyel rendelkezőkről névjegyzéket vezet. A névjegyzék - a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl - tartalmazza a következő adatokat:

- a) természetes személyazonosító adatok,
- b)⁸⁴ engedélyes lakcíme és elérhetőségei (értesítési cím, telefonszám, email cím),
- c) továbbképzésen történt részvétel időpontja,
- d) képesítő okmány száma, a kiadás dátuma,
- e) a névjegyzéket vezető közlekedési hatóság megnevezése,
- f) a névjegyzékbe vétel száma, időpontja,
- g) a névjegyzékbe vételt igazoló okmány száma, kiadás dátuma.

(10)⁸⁵ A névjegyzék adatai közül a (2) bekezdés szerint engedéllyel rendelkezők családi neve és utóneve, születési családi neve és utóneve, a névjegyzéket vezető közlekedési hatóság megnevezése és a névjegyzékbe vételt igazoló okmány száma, a kiadás dátuma nyilvánosak.

(11)⁸⁶ Az iskolavezetői, a szakoktatói és a vizsgabiztos tevékenység végzésére jogosító engedélyt a közlekedési hatóság visszavonja és az iskolavezetőt, a szakoktatót, a vizsgabiztost a névjegyzékből törli, ha:

- a) az engedélyezés feltételei nem állnak fenn,
- b) nem rendelkezik érvényes vezetői engedéllyel,
- c) kötelező továbbképzésen nem vett részt vagy nem tett sikeres vizsgát,
- d) a névjegyzékbe felvett személy elhalálozott,
- e) a névjegyzékbe felvett személyt ezt kérelmezi, vagy

f) az iskolavezetői, a szakoktatói és a vizsgabiztos tevékenységre - a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló rendeletben - meghatározott rendelkezéseket súlyosan vagy ismételten megsérti.

(12)⁸⁷ A (11) bekezdés f) pontjában meghatározott esetben a névjegyzékből való törlés határozott időre, legfeljebb azonban öt évre történhet.

(13)⁸⁸ A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek külön jogszabályban meghatározott képesítésmegszerzési kötelezettségéhez kapcsolódó elméleti és gyakorlati vizsgák sikeres teljesítéséről

- a) a közúti járművezetők részére a vizsgaigazolást,
- b) a közúti közlekedési szakemberek részére a képesítés megszerzését igazoló okmányt

a közlekedési hatóság adja ki.

(14)⁸⁹ A (8) bekezdés szerinti járművezetői vizsgabiztos tevékenység engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmező hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, és nem áll a járművezetői vizsgabiztos tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás vagy közúti járművezetéstől eltiltás hatálya alatt, vagy kéri, hogy e tények fennállására vonatkozó adatokat a büntügyi nyilvántartó szerv a közlekedési hatóság részére - annak a járművezetői vizsgabiztos tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján - továbbítsa. Az adatigénylés során a közlekedési hatóság a (15) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a büntügyi nyilvántartó szervtől.

(15)⁹⁰ A közlekedési hatóság a járművezető vizsgabiztos tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a járművezetői vizsgabiztos büntetlen előéletű, és nem áll a járművezető vizsgabiztos tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás vagy közúti járművezetéstől eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a közlekedési hatóság adatot igényelhet a büntügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a

járművezetői vizsgabiztos büntetlen előéletű-e, valamint, hogy a járművezetői vizsgabiztosi tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás, illetve közúti járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll-e.

(16)⁹¹ A (14) és (15) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a közlekedési hatóság

a) a járművezetői vizsgabiztosi tevékenység engedélyezése iránti eljárás jogerős befejezéséig,

b) a járművezetői vizsgabiztos névjegyzékbe vétele esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a névjegyzékből való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig kezeli.

Az utazó munkavállalók munkaideje⁹²

18/A. §⁹³ (1)⁹⁴ A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni a közúti szállításban közreműködő azon személyek tekintetében, akik a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról, a 3821/85/EGK és a 2135/98/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 3820/85/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. március 15-i 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, - a vezetési idő, a megszakítás és pihenőidő tekintetében - e törvény, továbbá a 2001. évi IX. törvénnyel kihirdetett, a nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló Európai Megállapodás (AETR) hatálya alá tartozó munkát végeznek.

(2) A 18/C. §-ban foglalt rendelkezéseket abban az esetben is alkalmazni kell, ha a munkavállaló munkavégzése nem esik az (1) bekezdésben meghatározott jogszabály és közösségi jogszabály hatálya alá, azonban a munkaidőkeret időtartama alatt a munkavállaló az említett jogszabály és közösségi jogszabály hatálya alá tartozó munkát is végez.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott munkavállalónak az (1) bekezdésben meghatározott jogszabály és közösségi jogszabály hatálya alá tartozó munkavégzése során e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

18/B. §⁹⁵ A 18/B-18/L. §-ok alkalmazásában:

a) *munkaidő*: az Mt. 117. §-a (1) bekezdésének a) pontjában foglaltakra figyelemmel különösen

aa) a közúti személyszállítási, illetve áru fuvarozási tevékenységre fordított teljes idő, amely magában foglalja a vezetési időt, a be- és kirakodásra fordított időt, az utasok be- és kiszállásánál való segédkezéssel töltött időt, a jármű takarításával és karbantartásával töltött időt, valamint a jármű, a rakomány vagy az utasok biztonságával kapcsolatos tevékenység idejét és a vonatkozó előírások teljesítésére fordított időt, ideértve a be- és kirakodás felügyeletét, továbbá a rendőrségi, vám-, határőrizeti és az adott szállítási tevékenységgel összefüggésben felmerülő bármely hatósági eljárás időtartamát,

ab) a be- és kirakodásra történő várakozás ideje, amennyiben ennek időtartama előzetesen nem volt meghatározható. Kollektív szerződés jelen rendelkezéstől eltérhet, és a be- és kirakodásra történő várakozás idejét rendelkezésre állási időnek minősítheti, kivéve, ha a munkavállaló a várakozás ideje alatt munkát végez;

b) *rendelkezésre állási idő*:

ba)⁹⁶ minden olyan idő, amely nem minősül munkaidőnek és pihenőidőnek, és amely során a munkavállalónak nem kell a munkahelyén tartózkodnia, de készen kell állnia a jármű vezetésének megkezdésére, folytatására, illetve egyéb munka elvégzésére. E feltételek együttes érvényesülése esetén rendelkezésre állási időnek minősül különösen: a jármű kompon vagy vasúton történő szállításához kapcsolódó kísérleti idő, a határátlépéssel és időtartamhoz kötött közlekedési korlátozásokkal (hétfégi, ünnepnap közlekedési korlátozással) összefüggő, valamint a menetrendszerinti autóbusz-közlekedésben foglalkoztatott munkavállalónak a napi munkaidő beosztási terv alapján a járatok érkezése és indítása között várakozással eltöltött idő,

bb) több gépjárművezető járatok esetében a jármű vezetési ideje alatt a járművet vezető személy mellett, vagy a fekvőhelyen eltöltött idő;

c) *munkahely*: a közúti személyszállítást, illetve áru fuvarozást végző vállalkozás valamennyi telephelye és székhelye, az ilyen tevékenység végezéséhez használt jármű, továbbá bármely egyéb hely, ahol a személyszállítási, illetve áru fuvarozási tevékenységgel kapcsolatos feladatokat végzik;

d) *közúti szállításban közreműködő személy*: a munkavállaló és az önálló vállalkozói tevékenységet folytató gépjárművezető;

e)⁹⁷ *önálló vállalkozói tevékenységet folytató gépjárművezető*:

ea) minden olyan személy, aki az Európai Unió kötelező jogi aktusa értelmében közösségi engedély vagy bármely egyéb szakmai engedély alapján foglalkozásszerűen személyek közúti szállítását vagy áruk közúti fuvarozását végzi harmadik fél számlájára,

eb) aki jogosult a saját számlájára munkát vállalni, és aki nem kötődik munkaadóhoz, sem munkaszerződéssel, sem egyéb munkavégzésre irányuló, alá-, fölérendeltségen alapuló jogviszony formájában,

ec) aki munkatevékenységét maga szervezi,

ed) akinek a jövedelme közvetlenül a megtermelt nyereségtől függ, és
ee) akinek megvan az a lehetősége, hogy egyénileg vagy más önálló vállalkozó gépjárművezetőkkel történő együttműködés keretein belül több ügyféllel is üzleti kapcsolatot tartson fenn;
f) a hét: a munkavégzés helye szerinti helyi időszámítás szerint, hétfő 00:00 órától vasárnap 24:00 óráig terjedő időszak.

18/C. §⁹⁸ (1) A 18/A. §-ban említett munkavállalók esetében a munkáltatónak munkaidőkeretet kell megállapítania.

(2) A 18/A. § (1) bekezdésében említett munkavállalók esetében a munkáltató legfeljebb négy hónapos, kollektív szerződés legfeljebb hat hónapos munkaidőkeretet állapíthat meg.

(3) A 18/A. § (2) bekezdésében említett munkavállalók esetében a munkaidőkeret hosszát az Mt.-ben foglaltak szerint kell megállapítani azzal, hogy hat hónaposnál hosszabb munkaidőkeret nem állapítható meg.

(4) A munkaidőkeret átlagában a heti munkaidő a 48 órát nem haladhatja meg.

(5) A heti munkaidő - kollektív szerződés, illetve a 18/A. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabály és közösségi jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a 60 órát nem haladhatja meg.

(6) Amennyiben a munkavállalónak további munkaviszonya áll fenn, bármely négy - kollektív szerződés rendelkezése esetén legfeljebb hat - hónapos időszakban az egybeszámított munkaidő heti átlagban a 48 órát nem haladhatja meg, továbbá a munkaidőkeretet úgy kell megállapítani, hogy bármely naptári héten a munkavállaló valamennyi munkaviszonyában egybeszámított munkaideje - kollektív szerződés eltérő rendelkezése hiányában - a 60 órát ne haladja meg.

(7) A (6) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha a munkavállaló korábbi munkaviszonya megszűnt vagy megszűnik, de négy hónapnál nem régebben korábbi munkaviszonyában munkát végzett.

(8) A (4)-(7) bekezdések alkalmazása során az Mt. 126. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja szerinti rendkívüli munkavégzés időtartamát is figyelembe kell venni.

(9) A (6) és (7) bekezdésben foglalt kötelezettségek munkáltatói teljesítése céljából a munkavállaló köteles havonta, illetve a munkáltató által előírt gyakorisággal írásban elszámolni a más munkáltatónál munkavégzéssel töltött időről.

18/D. §⁹⁹ (1) A munkáltató a munkavállalót személyszállítási, illetve áru fuvarozási tevékenység végzésére az egészséges és biztonságos munkavégzés, továbbá a közlekedésbiztonság követelményére figyelemmel, a munkaviszonyra vonatkozó szabályokkal összhangban osztja be.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt követelményeken túlmenően a munkavégzés szervezése során a munkáltatónak - a rendelkezésre álló lehetőségeken belül - törekednie kell arra, hogy a munkavállaló pihenőidejének minél nagyobb részét az általa megválasztott helyen tudja eltölteni.

(3) A munkavállaló munkaidejét a munkaviszonyra vonatkozó szabályok, a szakmai szabályok, a menetrend, és a munkáltató utasításainak keretei között maga osztja be.

18/E. §¹⁰⁰ (1) A munkáltató a munkavállalót a 18/D. § (1) bekezdése szerinti munkavégzésre annak megkezdése előtt legalább 12 órával köteles beosztani, illetve a beosztást a munkavállalóval közölni.

(2) Amennyiben a munkavállaló munkára képes állapotban van, a munkáltató egyoldalú intézkedésével az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéstől eltérhet, ebben az esetben azonban a fuvarfeladat során munkaidőnek minősülő idő első 12 órája rendkívüli munkavégzésnek minősül.

(3) A rendelkezésre állási időnek minősülő időszakot és előrelátható időtartamát - az indulás előtt vagy közvetlenül a rendelkezésre állási idő kezdetét megelőzően - a munkavállalóval ismertetni kell.

18/F. §¹⁰¹ (1) Amennyiben a 18/A. §-ban megjelölt jogszabály és közösségi jogszabály eltérően nem rendelkezik, a munkaközi szünet nélkül folyamatosan végzett munka a hat órát nem haladhatja meg. Amennyiben a teljes napi munkavégzés ideje hat és kilenc óra közötti, azt legalább 30 perces, amennyiben meghaladja a kilenc órát, legalább 45 perces munkaközi szünettel kell megszakítani.

(2) A munkaközi szünetet egyenként legalább 15 perces időszakokra a munkavállaló feloszthatja.

(3) A rendelkezésre állási idő és az ezt közvetlenül követő munkaidő együttes időtartama a 24 órát nem haladhatja meg, kivéve, ha a munkavégzés határlépéshez vagy egyéb halaszthatatlan tevékenységhez kapcsolódik. Ebben az esetben a (4) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(4) Ha a munkavégzési idő és az azt követő rendelkezésre állási idő együttes tartama a 24 órát meghaladja, a rendelkezésre állást követő első lehetséges időpontban a munkavállalónak legalább 11 óra pihenőidőt kell tartani.

18/G. §¹⁰² (1) Amennyiben a munkavégzés - a munkavégzés helye szerinti helyi időszámítás szerint - részben a 00.00 és 04.00 óra közötti időszakra esik (a továbbiakban: éjszakai időszak), a napi munkaidő - ha kollektív szerződés, illetve munkaszerződés eltérően nem rendelkezik - a tíz órát nem haladja meg.

(2) Éjszakai időszak alatti munkavégzés esetén a munkavállalót az Mt. szerinti bérpótlék illeti meg.

18/H. §¹⁰³ A munkáltató az Mt. 140/A. §-ában foglaltakon túl a munkavállaló rendelkezésre állási idejét köteles nyilvántartani, valamint a nyilvántartást három évig megőrizni. A munkáltató a nyilvántartás egy példányát köteles a munkavállaló részére - kérésre - átadni.

18/I. §¹⁰⁴ A munkavállalót a rendelkezésre állási időre az Mt. 148. §-a (1) bekezdésében az ügyelet esetén meghatározott munkabér illeti meg.

18/J. §¹⁰⁵ A 18/A. §-ban meghatározott munkavállalókra az Mt. 117/B. §-ának (3) bekezdése, 126. §-a (1) bekezdésének *a*), *c*) és *d*) pontja, 127. §-a (1) bekezdésének első mondata, továbbá 147. §-ának (6) bekezdése nem alkalmazható, kivéve a 18/A. § (2) bekezdésében meghatározott munkavállalók olyan munkavégzését, amelyre a jelen törvény szerinti eltérő rendelkezéseket nem kell alkalmazni.

18/K. §¹⁰⁶ Az 50 km távolságot meg nem haladó járáshosszon menetrendszerinti személyszállítási szolgáltatást végző gépjármű vezetőjének a munkabeosztását - a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról, a 3821/85/EGK és a 2135/98/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 3820/85/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. március 15-i 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapul vételével - úgy kell meghatározni, hogy a vezetési szünetek (megszakítások), valamint a vezetési- és pihenő idők mértéke és aránya a gépjármű vezetőjének biztonságos vezetésre alkalmas állapotát folyamatosan biztosítsa.

18/L. §¹⁰⁷ (1) A közúti közlekedési szolgáltatást végző személyek munkával töltött idejéről a munkáltató nyilvántartást köteles vezetni. A nyilvántartást a szóban forgó időszakot követő két évig kell megőrizni. A munkáltató felelős az utazó munkavállalók munkaidejének nyilvántartásáért. A munkáltatók kötelesek kérésre átadni az utazó munkavállalóknak a ledolgozott munkaórák számáról szóló nyilvántartás egy példányát.

(2) Az önálló vállalkozói tevékenységet folytató gépjárművezetők esetében munkaidőnek minősül a munka kezdetétől a munka végéig tartó időszak, amely során az önálló vállalkozói tevékenységet folytató gépjárművezető a munkahelyén tartózkodik és az ügyfelek rendelkezésére áll, valamint a folyamatban lévő fuvarozási tevékenységgel nem összefüggő általános ügyviteli munka kivételével feladatait ellátja, illetve tevékenységeit végzi.

A járművek használata

19. §¹⁰⁸ (1)¹⁰⁹ A közúti árutovábbítási és az autóbusszal végzett személyszállítási tevékenységekre

a) a közúti fuvarozói szakma gyakorlására vonatkozó feltételek közös szabályainak megállapításáról és a 96/26/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-ei 1071/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezései,

b) a nemzetközi közúti áru fuvarozási piachoz való hozzáférés közös szabályairól szóló, 2009. október 21-ei 2009/1072/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezései, valamint

c) az autóbusszal végzett személyszállítás piachoz való hozzáférés közös szabályairól és az 561/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. október 21-ei 1073/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezései

e törvénnyel és a 48. § (3) bekezdés *a*) pont 5. alpontja alapján kiadott kormányrendelettel együttesen alkalmazandó.

(1a)¹¹⁰ A közúti árutovábbítási, az autóbusszal díj ellenében végzett személyszállítási és a személygépkocsival díj ellenében végzett személyszállítási tevékenység (a továbbiakban együtt: közúti közlekedési szolgáltatás), valamint a saját számlás áruszállítási és a saját számlás személyszállítási tevékenység, továbbá az e tevékenységekhez használt járművek üzemeltetése a Kormány rendeletében meghatározott feltételekkel végezhető.

(2)¹¹¹ A település területén levő taxiállomások igénybevételének rendjét az önkormányzat rendeletben állapíthatja meg.

(3)¹¹² A közforgalmú személyszállításra az üzemben tartót szerződéskötési kötelezettség terheli.

(4)¹¹³ A közlekedési hatóságnál a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemben tartásáról szóló külön jogszabályban meghatározott áru fuvarozásra és személygépkocsival, autóbusszal végzett személyszállításra vonatkozó engedélyek kiadásával, módosításával és visszavonásával kapcsolatos ügyekben a kérelem elektronikus úton nem terjeszthető elő.

(5)¹¹⁴ A közúti áruszállítást végző jármű megrakásához alkalmazott, a járműre szerelt vagy önjáró emelő- és rakodógépet csak a külön jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező, 18. életévét betöltött, egészségügyi szempontból alkalmas személy kezelheti.

(6)¹¹⁵ Közúti közlekedési szolgáltatást végző vállalkozás vezetője és szakmai irányítója csak olyan személy lehet, aki büntetlen előéletű.

(7)¹¹⁶ Közúti közlekedési szolgáltatást végző vállalkozás vezetője és szakmai irányítója a tevékenység engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a közlekedési hatóság részére hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, vagy kéri, hogy e tény fennállására vonatkozó adatokat a bűnügyi nyilvántartó szerv a közlekedési hatóság részére - a tevékenység engedélyezése iránti

kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján - továbbítsa. Az adatigénylés során a közlekedési hatóság a (8) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bünygyi nyilvántartó szertvtől.

(8)¹¹⁷ A közlekedési hatóság hatósági ellenörzés keretében ellenörzi, hogy a közúti közlekedési szolgáltatást végző vállalkozás vezetője és szakmai irányítója büntetlen előéletű. A hatósági ellenörzés céljából a közlekedési hatóság adatot igényelhet a bünygyi nyilvántartási rendszertől. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a közúti közlekedési szolgáltatást végző vállalkozás vezetője és szakmai irányítója büntetlen előéletű-e.

(9)¹¹⁸ A (7) és (8) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a közlekedési hatóság a tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása iránti eljárás jogerős befejezéséig vagy az engedély visszavonására irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig kezeli.

(10)¹¹⁹ A közlekedési hatóság az uniós jogi aktusban, az e törvényben, valamint e törvény alapján kiadott jogszabályban meghatározott engedélyhez, vagy meghatározott okmány meglétéhez kötött közúti közlekedési szolgáltatással, valamint saját számlás áru- és személyszállítással kapcsolatban az engedélyezési eljárás, a tevékenység ellenörzése, az engedély felfüggesztése, vagy visszavonása, és az ezzel összefüggő szankciók megállapítása, az uniós jogi aktusban meghatározott járművezetői igazolvány kibocsátása, megtagadása és visszavonása során

- a) a gazdálkodó szervezet vezetésére (ügyvezetésére) jogosult személyre,
- b) a gazdálkodó szervezet szakmai irányítójára,
- c) az egyéni vállalkozóra, valamint
- d) egyszemélyes gazdasági társaság esetén a gazdasági társaság tulajdonosára, továbbá
- e) a járművezetői igazolvány tekintetében a járművezetőre

vonatkozóan a megismert személyes adatokat a közlekedési hatóság az engedélyezett tevékenység gyakorlásának időtartama alatt, a járművezetői igazolvány érvényességi időtartama alatt, vagy az engedély megtagadását vagy visszavonását követő naptári év végéig kezeli.

19/A. §¹²⁰ (1) Személygépkocsival közúti személyszállítási szolgáltatás személytaxi-szolgáltatásként vagy személygépkocsis személyszállító szolgáltatásként végezhető.

(2) A helyi önkormányzat - a főváros esetében a fővárosi önkormányzat - rendeletében e törvény keretei között a közigazgatási területén végzett személytaxi szolgáltatató működését - ideértve a személyszállítási-szolgáltatást közvetítő és szervező szolgálat működését is - a (3) és (4) bekezdésben meghatározott feltételekhez kötheti.

(3) A helyi önkormányzat (2) bekezdés szerinti rendelete a helyi sajátosságok figyelembevételével a személytaxi szolgáltatónak a környezet és a lakosság egészségének védelme, az utasforgalom biztonságos és magas színvonalon történő ellátása, a tevékenység szabályozott keretek közötti folytatásának biztosítása érdekében a személygépkocsival díj ellenében végzett közúti személyszállításról szóló jogszabályban meghatározottak mellett további, a járművek külső megjelenésére, környezetvédelmi besorolására és méretére vonatkozó feltételeket állapíthat meg.

(4) A személytaxi szolgáltatást közvetítő és szervező szolgálat működése körében a helyi önkormányzat (2) bekezdés szerinti rendelete meghatározhatja a tevékenység folytatásához szükséges infokommunikációs eszközök alapvető műszaki sajátosságait, további feltételként köztartozás-mentességet és a tevékenység folytatásához szükséges mértékű tőkeerőt írhat elő.

(5) Ha a helyi önkormányzat - a fővárosban a fővárosi önkormányzat - a (3) és (4) bekezdés szerint feltételeket állapított meg, a személygépkocsival díj ellenében végzett közúti személyszállításról szóló rendeletben meghatározott tevékenységi engedély kiadását megelőzően a helyi önkormányzat vagy az általa megbízott közlekedésszervező előzetesen igazolja a feltételek teljesülését.

20. §¹²¹ (1) Az e törvényben, valamint külön jogszabályban és közösségi jogi aktusban

a) a meghatározott engedélyhez és meghatározott okmány meglétéhez kötött belföldi vagy nemzetközi közúti közlekedési szolgáltatásra (áru fuvarozásra és személyszállításra),

b) a meghatározott okmány meglétéhez kötött saját számlás áru- és személyszállításra,

c) a közúti szállítás szociális előírásaira, a vezetési időre, a szünetre, illetve a megszakításra és a pihenőidőre,

d) a közúti közlekedésben használt menetíró készülék és tachográf-korong, valamint a digitális tachográfokhoz szükséges kártyák használatára,

e) a veszélyes áruk szállítására, a szállítóra (fuvarozóra), a közúti járműre és annak személyzetére, az áru feladójára, átmeneti tárolójára, a csomagolóra, a berakóra, a töltőre, a címzetre és a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó kinevezésére és képzésére,

f) a gyorsan romló élelmiszerek és élő állatok közúti szállítására,

g) a bérelt járművekkel végzett közúti áruszállításra,

h) a közúti közlekedési szolgáltatást vagy saját számlás szállítási tevékenységet végző járművek műszaki és környezetvédelmi tulajdonságaira, a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közúti közlekedésére, továbbá az ömlesztett áruk szállítására,

- i) a nemzetközi kombinált árufuvarozást elősegítő kedvezményekre,
- j) a nehéz tehergépkocsik közlekedésének korlátozására,

k)¹²² a közúti közlekedési szabályok közül

ka) a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”),

kb) a biztonsági öv használatára,

kc) a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék jelzéseire,

kd) a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”)

ke) a vasúti átjárón való áthaladásra,

kf) a járművel történő megállásra és várakozásra,

kg) a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra

kh) az autópálya leálló sávjának igénybevétele,

l)¹²³ a magyarországi illetőségű személynek vagy szervezetnek a külföldi hatósági jelzéssel ellátott jármű belföldi üzemeltetésére, használatára vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezhetők.

(2)¹²⁴ A bírságot a kapcsolatos eljárás lefolytatására - a (11) bekezdésben meghatározott ellenőrzési jogosultsághoz igazodóan - a közlekedési hatóság, a rendőrség, a vámhatóság, a katasztrófavédelmi hatóság, a munkaügyi hatóság és a közterület-felügyelet (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) jogosult.

(3) A (2) bekezdés szerinti bírságot az eljáró hatóság ellenőrző tevékenységét szabályozó külön jogszabályban foglalt rendelkezéseket az e §-ban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(4)¹²⁵ Az (1) bekezdés a)-j) és l) pontjában foglalt valamely rendelkezés megsértőjével szemben - ide nem értve a regisztrációs adóról szóló törvény szerinti gépjárműflotta-üzemeltetőtől bérbe vett személygépkocsi bérlőjét, vezetőjét, ha a személygépkocsi után a regisztrációs adót megfizették, s ezt a személygépkocsi vezetője a vámhatóság által kiállított igazolás bemutatásával bizonyítja - 10 000 forinttól 800 000 forintig, a k) pontban foglalt esetben 10 000 forinttól 300 000 forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabandó bírságok, valamint a több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén az ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális összegét külön jogszabály állapítja meg. Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta két év eltelt (elévülés).

(4a)¹²⁶ A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha a 20. § (1) bekezdés k) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az elkövetővel. Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell.

(4b)¹²⁷ A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha az (1) bekezdés kf) és kg) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen nem válik ismertté és a szabályszegést a külön jogszabályban meghatározott technikai eszközzel nem rögzítették, a (4) bekezdésben meghatározott bírságot a gépjármű forgalmi rendszáma alapján megállapított üzemben tartóval szemben kell kiszabni. Ilyenkor az üzemben tartó címére kell a kiszabott összeget tartalmazó csekkszelvényt megküldeni.

(4c)¹²⁸ Ha a gépjármű üzemben tartója a (4b) bekezdés alapján kiszabott közigazgatási bírságot nem veszi tudomásul, a közigazgatási hatósági eljárást az egyébként irányadó rendelkezések szerint kell lefolytatni. Így kell eljárni akkor is, ha a gépjármű üzemben tartójának megküldött csekkszelvényen vagy banki átutalással a közigazgatási bírságot harminc napon belül nem fizetik meg.

(4d)¹²⁹ A közigazgatási bírság kiszabására jogosult szerv a közigazgatási bírság kiszabására irányuló eljárásban közvetlen adathozzáféréssel átveheti a gépjármű-nyilvántartásból a szabályszegés bizonyításához szükséges külön jogszabály szerinti jármű-azonosító adatokat, a természetes személy üzemben tartó személyes adatait és a nem természetes személy üzemben tartó azonosításához szükséges adatokat.

(5) A bírságot a rendelkezés megsértéséért felelős köteles megfizetni. Amennyiben valamely rendelkezés megsértéséért többen is felelőssé tehetőek, a külön jogszabályban meghatározott bírság összegét a jogsértésben való felelősségük arányában kötelesek megfizetni. Ha a felelősségük aránya nem állapítható meg, a bírságfizetési kötelezettség őket egyenlő arányban terheli. Nem állapítható meg a bírságfizetési kötelezettség a közúti szállítást végző működési körén kívül eső olyan elháríthatatlan ok esetén, amelyet az nem látott és ésszerű elvárhatóság mellett nem is láthatott előre.

(6)¹³⁰ A kiszabott bírság összegének megfizetése e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott számlaszámra történő befizetéssel történik. A megfizetett bírság és a pénzkövetelés biztosítás összegét - az azt megállapító döntés jogerőre emelkedéséig - az eljáró hatóság letétként kezeli.

(7)¹³¹ Közúti forgalomban történő ellenőrzés esetén a járművet - a veszélyes áru, a gyorsan romló élelmiszer és az élő állat szállítmány feltartóztatására vonatkozó előírások megtartásával - a bírság, illetőleg a pénzkövetelés biztosítás megfizetéséig az erre vonatkozó külön határozat kiadása nélkül a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvénynek a biztosítási intézkedésekre vonatkozó feltételek szerint vissza lehet tartani. A jármű nem tartható vissza különösen abban az esetben, ha

a)¹³² a bírságfizetésre kötelezett (kötelezettek) székhelye, illetve lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye Magyarország területén van és a kötelezett rendelkezik az állami adóhatóság által kiadott adószámmal, illetve adóazonosító jellel, vagy

b) a bírságfizetési kötelezettség teljesítéséért pénzügyi intézmény kezességet, bankgaranciát vállal vagy a kötelezettséget belföldön bejegyzett, adószámmal rendelkező gazdálkodó szervezet átvállalja és ezt a tényt a bírságfizetésre kötelezett az eljárás során hitelt érdemlően igazolja.

(8) A jármű részére a visszatartás idejére várakozó helyet kell kijelölni és a jármű forgalmi engedélyét - az átvételét igazoló elismervény egyidejű kiállítására és a járművezető részére történő átadása mellett - a visszatartás időtartamára el kell venni. A külföldi hatóság által kiadott forgalmi engedélyt - ha azt a jogosult a visszatartás időtartamának lejáratát követő három napon belül nem veszi át - a kiállító hatósághoz kell megküldeni.

(9)¹³³ A jármű vezetőjét a külön jogszabályban foglaltak szerint írásban tájékoztatni kell magyar, angol, német vagy orosz nyelven a (4a) bekezdés szerint kiszabott bírságról, illetve a (8) bekezdés szerint kijelölt várakozási helyről valamint annak megközelítési útvonaláról, továbbá a bírságolási eljárás lefolytatására vonatkozó jogszabályi rendelkezésekről.

(10) A jármű visszatartásából eredő kárért az eljáró hatóság felelősséggel nem tartozik.

(11)¹³⁴ Magyarországon területén magyar vagy külföldi rendszámú közúti jármű közlekedésére, valamint a közúti járművel végzett áru-, illetve személyszállítási tevékenységre vonatkozó az (1) bekezdés szerinti rendelkezések megtartását

a) belföldi forgalomban közlekedő jármű esetén

aa) a közlekedési hatóság és a rendőrség,

ab)¹³⁵ az (1) bekezdés c)-e) és l) pontja tekintetében, valamint az (1) bekezdés h) pontjában a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közötti közlekedésének tekintetében a vámhatóság is,

ac) az (1) bekezdés e) pontja tekintetében a katasztrófavédelmi hatóság is,

b) nemzetközi forgalomban közlekedő jármű esetén

ba) a közlekedési hatóság, a rendőrség és a vámhatóság,

bb) az (1) bekezdés e) pontja tekintetében a katasztrófavédelmi hatóság is,

c) az üzemeltető telephelyén

ca) a közlekedési hatóság és a rendőrség,

cb) az (1) bekezdés c) és d) pontja tekintetében külön jogszabály alapján a munkaügyi hatóság is,

d) az (1) bekezdés e) pontja tekintetében - a veszélyes áru szállítójának (fuvarozójának), feladójának, csomagolójának, be- és kirakójának, töltő- és ürítőjének, címzettjének telephelyén is - külön jogszabály alapján a katasztrófavédelmi hatóság és a vámhatóság is,

e) az (1) bekezdés k) pontja tekintetében a rendőrség,

f)¹³⁶ az (1) bekezdés kf) és kg) pontjai tekintetében a közterület-felügyelet is jogosult együtt vagy önállóan ellenőrizni. A közúti forgalomban közlekedő járműnek az (1) bekezdés c) és d) pontjában meghatározott ellenőrzésébe a munkaügyi hatóság is, a belföldi forgalomban közlekedő járműnek az (1) bekezdés a) és b), valamint f)-j) pontjában meghatározott ellenőrzésébe a vámhatóság is, az (1) bekezdés h) pontjában meghatározott, a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek ellenőrzésébe a közút kezelője is bevonható.

(12) Amennyiben a közúti járművel végzett tevékenység az (1) bekezdésben megjelölt rendelkezéseknek a határon történő belépés alkalmával nem felel meg, a vámhatóság vagy a rendőrség a közúti jármű belépését - a közlekedési hatóság haladéktalan értesítése mellett - megtagadhatja.

(13) Az e § szerinti, a közúti áru- és személyszállítást érintő ellenőrzések szakmai útmutatását és koordinációját - a külön jogszabályban meghatározott rendelkezések szerint - a közlekedési hatóság látja el.

(14) Az e § alapján lefolytatott bírságolási eljárás során hozott döntéssel szemben előterjesztett fellebbezés esetén a fellebbezéssel nem támadott rendelkezés jogerős.

(15)¹³⁷ Amennyiben az eljáró hatóság a közúti ellenőrzés során megállapítja, hogy a jármű vezetőjének, vagy üzemben tartójának közigazgatási bírság tartozása áll fenn, a (7)-(10) bekezdésekben foglaltak szerint kell eljárni.

21. §¹³⁸ (1) A gépjármű üzemben tartója, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvévo személy felel azért, hogy az általa üzemeltetett, illetve használt gépjárművel

a) a megengedett legnagyobb sebességre,

b) a vasúti átjárón való áthaladásra,

c) a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék jelzéseire,

d) a járművel történő megállásra és várakozásra,

e) az autópálya leálló sávjának igénybevételére,

f)¹³⁹ a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra,

g) a természet védelmére

vonatkozó - külön jogszabályban meghatározott - egyes előírások betartásra kerüljenek.

(2)¹⁴⁰ Ha az (1) bekezdés szerinti egyes előírásokat megszegik, az üzemben tartóval, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személlyel szemben 30 000 forinttól 300 000 forintig terjedő közigazgatási bírságot kell kiszabni. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét a Kormány rendeletben határozza meg. Amennyiben egy cselekménnyel több előírást szegnek meg és azt egy eljárásban bírálják el, a kiszabandó bírság összegét az egyes szabályszegésekhez rendelt bírságösszegek összegeként kell megállapítani.

(2a)¹⁴¹ Amennyiben a 20. § (1) bekezdés k) pontjában foglalt szabályszegést elkövető kiléte a helyszíni intézkedés, vagy a közigazgatási hatósági eljárásban ismertté válik, a (2) bekezdésben meghatározott bírság helyett a jármű vezetőjével szemben a 20. § (4) bekezdés szerinti bírságot kell kiszabni.

(3)¹⁴² A (2) bekezdésben meghatározott közigazgatási bírság kiszabásának kizárólag a külön jogszabály szerinti technikai eszközzel készített és továbbított felvétellel dokumentált szabályszegés esetén van helye.

(4)¹⁴³ A bírsággal kapcsolatos eljárás lefolytatására a Kormány által rendeletben kijelölt hatóság jogosult. A hatóság az (1) bekezdésben meghatározott szabályszegés miatt hozott határozatát az ügyfél részére az előírás megszegését követő 90 napon belül kézbesíti. A 21. § (2) bekezdése szerinti közigazgatási bírságot kiszabó, elsőfokú határozat meghozatala informatikai eszközzel, automatizált módon történhet. Automatizált egyedi döntésen a kiadmányozásra jogosult aláírása és a hatóság bélyegzőlenyomata is informatikai eszközzel rögzíthető, ha az aláírás és a bélyegzőlenyomat hitelességét a hatáskör gyakorlója egyedi döntésével hitelesítette.

(4a)¹⁴⁴ Az (1) bekezdésben meghatározott szabályszegés miatt indult első fokú eljárást az előírás megszegését követő hat hónapon belül be kell fejezni.

(5)¹⁴⁵ A Kormány - az (1) bekezdésben foglaltakra figyelemmel - rendeletben állapítja meg azon szabályszegések körét, amelyek esetén az érintett gépjármű üzemben tartója, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személy közigazgatási bírsággal sújtandó.

(6)¹⁴⁶ A (3) bekezdés szerint kijelölt hatóság a közigazgatási bírság kiszabására irányuló eljárásban közvetlenül adathozzáféréssel átveheti a gépjármű-nyilvántartásból a szabályszegés bizonyításához szükséges külön jogszabály szerinti jármű-azonosító adatokat, a természetes személy üzemben tartó személyes adatait és a nem természetes személy üzemben tartó azonosításához szükséges adatokat.

(7)¹⁴⁷

21/A. §¹⁴⁸ (1) Az üzemben tartó mentesül a 21. § (2) bekezdése alapján kiszabott közigazgatási bírság megfizetése alól, ha a gépjármű - a szabályszegés időpontját megelőzően - jogellenesen került ki a birtokából és igazolja, hogy a jogellenességgel összefüggésben - a bírságot kiszabó határozat kézbesítését megelőzően - kezdeményezte a megfelelő hatóság eljárását.

(2)¹⁴⁹ Ha a gépjárművet az üzemben tartó a szabályszegést megelőzően más természetes személy vagy nem természetes személy használatába adta, és ezt a használatba vevő személy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, a (4) bekezdés szerinti adatokat tartalmazó nyilatkozatával igazolja, vagy - azon gépjárművek esetében, amelyek külön jogszabály alapján a közúti forgalomban menetlevéllel, illetve fuvarlevéllel vehetnek részt - olyan menetlevéllel, illetve fuvarlevéllel igazolja, amelyek a (4) bekezdés szerinti adatokat tartalmazzák, a közigazgatási bírságot a használatba vevő személlyel szemben kell kiszabni.

(3)¹⁵⁰ Az üzemben tartó mentesül a 21. § (2) bekezdése alapján kiszabott közigazgatási bírság megfizetése alól, ha számára a szabályszegést más törvény lehetővé teszi.

(4) A (2) bekezdés szerinti nyilatkozat, menetlevél, illetve fuvarlevél tartalmazza

a) a gépjármű hatósági jelzését,

b)¹⁵¹ a természetes személy üzemben tartó és használatba vevő nevét, születési idejét, születési helyét, lakcímét, nem természetes személy üzemben tartó és használatba vevő esetén annak megnevezését és székhelyének (telephelyének) címét,

c)¹⁵²

valamint

d) azon időszak megjelölését, amelyre a gépjármű használatát a használatba vevő az üzemben tartótól átvette.

(5)¹⁵³

21/B. §¹⁵⁴

A központi közlekedési közigazgatási bírságnylvántartás¹⁵⁵

21/C. §¹⁵⁶ (1) A központi közlekedési közigazgatási bírságnylvántartás (a továbbiakban: közigazgatási bírságnylvántartás) célja a 20. §-ban meghatározott szabályszegések elkövetése alapján eljárás alá vont természetes személy, jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre (a továbbiakban együtt: szabályszegőre), a szabályszegésre, továbbá a kiszabott bírság megfizetésére vonatkozó adatok

nyilvántartása a közigazgatási eljárás gyors és pontos lefolytatása, a végrehajtási rendszer megerősítése, továbbá a nyilvántartásból történő adatszolgáltatás útján az érintett jogai gyakorlásának biztosítása.

(2) A közigazgatási bírságnylvántartás tekintetében az adatkezelői feladatokat a közlekedési hatóság látja el.

21/D. §¹⁵⁷ (1) A közigazgatási bírságnylvántartás tartalmazza a nyilvántartott

a) természetes személyazonosító adatait [családi nevét és utónevét (utóneveit), születési családi nevét és utónevét (utóneveit), nemét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét], állampolgárságát, lakó-, illetve tartózkodási helyét, előző családi és utónevét (neveit),

b) jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet megnevezését, székhelyének (telephelyének) címét, cégjegyzék-, illetőleg nyilvántartási számát,

c) az eljáró hatóság döntése vagy a bíróság jogerős határozata szerint

ca) a szabályszegés megnevezését,

cb) a szabályszegés elkövetésének helyét, idejét,

d) a kiszabott bírság mértékét,

e) az alkalmazott intézkedést és annak mértékét,

f) a kiszabott bírság megfizetése, vagy a megállapított bírság, illetve pénzkövetelés biztosítás letétbe helyezése esetén annak tényét és időpontját, továbbá az azt átvevő szerv megnevezését,

g) a bírság meg nem fizetése esetén, az adók módjára történő behajtás elrendelésének tényét, az elrendelő szerv megnevezését, határozatának számát és keltét,

h) a bírság mértékének csökkentése esetén, az erről szóló határozatot hozó szerv megnevezését, határozatának számát és keltét.

(2) A közigazgatási bírságnylvántartás részére az (1) bekezdésben meghatározott adatokat az eljáró hatóság, illetve a bíróság jogszabályban meghatározott formában és módon közli.

21/E. §¹⁵⁸ (1) A nyilvántartó szerv a közigazgatási bírságnylvántartásba felvett adatokat a bírság megfizetését, illetve bírságfizetési kötelezettség megszűnését követően hat hónapig kezeli.

(2) Törölni kell a nyilvántartásból annak a személynek az adatait, akire vonatkozóan a nyilvántartási idő eltelt.

21/F. §¹⁵⁹ (1) A közigazgatási bírságnylvántartásból törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából adatok átvételére jogosult

a) a 20. § (11) bekezdésében, valamint a 21. § (4) bekezdésében meghatározott ellenőrző hatóságok a hatáskörükbe tartozó ügyeket érintően,

b) a rendőrség,

c) az ügyészség,

d) a bíróság.

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül a közigazgatási bírságnylvántartásból adatigénylésre jogosult az is, akit a hatáskörébe tartozó feladat ellátása érdekében törvény feljogosít a közigazgatási bírságnylvántartás adatainak megismerésére.

21/G. §¹⁶⁰ (1) A közigazgatási bírságnylvántartásból kérelemre teljesíthető adatszolgáltatás. A kérelemnek tartalmaznia kell az adatigénylő nevét vagy megnevezését, az adatigénylés célját és jogalapját.

(2) Az adatszolgáltatást meg kell tagadni, ha

a) az jogszabályba ütközik,

b) a kérelem nem a jogosulttól származik,

c) a kérelemben megjelölt adatok személyazonosításra alkalmatlanok.

(3) A nyilvántartó szerv a jogosultak részére az adatigénylés iránti kérelem kézhezvételétől számított nyolc napon belül teljesíti az adatszolgáltatást.

(4)¹⁶¹ A nyilvántartó szerv az érintettnek a róla nyilvántartott személyes adatáról információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvényben foglaltak szerint ad tájékoztatást.

(5) Az adatigénylés és a tájékoztatás iránti kérelem elektronikus úton is előterjeszhető.

21/H. §¹⁶² Az adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése érdekében a közigazgatási bírságnylvántartásba a nyilvántartó szerv szakmai felügyeletét ellátó miniszter, illetve az általa meghatalmazott személy, valamint a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke, elnökhelyettese és köztisztviselője, valamint a törvényességi felügyeletet ellátó ügyész tekinthet be.

21/I. §¹⁶³ A nyilvántartásban kezelt adatok statisztikai, illetve tudományos kutatási célra - személyazonosításra alkalmatlan módon - átadhatók és felhasználhatók.

21/J. §¹⁶⁴ (1) A közigazgatási bírságnylvántartásból teljesített adatszolgáltatásokról adattovábbítási nyilvántartást kell vezetni.

(2) Az adattovábbítási nyilvántartást a nyilvántartó szerv vezeti.

(3) Az adattovábbítási nyilvántartás tartalmazza:

a) a szabályszegő adatait,

b) az adatkezelő nyilvántartási azonosítóját,

- c) az adattovábbítás időpontját,
  - d) az adattovábbítás célját és jogalapját, valamint
  - e) az adatigénylő nevét vagy megnevezését.
- (4) A szolgáltatott adatok nem képezik az adattovábbítási nyilvántartás részét.
- (5) Az adattovábbítási nyilvántartásból az érintett jogosult megismerni, hogy adatszolgáltatás alanya volt-e. Ez a jogosultság a nemzetbiztonság, a bűnmegelőzés vagy a bűnüldözés érdekében a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok részére történt adatszolgáltatás esetén korlátozható vagy kizárható.
- (6) Az adattovábbítási nyilvántartásból adatigénylésre jogosult az érintetten kívül
- a)¹⁶⁵ a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság,
  - b) bűncselekmény gyanúja esetén az eljáró nyomozó hatóság vagy ügyészség,
  - c) az adattovábbításban érintett szabálysértési hatóság vezetője,
  - d) a nemzetbiztonsági szolgálatok.
- (7) Az adattovábbítási nyilvántartást az adattovábbítástól számított öt évig meg kell őrizni.

A közúti járművek üzemeltetésének műszaki feltételei

22. §¹⁶⁶ (1) Belföldi üzemben tartás céljából csak olyan típusú jármű gyártható vagy hozható be külföldről, amelyre a közlekedési hatóság - típusjóváahagyás keretében típusvizsgálat alapján, illetőleg a külföldön kiadott típusjóváahagyó okmány honosításával - típusbizonyítványt adott ki. Egyedi jármű vagy járműsorozat behozatala esetén a közlekedési hatóság a típusvizsgálatról és a típusbizonyítvány kiadásáról eltekinthet.

(2) A típusvizsgálat során azt kell ellenőrizni, hogy a járműtípus megfelel-e a jogszabályban meghatározott műszaki, közlekedésbiztonsági, környezetvédelmi és munkavédelmi követelményeknek.

(3) Jármű egyedi előállításához (összeépítéséhez), átalakításához, forgalomba helyezéséhez a közlekedési hatóság előzetes engedélyre van szükség.

(4) A közlekedési hatóság az engedélyezett járműtípusok, valamint a jóváhagyott alkatrészek, tartozékok és önálló műszaki egységek típus-meghatározó műszaki adatairól nyilvántartást vezet.

22/A. §¹⁶⁷ (1) A külön jogszabályban meghatározott, a közúti járművekkel, jármű-alkatrészekkel és önálló műszaki egységekkel kapcsolatos

a) típusjóváahagyás kiadásának hatósági eljárása vagy a jármű gyártója által kezdeményezett visszahívása során hamis nyilatkozatot tevő,

b) típus-jóváahagyási, illetve üzemelési határérték vizsgálati eredményt meghamisító,

c) típusjóváahagyás visszavonását vagy gyártói visszahívást eredményező adatokat vagy műszaki előírásokat visszatartó,

d) hatástalanító berendezés alkalmazási tilalmat megszegő és

e) információhoz való hozzáférés biztosítási kötelezettségét nem teljesítő

gyártóval szemben 100 000 forinttól 1 000 000 forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét külön jogszabály határozza meg.

(2) A kivetett bírság összegének megfizetése meghatározott számlaszámra történő befizetéssel történhet.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott rendelkezések megtartását a közlekedési hatóság ellenőrzi.

23. § (1)¹⁶⁸ Jármű - a (3) bekezdésben meghatározott vizsgálatot követően - abban az esetben helyezhető forgalomba, ha a tulajdonos a tulajdonjog megszerzésének jogszerűségét, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás fedezetének meglétét és a külön jogszabályban meghatározott regisztrációs adó megfizetését a közlekedési igazgatási hatósági eljárásban igazolta.¹⁶⁹

(2)¹⁷⁰ A jármű forgalomba helyezése a hatósági jelzés és engedély kiadásával és az országos járműnyilvántartásba bejegyzésével valósul meg.

(3)¹⁷¹ A hatósági engedély és jelzés kiadása előtt a közlekedési hatóság vizsgálaton (a továbbiakban: forgalomba helyezés előtti vizsgálat) ellenőrzi, hogy a jármű megfelel-e a típusbizonyítványban foglaltaknak vagy - ha a hatóság típusbizonyítvány kiadásától eltekintett - a 22. § (2) bekezdésében említett követelményeknek.¹⁷²

(4)¹⁷³ A közlekedési hatóság típusbizonyítvány alapján forgalmazott új jármű forgalomba helyezés előtti vizsgálatától eltekinthet. A forgalmazónak a forgalomba helyezéshez kapcsolódó tevékenységét a közlekedési hatóság ellenőrzi.

(5)¹⁷⁴ Egyedileg előállított (összeépített) vagy átalakított jármű esetén a közlekedési hatóság azt vizsgálja, hogy a jármű megfelel-e az előzetes engedélyben foglaltaknak. Előzetes engedély nélkül előállított vagy átalakított járműre hatósági engedély és jelzés nem adható.

(6)¹⁷⁵ A belföldön üzemeltetni kívánt, külföldi rendszámmal ellátott jármű forgalomba helyezését a jármű belföldi üzemben tartója a tulajdonszerzést, illetőleg a jármű behozatalát követő legfeljebb 30 napon belül köteles kezdeményezni.

(7)¹⁷⁶ Az Európai Gazdasági Térség más tagállamában kiadott érvényes hatósági engedéllyel és jelzéssel ellátott jármű forgalomba helyezése előtt a közlekedési hatóság - a típusvizsgálat és a (3) bekezdésben

meghatározott forgalomba helyezés előtti vizsgálat mellőzésével - a jármű eredeti okmányai, valamint a származási ország hatósági nyilvántartásai alapján, szemle alkalmazásával állapítja meg a jármű nyilvántartásba veendő műszaki adatait.

24. §¹⁷⁷ (1) Az üzemben tartó felelős azért, hogy a forgalomban tartott járműve a műszaki, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfeleljen.

(2) A járművek megfelelőségét időszakos vizsgálaton a közlekedési hatóság ellenőrzi.

(3)-(5)¹⁷⁸

(6)¹⁷⁹ Ha a jármű az (1) bekezdésben említett követelményeknek nem felel meg, az időszakos vizsgálatot végző közlekedési hatóság a jármű forgalomban tartását megtiltja és erről informatikai rendszere útján - gépjármű, mezőgazdasági vontató, lassú jármű és ezek pótkocsija esetén - a közlekedési igazgatási hatóságot értesíti.

(7)¹⁸⁰ A 24/A. § (2) bekezdésében említett vizsgáló állomást a miniszter által rendeletben meghatározott hatósági eljárások díjának a jogszabályban foglalt hányada illeti meg.

(8)¹⁸¹ A közlekedési hatóság a forgalomba helyezés előtti és az időszakos vizsgálaton bemutatott jármű vizsgálatát és a vizsgálati eredmények rögzítését követően, a vizsgálati eredmények valódisága ellenőrzésének idejére, de legfeljebb két óra időtartamra, a jármű vizsgáló állomáson történő visszatartását rendelheti el.

24/A. §¹⁸² (1) A típusvizsgálat során - a Kormány rendeletében meghatározott esetben - a közlekedési hatóság által engedélyezett tanúsító szervezet (a továbbiakban: típusvizsgáló) működik közre a tényállás tisztázásában.

(2)¹⁸³ A jármű forgalomba helyezés előtti és időszakos vizsgálata, valamint az ennek keretében elvégzett rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat során - a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételek esetén - a közlekedési hatóság által engedélyezett tanúsító szervezet (a továbbiakban: vizsgáló állomás) működik közre a tényállás tisztázásában.

(3) A típusvizsgálóra és a vizsgáló állomásra vonatkozó követelményeket, valamint a tanúsítási tevékenységre vonatkozó szabályokat a miniszter, a típusvizsgáló és vizsgáló állomás engedélyezésére irányuló eljárás részletes szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.

(4) A típusvizsgáló és a vizsgáló állomás engedélyezésére irányuló eljárásban a közlekedési hatóság határozathozatal helyett a típusvizsgálóval, illetve a vizsgáló állomással hatósági szerződést köt a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges feltételek biztosítására, valamint a tényállás tisztázásában való közreműködésre.

(5) A vizsgáló állomás tekintetében a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóság feladatait a közlekedési hatóság látja el.

(6)¹⁸⁴ A jármű időszakos vizsgálata során a jármű műszaki megvizsgálását, illetve környezetvédelmi felülvizsgálatát a közlekedési hatóság köztisztviselője, illetve a (2) bekezdésben meghatározott tanúsító szervezettel foglalkoztatási jogviszonyban álló, a közlekedési hatóság által kiadott engedéllyel rendelkező személy (a továbbiakban: műszaki vizsgabiztos) végzi. Műszaki vizsgabiztos tevékenység folytatását a közlekedési hatóság annak engedélyezi, aki büntetlen előéletű, nem áll műszaki vizsgabiztos tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, valamint rendelkezik a miniszter rendeletében meghatározott szakmai képesítésekkel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek. A közlekedési hatóság az engedéllyel rendelkező személyről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a vizsgabiztos tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait.

(7)¹⁸⁵ A (6) bekezdés szerinti műszaki vizsgabiztos tevékenység engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a műszaki vizsgabiztos tevékenység engedélyezése iránti kérelmet benyújtó személy hatósági bizonyítvánnyal igazolhatja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, és nem áll a műszaki vizsgabiztos tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, vagy kéri, hogy e tények fennállására vonatkozó adatokat a bünyügyi nyilvántartó szerv a közlekedési hatóság részére - annak a műszaki vizsgabiztos tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján - továbbítsa. Az adatigénylés során a közlekedési hatóság a (8) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bünyügyi nyilvántartó szervtől.

(8)¹⁸⁶ A közlekedési hatóság a műszaki vizsgabiztos tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a műszaki vizsgabiztos büntetlen előéletű, és nem áll a műszaki vizsgabiztos tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a közlekedési hatóság adatot igényelhet a bünyügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a műszaki vizsgabiztos büntetlen előéletű-e, valamint, hogy a műszaki vizsgabiztos tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(9)¹⁸⁷ A (6)-(8) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a közlekedési hatóság

a) a műszaki vizsgabiztos tevékenység engedélyezése iránti eljárás jogerős befejezéséig,

b) a műszaki vizsgabiztos nyilvántartásba vétele esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a nyilvántartásból való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig kezelheti.

24/B. §¹⁸⁸ (1)¹⁸⁹ Ha a biztosító a közlekedési hatóságot arról értesíti, hogy a kárfelvételi eljárásban úgy ítélte meg, hogy a közlekedési balesettel érintett gépjármű a közúti forgalomban történő részvétellel közlekedésbiztonsági szempontból alkalmatlannak tekintendő, a közlekedési hatóság az értesítés kézhezvételét követő tíz napon belül a gépjármű műszaki vizsgálatát rendeli el.

(2) Ha a közlekedési hatóság az (1) bekezdésben meghatározott vizsgálat alapján azt állapítja meg, hogy a gépjármű a közúti forgalomban való részvételre műszakilag

a) alkalmas, erről értesíti az (1) bekezdés szerinti biztosítót,

b) alkalmatlan, a 24. § (6) bekezdésben foglaltak szerint jár el, és erről értesíti a (1) bekezdés szerinti biztosítót.

(3) Ha az üzemben tartó az (1) bekezdésben meghatározott vizsgálatra a gépjárművet nem mutatta be, a közlekedési hatóság erről a tényről értesíti a biztosítót, valamint a közlekedési igazgatási hatóságot.

(4) Az (1) bekezdés szerinti eljárásban a műszaki vizsgálat díjának megfizetése a gépjármű tulajdonosát vagy üzembentartóját terheli.

25. §¹⁹⁰ E törvénynek

a) a hatósági engedélyre, jelzésre, nyilvántartásba vételre és a hatósági vizsgálatokra vonatkozó rendelkezései a kerékpárokra, az állati erővel vont járművekre, a kézikocsikra és a lassú járművek külön jogszabályban meghatározott egyes fajtáira,

b) a hatósági engedélyre, a hatósági jelzésre és a nyilvántartásba vételre vonatkozó rendelkezései a két- és háromkerekű segédmotoros kerékpárokra,

c) az időszakos vizsgálatra vonatkozó rendelkezései a segédmotoros kerékpárokra,

d) a típusvizsgálatra és típusbizonyítványra vonatkozó rendelkezései az egyedileg behozott, előállított (összeépített) vagy átalakított segédmotoros kerékpárokra, illetőleg a forgalomba helyezés előtti vizsgálatra vonatkozó rendelkezései az egyéb, két- és háromkerekű segédmotoros kerékpárokra nem terjednek ki.

25/A. §¹⁹¹ A közúti forgalomban

a) a gépkocsi,

b) a motorkerékpár [ideértve a négykerekű motorkerékpárt is (quad)],

c) a mezőgazdasági vontató,

d)¹⁹² a négykerekű segédmotoros kerékpár (quad),

e) a pótkocsi,

f) a lassú jármű

- a 25. §-ban meghatározott kivételek alkalmazása mellett - a közúti forgalomban érvényes hatósági engedéllyel és jelzéssel vehet részt.

A külföldi rendszámmal ellátott járművek belföldi üzemeltetésére, használatára vonatkozó sajátos szabályok¹⁹³

25/B. §¹⁹⁴ (1) A közúti forgalomban a 25/A. §-ban meghatározott jármű a közlekedési igazgatási hatóság által kiadott magyar hatósági engedéllyel és jelzéssel vehet részt, amennyiben:

a) az üzemben tartója e törvény rendelkezései szerint belföldi üzembentartónak minősül vagy

b) vezetője Magyarország területén lakóhellyel rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat nem kell alkalmazni, ha

a)¹⁹⁵ az üzemben tartó olyan nem természetes személy, amely rendszeres tevékenységét a külföldön bejegyzett telephely (fióktelep) szerinti országban végzi,

b) a jármű tulajdonosa a jármű forgalomba helyezését a közlekedési igazgatási hatóságnál már kezdeményezte.

(3) A (2) bekezdés b) pontja alkalmazása során forgalomba helyezés kezdeményezésének minősül a jármű származás ellenőrzési nyilvántartásba vétele is.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat nem kell alkalmazni, ha a járművezető

a) szokásos tartózkodási helye nem Magyarország területén van,

b)¹⁹⁶ a járművet egy napnál rövidebb ideig használja Magyarország területén és a használathoz az üzembentartó a jármű birtokba adása időpontjának megjelölésével írásban hozzájárult,

c) a járművet Magyarország területén kívüli rendszeres munkavégzés érdekében használja.

(5) A (2) és (4) bekezdésekben meghatározott feltételek fennállását az ellenőrzés során a jármű üzemben tartója, valamint a jármű vezetője közokirattal vagy teljes bizonyító erejű magánokirattal köteles igazolni.

(6) Az ellenőrző hatóság az (1) bekezdésben meghatározottak megsértéséről a jármű hatósági engedélyében feltüntetett, a jármű tulajdonosára és az üzemben tartójára vonatkozó adatok, valamint a jármű azonosító- és műszaki adatainak továbbításával értesíti az állami adóhatóságot is.

26. § A járműállomány zavartalan üzemeltetése érdekében hazai gyártású járműveknél a gyártó, importból származó járműveknél az importáló feladata

a) a járművek alkatrészekkel, felszerelésekkel és tartozékokkal való ellátása,

b) a vevőszolgálati javítóhálózat megszervezése,

c) a műszaki dokumentáció rendelkezésre bocsátása,

d) a szakemberek részére típusismereti képzés és továbbképzés,

e)¹⁹⁷ a hulladékká vált gépjárművekről szóló kormányrendeletben meghatározott, a gyártókra vonatkozó kötelezettségek teljesítése.

27. §¹⁹⁸ (1) A járműjavítási és karbantartási, valamint a bontási tevékenység (a továbbiakban együtt: járműfenntartó tevékenység) végzésének feltételeit, a javításhoz, karbantartáshoz, illetve a bontáshoz szükséges eszközöket, berendezéseket és alkalmazott technológiákat, illetőleg a járműjavításhoz felhasznált alkatrészekre, felszerelésekre, tartozékokra, valamint a tüzelő- és kenőanyagokra vonatkozó minőségi követelményeket a miniszter rendelete határozza meg.

(2) Aki járműfenntartó tevékenységet kíván folytatni, köteles e szándékát a közlekedési hatóságnak bejelenteni.

(3) A (2) bekezdést a szolgáltatásnak a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő ellátására is alkalmazni kell.

(4) A hulladékká vált jármű bontását a környezetvédelmi hatóság által kiadott veszélyes hulladékkezelési tevékenység végzésére jogosító engedéllyel is rendelkező járműfenntartó (a továbbiakban: regisztrált bontó-hulladékkezelő) végezheti. A (2) bekezdés szerinti bejelentést a veszélyes hulladékkezelési tevékenység engedélyezése iránti kérelemmel egyidejűleg a környezetvédelmi hatóságnál is meg lehet tenni, amely a bejelentést haladéktalanul továbbítja a közlekedési hatósághoz.

(5) A hulladékká vált jármű bontásához a jármű tulajdonosának kérelmére a közlekedési hatóság által kiadott egyedi engedély szükséges. A regisztrált bontó-hulladékkezelő - a közlekedési hatósággal kötött megbízási szerződés alapján - a bontási engedély kiadását megelőző vizsgálatban közreműködik.

(6) A járműfenntartó tevékenység tekintetében a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóság feladatait a közlekedési hatóság látja el.

28. §¹⁹⁹ (1)²⁰⁰ A járművek környezetszennyezését a közlekedési hatóság az időszakos vizsgálat keretében elvégzett rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat keretében, valamint közúton és a jármű telephelyén végzett mérésekkel ellenőrzi.

(2)²⁰¹

(3) A gépjárművek tüzelőanyag-fogyasztásának és üvegházhatást okozó gáz kibocsátásának széles körű ismertetése, az új személygépkocsik vásárlóinak környezetvédelmi szempontból kedvező irányú befolyásolása érdekében a közlekedési hatóságnak a típusbizonyítvány (22. §) alapján, vagy járműsorozatban történő behozatal keretében megvalósuló forgalomba helyezés előtt meg kell állapítania a személygépkocsik külön jogszabályok szerint mért tüzelőanyag fogyasztását és szén-dioxid kibocsátását.

(4) A közlekedési hatóság évente legalább egyszer kiadvány formájában közzéteszi a forgalmazott új személygépkocsik hivatalos tüzelőanyag fogyasztási és szén-dioxid kibocsátási adatait, illetve ezeket - az időközben megjelenő gépjárműtípusok esetében - térítés ellenében rendelkezésre bocsátja.

28/A. §²⁰² (1) E törvény rendelkezéseit a Magyarország területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők, valamint a Magyarország területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságok Magyarországon szolgálatot teljesítő állományának tagjaira (a továbbiakban: külföldi állomány), valamint azoknak a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők, valamint a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságok és állományuk nyilvántartásáról, valamint jogállásukhoz kapcsolódó egyes rendelkezésekről szóló 2011. évi XXXIV. törvény 2. § (2) bekezdésében meghatározott hozzátartozójára az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A külföldi állomány tagja, valamint az (1) bekezdés szerinti hozzátartozója a saját tulajdonában lévő, és a saját részére, vagy hozzátartozója személyes használatára - szolgálati célú tartózkodása idejére ideiglenesen - behozott gépjárművét (a továbbiakban: külföldi állomány gépjárműve) külföldi hatósági engedéllyel és jelzéssel is használhatja Magyarország területén.

(3) Ahol e törvény vagy a közúti közlekedési igazgatásról szóló jogszabály lakóhelyet, lakcímet vagy tartózkodási helyet említ, ott a külföldi állomány tekintetében az igazolt elhelyezési helyet is érteni kell.

(4) A külföldi állomány gépjárműve - a közlekedésbiztonsági üzemeltetési műszaki feltételek kivételével - mentesül a közúti járművek forgalomba helyezésére és forgalomban tartására vonatkozó jogszabályban meghatározott üzemeltetési műszaki feltételek alól.

Út építése, kezelése, fenntartása, megszüntetése és elbontása

29. §²⁰³ (1) Az országos közutak építtetője - a koncessziós szerződés keretében megvalósuló utak kivételével - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, a Magyar Állam kizárólagos tulajdonában lévő, az országos közúthálózat fejlesztési és építtetői feladatainak ellátásáért felelős, részvénytársasági formában működő gazdasági társaság, a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: NIF Zrt.). Az út 33. § (1) bekezdésének *b*) pontja szerinti kezelője - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - építtetőnek minősül a vele - az országos közutak kezelésének szabályozásáról szóló miniszteri rendelet alapján - megkötött szerződés szerinti felújítási, karbantartási, illetőleg fejlesztési feladatok tekintetében. Az építtető - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, valamint a koncessziós szerződés keretében megvalósuló utak kivételével - a Magyar Állam javára és nevében jár el. Az országos közút fejlesztéséhez szükséges megvásárolt, illetve kisajátított földrészlet a Magyar Állam tulajdonába és e törvény erejénél fogva, ellenérték nélkül az építtető vagyonkezelésébe kerül, amelyet köteles az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni. Az építtető a vagyonkezelői jog bejegyzésére vonatkozó földhivatali határozatot annak kézhezvételétől számítottan haladéktalanul köteles a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV Zrt.) részére tájékoztatásul megküldeni. Ezen ingatlanok vagyonkezelői jogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése és annak ingatlan-nyilvántartásból való törlése után igazgatási szolgáltatási díjat nem kell fizetni.

(2) Az építtető - a koncessziós szerződés keretében megvalósuló utak kivételével a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, a beruházás előkészítéseként teljes körűen elkészíteti a szükséges terveket, tanulmányokat. Az építtető ügyfélként részt vesz a hatósági és egyéb igazgatási eljárásokban, saját nevére megszerzi az építési engedélyeket, elvégzi vagy elvégezteti a munkaterület előkészítését (beleértve különösen a területszerzést, megelőző régészeti feltárást, közmű kiváltást) és fejlesztést, továbbá lefolytatja a közbeszerzési eljárásokat. Az építtető építési szerződéseket köt a megvalósításra, gondoskodik az építési műszaki ellenőri tevékenység ellátásáról, lebonyolítja a műszaki átadás-átvételt. Az építtetőre a gyorsforgalmi utak közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló jogszabály rendelkezései is irányadóak.

(3) A NIF Zrt. - az elkészült utak ideiglenes, és végleges forgalomba helyezése után - a felhasznált forrásokkal és a létrehozott eszközökkel elszámol a Magyar Állam nevében eljáró, a forrásokat rendelkezésre bocsátó szervvel. Az elszámolás során a NIF Zrt. az utakat, és az egyes projektekkel kapcsolatban létrehozott vagy megszerzett egyéb eszközöket is magában foglaló földterületet, mint állami vagyont a vagyonkezelői jogának egyidejű megszűnése mellett közvetlenül átadja (nyilvántartásaiból az elszámolásra kapott forrásokkal szemben kivezeti) az MNV Zrt. részére, amelyet az MNV Zrt. a miniszter által - az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter egyetértésével - kijelölt szervezet részére vagyonkezelésbe ad és azzal vagyonkezelési szerződést köt. A más vagyonkezelésében álló állami vagyonon végzett értéknövelő beruházások, felújítások, azokhoz kapcsolódó új eszköz létrehozása esetén a NIF Zrt. azt a vagyonkezelő részére adja át, amely köteles az MNV Zrt. felé a vagyonkezelési szerződésében foglaltak szerint a vagyon értékének változásával elszámolni.

(4) A (3) bekezdést kell alkalmazni abban az esetben is, ha a (2) bekezdés szerinti építtetői feladatokat az út kezelője látja el, azzal, hogy a felhasznált forrásokkal és a létrehozott eszközökkel a Magyar Állam nevében eljáró, a forrásokat rendelkezésre bocsátó szervvel, a vele - külön jogszabály alapján - megkötött szerződés rendelkezései szerint számol el.

(5) A (3) bekezdés szerinti vagyonátadás mentes az adó-, - ide nem értve az általános forgalmi adót - és illetékfizetési kötelezettség alól. A miniszter által a (3) bekezdésben foglaltak szerint kijelölt szervezet a beruházások befejezését - azaz ideiglenes vagy végleges forgalomba helyezést - követően térítés nélkül veszi át az országos közúthoz tartozó értéknövelő beruházást vagy földrészletet.

(6) A miniszter által a (3) bekezdésben foglaltak szerint kijelölt szervezet a befejezett beruházások területének rendezése során saját hatáskörben a Magyar Állam javára és nevében jár el. A befejezett beruházások területének rendezéséhez megvásárolt vagy kisajátított földrészlet a Magyar Állam tulajdonába és e törvény erejénél fogva, ellenérték nélkül a miniszter által a (3) bekezdésben foglaltak szerint kijelölt szervezet vagyonkezelésébe kerül, amely köteles azt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni. A miniszter által a (3) bekezdésben foglaltak szerint kijelölt szervezet a vagyonkezelői jog bejegyzésére vonatkozó földhivatali határozatot haladéktalanul köteles az MNV Zrt. részére tájékoztatásul megküldeni.

(7) Közút, közforgalom elől el nem zárt magánút létesítéséhez, korszerűsítéséhez (továbbiakban együtt: építés), forgalom részére történő átadásához, megszüntetéséhez, elbontásához - mint fontos közérdekű és közcélú tevékenység végzéséhez - a közlekedési hatóság engedélyre van szükség. Az engedélyezési eljárások ügyintézési határideje 60 nap.

(8) Aki hatósági engedély nélkül épít utat, vagy az engedélyben foglaltaktól eltér, azt a közlekedési hatóság az eredeti állapot helyreállítására vagy - amennyiben az út a külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelel vagy megfelelővé alakítható át - a fennmaradáshoz szükséges intézkedések megtételére kötelezi.

(9) A közforgalom elől elzárt magánutat a közforgalom számára megnyitni, vagy a közforgalom elől el nem zárt magánutat a közforgalom elől elzárni az utak forgalomszabályozásáról és forgalomba helyezéséről

szóló miniszteri rendeletben meghatározott módon, a magánút tulajdonosának (kezelőjének) a kérelmére, a közlekedési hatóság engedélyével szabad. A magánút közforgalom számára való megnyitásának, illetve elzárásának tényét az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni. A bejegyzést a tulajdonosnak (kezelőnek) kell kezdeményeznie. A bárki által igénybe vehető létesítményhez vezető utakat, valamint az azokhoz tartozó belső úthálózatot a közlekedési hatóság engedélyével közútként (országos közútként, helyi közútként) vagy közforgalom elől el nem zárt magánútként kell megépíteni.

(10) Ha az út megszüntetését engedélyezték és más célra nem hasznosítható, az út vagyongazdálkodója köteles azt elbontani.

(11) A helyi önkormányzat - az országos közút tulajdonosának és vagyongazdálkodójának előzetes hozzájárulásával és a közút kezelőjének szakfelügyelete mellett - építtetőnek minősül az országos közutat vagy annak területét érintő autóbusszöböl-építés, útsatlakozás kiépítése, kerékpárút-építés, csapadékelvezető rendszer, parkolósáv és járda kiépítése esetében. A nem állami költségvetésből vagy nem uniós forrásból megvalósuló utak beruházója - az országos közút tulajdonosának és vagyongazdálkodójának előzetes hozzájárulásával és a közút kezelőjének szakfelügyelete mellett - építtetőnek minősül az országos közutat vagy annak területét érintő autóbusszöböl-építés, útsatlakozás kiépítése, kerékpárút-építés, csapadékelvezető rendszer, parkolósáv és járda kiépítése vonatkozásában.

(12) Törvény a gyorsforgalmi utak tervezésére, építésére és kivitelezésére az e törvényben foglaltaktól eltérő szabályokat állapíthat meg.

(13) A település forgalmi viszonyainak lényeges változását eredményező új közút építése vagy meglévő közút fejlesztése esetén - az eredeti cél megvalósulását közvetlenül nem szolgáló - további közlekedési célú beruházás (pl. útszélesítés, új elkerülő út építése, forgalomcsillapító szabályozás) megvalósítására vonatkozó igény a szükséges hozzájárulások, beleegyezések megadásának feltételeként akkor terjeszthető elő, ha egyébként a településen a forgalomba helyezéstől egy éven belül - az elvégzett hatásvizsgálatok szerint - létrejövő forgalmi helyzet alapján a beruházáshoz csatlakozó közutakon a forgalomnövekedés meghaladja a 25%-ot, és

a) az eltérhető forgalom nagyság határértéke nem teljesül, vagy

b) a jogszabályban foglalt egyéb előírás (pl. előírt környezeti határérték) az útépitést követően nem teljesül.

29/A. §²⁰⁴ (1)²⁰⁵ A közlekedési hatóság az engedély nélküli vagy az engedélytől eltérő útépités, útmegszüntetés, elbontás esetén, illetve az engedély nélküli forgalomba helyezés esetén az építtetőt határozattal bírság megfizetésére kötelezheti.

(2) A bírság

a) az engedély nélküli útépités, útmegszüntetés, elbontás esetén az ügyi hatósági eljárásért fizetendő díj tízszereséig, engedélytől eltérő útépités, útmegszüntetés, elbontás esetén ötszöröséig,

b) az engedély nélküli forgalomba helyezés esetén a forgalomba helyezési eljárási díj ötszöröséig terjedhet.

(3)²⁰⁶ A bírság ismételtelen kiszabható.

29/B. §²⁰⁷ (1)²⁰⁸ Az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló, valamint a közutak igazgatásáról szóló külön jogszabályokban meghatározott közlekedési hatósági eljárások megindítására irányuló kérelmet és annak mellékleteit, valamint a hiánypótlást papír alapon kell benyújtani.

(2)²⁰⁹ Az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló külön jogszabályban meghatározott

a)²¹⁰ engedélyezési eljárásokban ügyfélnek minősül az építtető, a vagyongazdálkodó, a közművek tulajdonosa, kezelője, továbbá az ügyféli minőség vizsgálata nélkül azon személyek, mint, az ingatlan-tulajdonos, vagy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogszerű használó, akinek ingatlana a hatásterületen fekszik,

b)²¹¹ engedélyezési eljárásokban az eljárás megindításáról a közlekedési hatóság nyolc napon belül, ha közmeghallgatás, helyszíni szemle, hatósági egyeztetés megtartása szükséges, az arról szóló értesítéssel egyidejűleg értesíti az ügyfeleket - ideértve a külföldi ügyfeleket is - hirdetményi úton,

c) engedélyezési eljárások során hozott döntésekkel szembeni fellebbezések esetén a fellebbezéssel nem érintett rendelkezés jogerős,

d) engedélyezési eljárásokban újrafelvételi eljárásnak nincs helye,

e)²¹² az engedélyezési eljárásokban hatásterületnek minősül azon ingatlanok területe, amelyeket a tervezett tevékenység terület-igénybevétellel érinti, vagy amely a tevékenységgel igénybevett ingatlan tervezési határok közötti területével közvetlenül határos, vagy amelynek a kapubejárója az eljárás tárgyát képező útszakaszhoz közvetlenül csatlakozik.

(3) A gyorsforgalmi közúthálózat közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló külön törvényben megjelölt utakkal és az ezekkel az utakkal egy beruházásban megvalósuló egyéb utakkal kapcsolatos közlekedési hatósági eljárásokban az első fokú határozat - a közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítására tekintettel - a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.

(4)²¹³ A (3) bekezdésben meghatározott utak forgalomba helyezése tárgyában hozott elsőfokú határozat - a közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítására tekintettel - fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.

(5)²¹⁴ Az elsőfokú határozat ellen nem nyújthat be fellebbezést az az ügyfél, aki az eljárás megindításáról szóló szabályszerű értesítés ellenére az első fokú engedélyezési eljárásban nem vett részt.

(6)²¹⁵ A hatóság az eljárás megindításáról a kormányrendeletben meghatározott adatbázisban regisztrált, ügyfélnek minősülő szervezetet az általa megadott elektronikus levélcímen értesíti az eljárás megindításától számított nyolc napon belül.

(7)²¹⁶ Ha jogszabály az engedélyezési eljárás során helyszíni szemle tartását írja elő, a közmeghallgatás a helyszíni szemlével együtt lebonyolítható.

(8)²¹⁷ A közlekedési hatóság a forgalomba helyezési eljárás során nem tart közmeghallgatást.

29/C. §²¹⁸ Az ideiglenesen forgalomba helyezett országos közút esetén a végleges forgalomba helyezésig felhasznált további forrásokkal és létrehozott további eszközökkel kapcsolatban az építető a 29. § (3) és (4) bekezdése szerint jár el.

29/D. §²¹⁹ Az építető köteles a közúti projektek vonatkozásában közúti biztonsági hatásvizsgálatot és a tervezőtől és kivitelezőtől független közúti biztonsági auditot készíttetni a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésről szóló kormányrendeletben foglaltak szerint.

30. § Közút építése érdekében - az építető kérelmére - az érintett ingatlanra belterületen legfeljebb öt évre, külterületen legfeljebb tíz évre építési tilalmat kell elrendelni. Az országos közúthálózat fejlesztési tervébe és a területrendezési terv közlekedésfejlesztési fejezetébe felvett közút esetén az építési tilalom - ha jogszabály másként nem rendelkezik - kivételesen, legfeljebb egy ízben öt, illetőleg tíz évvel meghosszabbítható. Az építési tilalom az ingatlan ideiglenes célú használatát nem akadályozhatja.

31. §²²⁰ (1) A közút használatában érdekelt természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok, valamint a helyi önkormányzat az alapvetően helyi lakossági érdeket szolgáló közút építésére (földút szilárd burkolattal való ellátására) együttműködhetnek. Az együttműködés (a továbbiakban: útépitési együttműködés) formáját a résztvevők maguk határozzák meg.

(2) A helyi önkormányzat - ha az útépitési együttműködésben az érdekeltek több mint kétharmada részt vesz - az abban részt nem vevő, de a közút használatában érdekelt természetes és jogi személyt, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságot a résztvevők által vállalt anyagi hozzájárulás mértékéig - a rendeletében meghatározott módon - útépitési érdekeltségi hozzájárulás fizetésére kötelezheti.

32. §²²¹ (1)²²² Az úthálózat közutakból és a közforgalom elől el nem zárt magánutakból áll. Az országos közutak az állam tulajdonában, a helyi közutak a települési önkormányzatok tulajdonában vannak. Magánútnak minősülnek a természetes személyek, jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok tulajdonában álló területen lévő utak. Magánútnak minősül továbbá az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt út, továbbá az állam tulajdonában, valamint a vízügyi igazgatási szerv kezelésében lévő elsőrendű árvízvédelmi fővonalakon a kerékpáros forgalom számára megnyitott út.

(2) A közutakat az ingatlan-nyilvántartásban közútként kell feltüntetni. Nem kell az ingatlan-nyilvántartásban közútként feltüntetni a közparkokban elhelyezhető épületek megközelítéséhez és a közparkok, valamint a területükön elhelyezkedő létesítmények parkolási igényének kielégítéséhez szükséges utakat és parkolókat, továbbá a közparkokban levő vagy azokon keresztülvezető gyalogutakat, gyalog- és kerékpárutakat, valamint kerékpárutakat.

 (3)²²³ Ha az (1) bekezdésben megjelölt utak forgalmi jellege (az út jelentősége, forgalmi terhelése és a forgalom összetétele) megváltozik, a 29. §, illetve a 46/A. § szerint hatáskörrel rendelkező közlekedési hatóság országos közút esetén a vagyongekezelő, helyi közút és magánút esetén a tulajdonos kérelmére a vonatkozó elfogadott terület-, illetve településrendezési eszközök szükség szerinti módosítását követően az országos közút helyi közúttá vagy magánúttá, a helyi közút országos közúttá vagy magánúttá, a magánút helyi közúttá vagy országos közúttá minősítéséről határozatot hoz. Az utak tulajdonosai ezt követően az utak tulajdonjogának egymás javára - helyi és országos közutak esetén térítés nélkül - történő átadásáról a változások ingatlan-nyilvántartáson való átvezetésére alkalmas megállapodást kötnek. Amennyiben a közlekedési hatóság állami tulajdonú ingatlanon megépített utat helyi közúttá vagy önkormányzati tulajdonú ingatlanon megépített utat országos közúttá minősít, az érintett ingatlan tulajdonosa a közút tulajdonjogát országos közút esetén az államnak, helyi közút esetén az önkormányzatnak az egymás közötti - ingatlan-nyilvántartáson való átvezetésére alkalmas - megállapodással köteles átadni.

(4)²²⁴ Az e törvény 8. § (1) bekezdés *h*) pontjában, továbbá a 11. § (2) bekezdésében és a 34. § (1) bekezdésében, valamint más jogszabályban meghatározott, az országos közúthálózat üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére, a díjpolitika megalapozására, valamint a díj- és pótdíjszedésre, a pótdíj behajtására és a díjellenőrzésre vonatkozó, továbbá a miniszter által rendeletben megállapított, közlekedési infrastruktúrával összefüggő állami feladatok pénzügyi forrásait a költségvetési törvényben a 33. § (5) bekezdésében meghatározott szerv költségvetésében kell megállapítani.

 33. § ²²⁵ (1) ²²⁶ E törvény szerint az út kezelői:

a) a koncessziós szerződés alapján működtetett országos vagy helyi közút tekintetében a koncessziós társaság;

b) az a) pontban nem említett

ba) országos közút vonatkozásában a miniszter döntése alapján a fenntartásra, a fejlesztésre és a fejlesztéssel összefüggő üzemeltetésre alapított költségvetési szerv, vagy olyan gazdálkodó szervezet, amelyben az állam 100%-os részesedéssel rendelkezik vagy

bb) helyi közutak tekintetében a helyi önkormányzat, vagy a fenntartásra, a fejlesztésre és a fejlesztéssel összefüggő üzemeltetésre alapított költségvetési szerv, vagy olyan gazdálkodó szervezet, amelyben a helyi önkormányzat 100%-os részesedéssel rendelkezik;

c) a magánutak tekintetében annak a területnek a tulajdonosa, amelyen a magánút van; állami tulajdonban levő ingatlanon fekvő magánút esetében tulajdonosnak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett kezelő (használó) tekintendő.

(2) ²²⁷ A közút kezelője, az út használatáért díjszedésre, valamint a díjfizetés ellenőrzésére jogosult szerv vagy szervezet és a 21. § (4) bekezdése szerint kijelölt hatóság a gépjárműről és annak hatósági jelzéséről felvételt készíthet annak érdekében, hogy a 21. § (5) bekezdése szerinti kormányrendeletben meghatározott szabályszegések elkövetését bizonyítani lehessen. A közút kezelője, az út használatáért díjszedésre, valamint a díjfizetés ellenőrzésére jogosult szerv vagy szervezet az általa készített felvételt haladéktalanul átadja a 21. § (4) bekezdése szerint kijelölt hatóságnak. A díjfizetés ellenőrzésére jogosult szervezet a díjfizetés ellenőrzése érdekében a díjfizetés ellenében használható országos közutakról szóló jogszabály alapján díjköteles utakon felvételt készíthet a gépjárműről és annak hatósági jelzéséről, amelyet köteles a pótdíjfizetési felszólítás megküldésére jogosult szervezetnek haladéktalanul átadni.

(3) ²²⁸ A (2) bekezdésben meghatározott szervek a felvételek készítéséhez és továbbításához közreműködőt vehetnek igénybe.

(4) ²²⁹ A (2) bekezdés szerinti, a 21. § (5) bekezdése szerinti kormányrendeletben meghatározott szabályszegések elkövetését bizonyító felvételt kizárólag a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő eszközzel lehet készíteni.

(5) ²³⁰ Az országos közutak kezelőinek tevékenységét a miniszter által alapított költségvetési szerv hangolja össze, az útkezelői szolgáltatást finanszírozza és - az üzemeltetésre vonatkozó szerződésben meghatározott - szolgáltatási színvonal biztosítását ellenőrzi.

33/A. § ²³¹ (1) ²³² A külön jogszabály szerinti országos közutak meghatározott időtartamban történő használatáért díjat (használati díj), ennek elmulasztása esetén pótdíjat kell fizetni.

(2) ²³³ Az országos közutak Kormány által rendeletben meghatározott egyes szakaszainak használatáért a megtett távolsággal arányos díjat (útdíj), ennek elmulasztása esetén pótdíjat kell fizetni. Az útdíj fizetésre kötelezettek körét a Kormány rendeletben állapítja meg.

(3) ²³⁴

(4) A használati díjakból származó bevételt a közlekedési hálózat egésze fejlesztésének lehetővé tételére, a közlekedési szektor javára és a teljes közlekedési rendszer javítására kell felhasználni.

(5) ²³⁵ A használati díjakból származó bevétel a 32. § (4) bekezdésében meghatározott célokra, valamint a közlekedési infrastruktúra fejlesztésében állami feladatokat ellátó NIF Zrt. más forrásból meg nem térülő működési költségeinek fedezetét biztosító támogatás nyújtására használható fel, ezen bevétel a 33. § (5) bekezdése szerinti szerv költségvetésének részét képezi.

33/B. § ²³⁶ (1) ²³⁷ A díjfizetéssel érintett országos közutakat - ideértve erre irányuló szerződés esetén a 33. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kezelő által működtetett országos közutat is - vagy azok egyes szakaszait, a használati díj, valamint megfizetésének elmaradása esetén a pótdíj mértékét, a fizetés módját és feltételeit - a Kormány által jóváhagyott elvek alapján - a miniszter az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben, rendeletben állapítja meg.

(2) Használati díj és útdíj egyidejűleg nem vehető ki egy járműkategóriára egyazon útszakasz használatáért.

(3) ²³⁸ A használati díj és az útdíj nem tartalmazhat sem közvetett, sem közvetlen megkülönböztetést, így különösen tilos a diszkrimináció a gépjárművek nemzetisége vagy a gépjárművek tulajdonosának (üzemben tartójának) nemzetisége, illetve letelepedési országa, valamint a járművek nyilvántartásba vételi helye, illetve a közlekedési tevékenység kiindulási pontja vagy rendeltetési helye alapján.

(4) ²³⁹ A használati díj és az útdíj beszedésére jogosult szervezetek, valamint az (5) bekezdésben meghatározottak szerint általuk megbízott gazdálkodó szervezetek a díjfizetés elmulasztása esetén az országos közutak használatának díjáról szóló jogszabály szerinti pótdíj behajtása céljából, továbbá a (8) bekezdésben meghatározott szervezetek a díjfizetés ellenőrzése és a hatáskörükbe tartozó pótdíjkövetelés, vagy a pótdíjkülönbözetre vonatkozó követelés behajtására irányuló eljárás megindítása céljából a követelés elévülésének vagy az (5) bekezdés szerinti jogvesztő határidő eredménytelen elteltének időpontjáig

kezelhetik a használati díjjal, vagy az annak meg nem fizetése esetén fizetendő pótdíjjal összefüggő jármű-azonosító adatokat és a természetes személy üzemben tartó személyes adatait.

(5)²⁴⁰ Amennyiben a használati díjat vagy az útdíjat nem fizették meg, a díj beszedésére jogosult szervezetek, a díjfizetés ellenőrzésére jogosult szervezetek vagy az általuk megbízott gazdálkodó szervezetek a jogosulatlan úthasználat időpontjától számított 60 napos jogvesztő határidőn belül kötelesek postára adni a pótdíjfizetési felszólítást. Ha a használati díjat vagy az útdíjat és pótdíjat meg nem fizető üzemben tartó (gépjárművezető) a helyszíni ellenőrzés alkalmával az ellenőrzésről kiállított jegyzőkönyvet aláírja és átveszi, akkor nem kell a pótdíjfizetési felszólítást részére kézbesíteni. A pótdíjfizetési kötelezettség két év alatt évül el. A pótdíj után késedelmi kamat nem követelhető.

(5a)²⁴¹ Ha a gépjármű üzembentartója a nyilvántartott adataiban bekövetkezett változásokat a közúti központi nyilvántartási szervhez elmulasztotta bejelenteni és ezért a fizetési felszólítás nem a tényleges üzembentartó részére került megküldésre, az (5) bekezdés szerinti 60 napos határidő a tényleges üzembentartó ismerteté válásától számítandó.

(6) Az útdíj szedésére jogosult - külön jogszabály szerinti versenyeztetési eljárásban kiválasztott - szervezetet a miniszter jogszabályban jelöli ki.

(7)²⁴² A használati díj szedésére a 33. § (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjában megjelölt közútkezelő vagy az általa megbízott szervezet jogosult.

(8)²⁴³ A díjköteles országos közutak díjfizetés ellenében történő használatának ellenőrzésére a közlekedési hatóság és a 33. § (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja szerinti közútkezelők jogosultak.

33/C. §²⁴⁴ (1) A díjköteles országos közutak díjfizetés ellenében történő használatának ellenőrzésére jogosult szervezetek a díjköteles utak használati díja megfizetésének helyszíni ellenőrzése, valamint a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek helyszíni ellenőrzése alkalmával, hatósági ellenőrzés keretében eljárva a következő intézkedések megtételére jogosultak:

a) a gépjárművet megállítani, a gépjármű helyzetét és állapotát dokumentálni, a gépjármű okmányait átvenni,

b) jogszerű intézkedés céljából az úthasználó személyazonosító okmányait és a gépjármű azonosító okmányait megvizsgálni,

c) a rendőrség általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerve intézkedését kérni, és annak megérkezéséig feltartóztatni azt, aki a gépjármű okmányait nem adja át, vagy személyazonosságát nem igazolja, vagy az intézkedést más módon akadályozza,

d) a díjköteles útszakasz azonnali elhagyását elrendelni,

e) jogosulatlan úthasználat tényének megállapítása esetén az erről készített jegyzőkönyv átadásával az úthasználót a pótdíj megfizetésére kötelezni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézkedésekről jegyzőkönyv, az úthasználó személyazonosító okmányairól és a gépjármű azonosító okmányairól másolat készítésére kizárólag jogsértés megállapítása esetén kerül sor.

(3) Az (1) bekezdés *a)-b)* és *d)-e)* pont szerinti intézkedések megtételére, valamint ezen tevékenységhez kapcsolódóan a 33/B. § (4) bekezdés szerinti adatkezelésre a rendőrség általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerve is jogosult.

34. § (1)²⁴⁵ A közút kezelője²⁴⁶ - az országos és a helyi közutak kezeléséről szóló jogszabályok szerint eljárva - köteles gondoskodni arról, hogy a közút a biztonságos közlekedésre alkalmas, közvetlen környezete esztétikus és kulturált legyen.

(2)²⁴⁷ A közút forgalmi rendjét - ha jogszabály másként nem rendelkezik - a közút kezelője²⁴⁸ alakítja ki. A forgalmi rendet - a forgalmi körülmények vagy a baleseti helyzet jelentősebb változása esetén, de legalább ötévenként - a közút kezelőjének felül kell vizsgálnia, és ha szükséges, módosítania kell. A közlekedési hatóság - a közlekedés biztonságát sértő vagy veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében - kezdeményezheti a forgalomszabályozás módosítását, vagy a közút kezelőjét a forgalmi rend felülvizsgálatára kötelezheti.

(3)²⁴⁹ A közutat, annak műszaki, minőségi, forgalmi, baleseti adatait, valamint a forgalmi rendjét meghatározó jelzéseket, továbbá a közút üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére fordított költségeket a kezelőnek²⁵⁰ nyilván kell tartania.

(4)²⁵¹ A közút megrongálódását a közút kezelője - az országos és a helyi közutak kezeléséről szóló jogszabályok szerint eljárva - köteles kijavítani, és a közút forgalmának biztonságát veszélyeztető helyzetet elhárítani. A kijavításig és a veszélyhelyzet elhárításáig köteles a forgalomban résztvevőket a veszélyre figyelmeztetni, szükség esetén sebesség- vagy súlykorlátozást elrendelni, illetőleg a közutat lezárni.

(5)²⁵² A közút tisztántartásáról, a hó eltakarításáról, továbbá az út síkossága elleni védekezéséről a közút kezelője gondoskodik.

(6)²⁵³ Közút mellett, kijelölt pihenőhelyen vagy várakozóhelyen kizárólag az utasforgalomból származó hulladék helyezhető el. Ha közút mellett, kijelölt pihenőhelyen vagy várakozóhelyen nem utasforgalomból származó hulladékot helyeztek el és az ilyen hulladék elhelyezője azonosítható, továbbá a

hulladékgazdálkodási bírság kiszabásának lehet helye, a közút kezelője értesíti a bírság kiszabására jogosult, külön jogszabályban meghatározott hatóságot. A közútkezelő a hulladékkezeléssel és az eljárással kapcsolatos költségeit a hulladék elhelyezőjével szemben érvényesíti.

35. § Az út kezelője²⁵⁴ a kezelői kötelezettségének megszegésével okozott kárt a polgári jog általános szabályai szerint köteles megtéríteni. A kártérítési követelést a kár keletkezését követően haladéktalanul kell a közút kezelőjéhez bejelenteni.

A közút nem közlekedési célú igénybevétele és a közút melletti ingatlan használata

36. § (1) A közút felbontásához, annak területén, az alatt vagy felett építmény vagy más létesítmény (a továbbiakban együtt: építmény) elhelyezéséhez, a közút területének egyéb nem közlekedési célú elfoglalásához (a továbbiakban együtt: nem közlekedési célú igénybevétel) a közút kezelőjének²⁵⁵ a hozzájárulása szükséges. A hozzájárulásban a közút kezelője²⁵⁶ feltételeket írhat elő.

(2)²⁵⁷ Az igénybevételt kérő a hozzájárulás megtagadása miatt vagy a megállapított feltételekkel szemben a közlekedési hatósághoz fordulhat, amely az igénybevételt engedélyezheti, illetőleg a feltételeket módosíthatja.

(3)²⁵⁸ Ha a közút területének nem közlekedési célú igénybevétele valamely hatóság engedélyéhez kötött építmény elhelyezése céljára szükséges, a nem közlekedési célú igénybevételről is - a közút kezelőjének hozzájárulásával - az építési (létesítési) engedélyezési eljárásban kell határozni. Amennyiben az igénybevételt kérő a hozzájárulás megtagadását vagy a hozzájárulásban előírt feltételeket sérelmesnek tartja, a közút területének nem közlekedési célú igénybevételéről az engedélyező hatóság a közlekedési hatóság szakhatósági nyilatkozata alapján dönt.

(4)²⁵⁹ Ha a közút kezelője a közút területének nem közlekedési célú elfoglalásához történő hozzájárulás megadásáról vagy megtagadásáról a külön jogszabályban meghatározott határidőn belül nem nyilatkozik, a határidő elmulasztása esetén a hozzájárulást a kérelemben foglaltaknak megfelelően megadottnak kell tekinteni.

37. §²⁶⁰ (1) A közút területének nem közlekedési célú igénybevételéért - az úttesten kívül végzett közműépítési vagy fenntartási munka kivételével - igénybevételi díjat kell fizetni.

(2) Ha a közutat nem közlekedési célból a kezelő hozzájárulása nélkül, vagy a hozzájárulásban előírt feltételektől eltérően vették igénybe, a közlekedési hatóság - a közút kezelőjének kérelme alapján - az igénybe vevőt az eredeti állapot helyreállítására, a hozzájárulásban előírt feltételek betartására, illetve a közút állagának védelme és a forgalom biztonsága érdekében szükséges intézkedések megtételére kötelezheti, továbbá pótdíj fizetésére kötelezi.

(3) Ha a közút úttesten kívüli területét közmű építése vagy fenntartása céljából a kezelő hozzájárulása nélkül vagy a hozzájárulásban foglaltaktól eltérően vették igénybe, az (1) bekezdésben meghatározott díjat meg kell fizetni, és a (2) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

38. § Kezelői hozzájárulás nélkül a közút nem közlekedési célból abban az esetben vehető igénybe (a továbbiakban: rendkívüli igénybevétel), ha az közmű, közműalagút, vasútüzemi berendezés, távközlési vezeték vagy csővezeték halasztást nem tűrő kijavítása, árvíz- vagy belvízvédekezés, helyi vízkárelhárítás vagy elemi csapás miatt szükséges.

39. § (1)²⁶¹ Útsatlakozás létesítéséhez

a) a közút kezelőjének hozzájárulása szükséges, kivéve a b) pont szerinti esetet,

b) a meglévő közút vagyonkezelőjének hozzájárulása szükséges, amennyiben a közúthoz új utat csatlakoztatnak.

(2) A kérelmező a hozzájárulás megtagadása miatt vagy a megállapított feltételekkel szemben a közlekedési hatósághoz fordulhat, amely az útsatlakozást engedélyezheti, illetőleg a feltételeket módosíthatja.

(3)²⁶² Ha az útsatlakozást hozzájárulás nélkül vagy nem a hozzájárulásban foglaltak szerint létesítették és az a vonatkozó közlekedésbiztonsági követelményeknek nem felel meg, a közlekedési hatóság az útsatlakozás tulajdonosát (kezelőjét) annak elbontására vagy átépítésére kötelezheti.

(4) A szilárd burkolatú közúthoz csatlakozó földút kezelőjének meg kell akadályoznia, hogy a földútról a járművek a szilárd burkolatú közútra földet, iszapot, követ vagy egyéb anyagot hordjanak fel.

(5)²⁶³ Ha a közút kezelője vagy a meglévő közút vagyonkezelője az (1) bekezdésben meghatározott útsatlakozás létesítéséhez szükséges hozzájárulás megadásáról vagy megtagadásáról a külön jogszabályban meghatározott határidőn belül nem nyilatkozik, a hozzájárulást a kérelemben foglaltaknak megfelelően megadottnak kell tekinteni.

40. § A nem közlekedési célú igénybevétellel vagy az útsatlakozás létesítésével összefüggésben okozott kárért az igénybevevő, illetőleg az útsatlakozás létesítője felelős.

41. §²⁶⁴ (1) Az út területén, az alatt vagy felett elhelyezett építmény fenntartásáról az építmény, az útsatlakozás fenntartásáról az útsatlakozás tulajdonosa (kezelője) köteles gondoskodni.

(2) A közút kezelője²⁶⁵ a közlekedés biztonsága érdekében felszólíthatja az (1) bekezdésben megjelölt építmény, útsatlakozás tulajdonosát (kezelőjét) annak felújítására, korszerűsítésére vagy megszüntetésére. A felszólítás eredménytelensége esetén az építmény engedélyezésére jogosult hatóság vagy a közlekedési hatóság - a közút kezelőjének kérelmére - az építmény, útsatlakozás tulajdonosát (kezelőjét) a felújításra, korszerűsítésre, megszüntetésre kötelezheti.

42. § (1) Közút mellett nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a közlekedés biztonságát vagy a közút állagát veszélyezteti.

(2) A közút mellett levő terület használata jogszabályban meghatározott esetekben kártalanítás nélkül korlátozható.

(3)²⁶⁶ A közút műtárgyának minősülő burkolt árokba, csatornába vagy más vízvezető létesítménybe a közút területén kívüli területekről származó vizeket bevezetni csak a közút kezelőjének hozzájárulásával szabad. A hozzájárulás nélküli vagy az abban foglaltaktól eltérő vízbevezetés esetén a 37. § (2) bekezdése szerint kell eljárni.

42/A. §²⁶⁷ (1)²⁶⁸ A közút kezelőjének hozzájárulása szükséges

a) külterületen a közút tengelyétől számított ötven méteren, autópálya, autóút és főútvonal esetén száz méteren belül építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, kő, kavics, agyag, homok és egyéb ásványi nyersanyag kitermeléséhez, valamint a közút területének határától számított tíz méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához, valamint

b)²⁶⁹ belterületen - a közút mellett - ipari, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, valamint a helyi építési szabályzatban, vagy a szabályozási tervben szereplő közlekedési és közműterületen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, továbbá a közút területének határától számított két méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához.

(2)²⁷⁰ Ha a közút kezelője a feltételek teljesítéséhez is köthető hozzájárulását megtagadja, vagy a hozzájárulás iránti kérelem előterjesztésétől számított 30 napon belül nem nyilatkozik, vagy a kérelmező az előírt feltételeket sérelmesnek tartja, a kérelmező a közlekedési hatósághoz fordulhat, amely a tevékenységet engedélyezheti és feltételekhez kötheti vagy a közút kezelője által előírt feltételeket módosíthatja.

(3) Az építmény engedélyezésére jogosult, illetőleg a közlekedési hatóság az eredeti állapot helyreállítására, vagy a közút állagának és a forgalom biztonságának védelme érdekében szükséges munkák elvégzésére kötelezheti azt, aki az (1) bekezdésben foglaltakat megszegi.

43. § (1)²⁷¹ A közút kezelője²⁷² a közút melletti ingatlanon, annak rendeltetésszerű használatát lényegesen nem akadályozó módon közúti jelzést, mozgatható hóvédművet, illetőleg - kártalanítás ellenében - azon, az alatt vagy felett műtárgyat helyezhet el, vagy tarthat fenn.

(2)²⁷³ Az (1) bekezdésben foglaltak szerint köteles tűrni a közúti jelzés elhelyezését az ingatlan nem minősülő építmény, továbbá a villany-, telefon- és egyéb oszlop tulajdonosa is.

(3)²⁷⁴ A közútnak hófűvás és környezeti károk elleni védelme, valamint a közút környezetének a közúti közlekedés károsító hatásától való megóvása érdekében a közút mellett a veszélyeztetett helyeken erdő, fásor vagy cserjesáv telepíthető. Az erre a célra telepített vagy alkalmas erdőt védelmi rendeltetésű erdőnek kell nyilvánítani. A telepítéshez meg kell szerezni a szükséges földterület tulajdon- vagy kezelői jogát.

(4)²⁷⁵ A közút, illetőleg az épülő közút melletti ingatlan a fenntartási, építési munkák elvégzése céljából kártalanítás ellenében - kisajátítás nélkül - meghatározott időre igénybe vehető.

A közúti közlekedés ellenőrzése

44. §²⁷⁶ (1) A közúti közlekedés ellenőrzésének ki kell terjednie

a) a közúti közlekedés rendjére,

b) a közúti forgalom szabályozására,

c) a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek üzemeltetésének szabályszerűségére, illetve a jármű üzemeltetésére vonatkozó előírások megtartására, ideértve az adott tevékenységhez előírt okmányok, engedélyek, jelzések, felszerelések ellenőrzését is,

d) a járművek műszaki állapotára, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi megfelelőségére,

e) a járművek összeépítésére és átalakítására vonatkozó előírások megtartására, valamint a külön jogszabályban meghatározott alkatrészek minősége tanúsításának meglétére,

f) a járműfenntartó tevékenység folytatása feltételeinek megtartására,

g) a közutak állapotára, tisztaságára, nem közlekedési célú igénybevitelére,

h) a közút kezelőjének hozzájárulásához vagy a közlekedési hatóság engedélyéhez kötött járművek közlekedésére.

(2)²⁷⁷ Az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzési feladatok végzésére az a) pont tekintetében a rendőrség; a b), d), e) és h) pontok tekintetében külön jogszabály alapján a rendőrség; a b) és e)-h) pontok

tekintetében a közlekedési hatóság; a *c*) és *d*) pontok tekintetében a 20. § (11) bekezdésében meghatározott hatóság (a továbbiakban együtt: ellenőrző hatóság) jogosult. Az *a*) és *h*) pontok tekintetében a külföldi járművek ellenőrzését a rendőrség, illetve a közlekedési hatóság végzi. Az ellenőrzést végző személy az ellenőrzési jogosultságát köteles igazolni.

(3)²⁷⁸ Az ellenőrző hatóság jelzésére a jármű vezetője a járművet köteles megállítani, személyazonosságát és járművezetési jogosultságát igazolni, a jármű és tartozékai, a rakomány, az okmányok ellenőrzésével kapcsolatos felhívásnak eleget tenni. Az ellenőrzés során az ellenőrző hatóság a járműhöz és tartozékaihoz, a rakományhoz tartozó okmányokat a helyszínen időlegesen elveheti, továbbá a jármű műszeres ellenőrző vizsgálatát vagy kötelező javítását rendeli el, amelynek a helyszínére történő közlekedésre a jármű vezetőjét utasíthatja. A kötelezően elrendelt javítás elvégzéséről az ellenőrző hatóságnak meg kell győződnie, az ezzel kapcsolatosan a hatóság részéről felmerült költségeket az eljáró hatóság megtéríteti a jármű üzemeltetőjével. A jármű vezetőjének vezetési és pihenőidejére vonatkozó - a 20. § (1) bekezdésének *c*) pontjában meghatározott - előírások megsértése esetén az ellenőrző hatóság a pihenőidő letöltését rendeli el.

(4)²⁷⁹ Ha az ellenőrzés alá vont jármű a külön jogszabályban összefoglalva, tengelyterhelésre és méretre meghatározott előírásoknak nem tesz eleget, illetve műszaki állapota külön jogszabály szerint balesetveszélyes lehet, az ellenőrző hatóság a jármű továbbközlekedését - ellenőrzési jegyzőkönyv kiállításával, a forgalmi engedély időleges, elismervény átadása melletti helyszíni elvételével és várakozóhely kijelölésével is - megtiltja. Az elismervényen fel kell tüntetni az elvett forgalmi engedély visszaadásának helyét is. A jármű a közúti forgalomban történő részvétellel - a továbbközlekedés tilalmára okot adó szabálytalanságok megszüntetéséig - a kijelölt várakozó helyet nem hagyhatja el. Ha a jármű, a hiányosságok megállapítását követően - az ellenőrzés helyét - nem a közúti forgalomban történő részvétellel hagyja el és a közúti forgalomba történő visszatérése egyértelműen kizárható, az ellenőrző hatóság eltekinthet a várakozó hely kijelölésétől.

(5)²⁸⁰ A forgalmi engedély időleges helyszíni elvételéről kiállított elismervény - a továbbközlekedés tilalmára okot adó szabálytalanságok megszüntetését követően - a forgalmi engedély átvételére és az átvétel helyére történő közlekedésre jogosít. A forgalmi engedély visszaadást megelőzően az ellenőrző hatóság újabb ellenőrzést végezhet.

(6)²⁸¹ A közúti ellenőrzések során - ha a jármű üzemeltetője nincs jelen - az ellenőrző hatóság az üzemben tartóval szemben helyszínen alkalmazott intézkedéseiről a jármű vezetőjét is tájékoztatja.

(7)²⁸² A közlekedési hatóság a külön engedély alapján üzemeltetett, valamint a nem közúti közlekedési szolgáltatást végző járművek esetében az (1) bekezdés *c*)-*e*) pontjában megjelölt ellenőrzéseket a jármű telephelyén is végezheti, az *f*) pontban meghatározott járműfenntartó tevékenységet csak telephelyen ellenőrizheti.

(8)²⁸³ A közlekedési hatóság önálló közúti ellenőrzési tevékenységet végezhet más közlekedési hatóság illetékességi területén is.

A gépjárművezetőkre vonatkozó szociális előírások ellenőrzése²⁸⁴

44/A. §²⁸⁵ (1)²⁸⁶ A közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-ai 3821/85/EGK tanácsi rendeletben (a továbbiakban: a tachográfokra vonatkozó közösségi rendelet) meghatározott illetékes hatóság Magyarországon a közlekedési hatóság.

(2)²⁸⁷ Az 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben, valamint a tachográfokra vonatkozó közösségi rendeletben:

- a*) a gépjármű vezetőjére és a gépjármű üzemben tartójára meghatározott kötelezettségek ellenőrzése,
  - b*) a közúti és telephelyi ellenőrzést végzők képzésének, továbbképzésének, valamint az ellenőrzési és vizsgálati módszerek kialakítása,
  - c*) a menetíró készülék (tachográf) beépítését, javítását és illesztését végző műhelyre vonatkozó követelmények ellenőrzése, valamint
  - d*) az ellenőrzéshez szükséges tachográfkártyák (a gépjárművezetői kártya, az ellenőri kártya, a műhelykártya és az üzemeltetői kártya) kiadása és az ahhoz kapcsolódó nyilvántartás kezelése
- a 20. § (11) bekezdésben és a 44. § (2) bekezdésben az ellenőrző hatóságok feladatkörét meghatározó előírások sérelme nélkül - a közlekedési hatóság feladata.

(3) A tachográf kártyák kibocsátásához tartozó nyilvántartás (a továbbiakban: tachográf kártya nyilvántartás) a tachográf kártyán rögzített - tachográfokra vonatkozó közösségi rendeletben meghatározott - adatokat tartalmazza.

(4) A tachográf kártya nyilvántartásból az Európai Közösség más tagállamának illetékes hatóságai, valamint a külön jogszabály alapján ellenőrzési feladatkörrel rendelkező magyar hatóságok a (2) bekezdésben meghatározott közösségi jogszabályok szerinti ellenőrzési feladataik teljesítéséhez igényelhetnek adatot.

(5) A közlekedési hatóság a tachográf kártya érvényességi idejének lejártát követő öt naptári évig kezeli a tachográf kártya nyilvántartásban szereplő adatokat.

(6)²⁸⁸ A (2) bekezdésben meghatározott közösségi jogi aktusok rendelkezései végrehajtásának ellenőrzése során a közúti szállítást végző egyes járművek személyzetének vezetési és pihenőidejének ellenőrzéséről szóló külön jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

(7)²⁸⁹ A tachográfokra vonatkozó közösségi rendelet hazai végrehajtásának részletes szabályait a miniszter, a tachográf kártyák kiadásával, és azok ellenőrzésével kapcsolatos díjakat a miniszter - az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben - rendeletben állapítja meg.

(8)²⁹⁰ A (2) bekezdésben meghatározott ellenőrzések tagállami végrehajtásához kapcsolódóan a közlekedési hatóság feladata:

a) a 44. § (1) bekezdésének c), d), e) és h) pontjában, továbbá az e § (2) bekezdésében meghatározott közúti és telephelyi ellenőrzési feladatok ellenőrző hatóságok közötti folyamatos koordinációja,

b) a más tagállam közúti ellenőrző hatóságaival való adat-, tapasztalat- és információcseré, továbbá koordináció az összehangolt közúti ellenőrzések biztosítására, valamint

c) az ellenőrző hatóságok által végzett közúti és telephelyi ellenőrzések statisztikai adatainak gyűjtése, összesítése, valamint ennek alapján adatszolgáltatás az Európai Bizottság részére.

(9)²⁹¹ A (7) bekezdésben meghatározott tachográfkártya kiadására irányuló kérelem kizárólag személyesen terjeszthető elő a közlekedési hatóságnál.

45. § (1)²⁹² Az országos és a helyi közút kezelője útellenőri szolgálatot működtet. Az útellenőri szolgálat működésének feltételeit a miniszter által megállapított keretek között a közút kezelője²⁹³ határozza meg.

(2) Az útellenőr feladata

a)²⁹⁴ a közút állapotának, tisztaságának, nem közlekedési célú igénybevételének a figyelemmel kísérése,

b) a közúti jelzések láthatóságának, épségének és működésének ellenőrzése,

c) a közút mellett végzett - a közút forgalmát érintő - tevékenységek ellenőrzése,

d) a közúttal és a forgalommal kapcsolatos információk szerzése és továbbítása,

e)²⁹⁵ a közúti forgalom biztonsága érdekében az általa elvégezhető halaszthatatlan intézkedések megtétele, egyébként az intézkedés szükségességéről a kezelő haladéktalan értesítése.

(3) Feladatainak ellátása során az útellenőr intézkedik, figyelmeztet, a szabálytalan magatartás megszüntetésére felhív, illetőleg büntető, szabálysértési feljelentést tesz, vagy közlekedési hatósági eljárást kezdeményez.

(4) Az útellenőrt fokozott büntetőjogi védelem illeti meg.

(5)²⁹⁶ A külön jogszabály szerinti díjköteles utak díjfizetés ellenében történő használatának ellenőrzésére jogosult szerv, illetve az általa megbízott gazdálkodó szervezet

a)²⁹⁷ a 33/A. § szerinti használati díj és útdíj megfizetésének ellenőrzése és a pótdíj behajtása, valamint

b) az e törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából

olyan elektronikus ellenőrzési rendszer működtetésére is jogosultak, amely az érvényes úthasználati jogosultsággal nem rendelkező gépjármű rendszámát, áthaladásának helyét és időpontját az adatellenőrzést követően rögzíti.

Záró rendelkezések²⁹⁸

46. §²⁹⁹

46/A. §³⁰⁰ A közlekedési hatóság jogosult:

a) a közúti közlekedési szakemberek és a közúti járművezetők vizsgáztatásával összefüggésben a vizsgázó,

b) a járművezetők utánképzésével, szakirányú továbbképzésével és pályaalkalmassági vizsgálatával összefüggésben a járművezető,

c) a közúti áru- és személyszállítás végzésével összefüggésben a vállalkozás ügyvezetését, szakmai irányítását ellátó személy és közreműködő járművezető,

d) a közlekedési hatóság tevékenységével összefüggésben - jogszabály alapján vezetett - névjegyzékbe felvett közúti közlekedési szakember

személyes és egészségi állapotra, kóros szenvedélyre vonatkozó különleges adatait kezelni, továbbá a vizsgaeredményeket, alkalmassági minősítéseket, képesítéseket - ezek hitelességének utólagos igazolása céljából - nyilvántartani.

46/B. §³⁰¹ (1)³⁰² A közúti közlekedési igazgatási eljárás során a hatóság által - külön jogszabályban meghatározottak szerint - kiadott érvényesítő címkéért és azok pótlásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(2)³⁰³ Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza az (1) bekezdésben meghatározott díj fizetésére kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, beszédésének módját, a kedvezmények, mentességek körét.

46/C. §³⁰⁴ (1)³⁰⁵ A külön jogszabályban meghatározott ellenőrző hatóság jogosult a veszélyes árut szállító jármű ellenőrzéséről felvett ellenőrzési jegyzékben megjelölt, a gépjárművezetőre vonatkozó természetes személyazonosító adatok, lakcím, a vezetői engedélyben található egészségi és pályaalkalmassági adatok, személyazonosító igazolvány/útlevél száma, ADR oktatási bizonyítvány száma, a kísérő nevére és állampolgárságára, a feladó nevére és címére, továbbá a címzett nevére vonatkozó személyes adatok kezelésére és nyilvántartására. Az adatokat öt évig kell megőrizni.

(2)³⁰⁶

(3)³⁰⁷ A közlekedési hatóság az e törvény 44. § (3) és 45. § (1)-(3) bekezdése alapján hivatalból indított eljárása során - annak tárgyával összefüggésben - az ügyfelet személyes adatszolgáltatásra és/vagy nyilatkozattételre kötelezheti.

(4)³⁰⁸ A közlekedési hatóság jogosult a közúti és telephelyi ellenőrzési eljárása során a vizsgálat alá vont menet- és fuvarokmányokon, az üzemben tartó által végzett ellenőrzések nyilvántartásában, továbbá a tachográfkészülékben, az adatrögzítő lapon és a tachográfkártyán tárolt (rögzített) személyes és egyéb adatok kezelésére. A közlekedési hatóság a személyes adatok kezelésére az ellenőrzés alapján indult eljárás lezárását követő öt évig jogosult.

46/D. §³⁰⁹ (1) A jogszerű vizsgáztatás, vizsgálat és ellenőrzés, illetve a visszaélések kiszűrése és a megfelelő felelősségre vonás kezdeményezése érdekében a közlekedési hatóság jogosult

a) a közúti járművezetők vizsgáztatása,

b) a járművek műszaki vizsgálata,

c) a közúti járművek telephelyi ellenőrzése és

d) a járművezető-képzés feltételeinek ellenőrzése során a vizsgáztatásról, vizsgálatról és ellenőrzésről - adatrögzítés nélkül - elektronikus berendezéssel közvetlen kép- és hangmegfigyelést végezni.

(2) A közlekedési hatóságnak lehetővé kell tenni, hogy - a vizsgázó erre irányuló kérése esetén - az (1) bekezdés a) pontja szerinti vizsga letétele az (1) bekezdésben meghatározott megfigyelés nélkül is megtörténhessen.

(3) Az (1) bekezdés szerinti közvetlen megfigyelésről a közlekedési hatóság köteles mindenki számára jól látható helyen, jól olvashatóan, a területen megjelenni kívánó személyek tájékozódását elősegítő módon figyelemfelhívó jelzést, ismertetést elhelyezni

a) az adott területen elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazásáról (térfigyelés),

b) az elektronikus biztonságtechnikai rendszer által folytatott közvetlen megfigyelési rendszert alkalmazó üzemeltetőről, továbbá a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvénynek az érintettek jogaira és érvényesítésük rendjére vonatkozó rendelkezéseiről.

46/E. §³¹⁰ A közlekedési hatóság vezetője a feladat- és hatáskörében minősítésre jogosult.

46/F. §³¹¹

47. §³¹² A törvény alkalmazásában:

1. importáló: a külkereskedelmi tevékenységet folytató vállalatok belföldi szerződéseiről szóló jogszabály szerinti külkereskedelmi társasági szerződés esetén a belföldi vállalat, bizományi szerződés esetén a megbízó, szállítási szerződés esetén a megrendelő, saját számlára történő import esetén a külkereskedelmi vállalat, önálló külkereskedelmi joggal felruházott gazdálkodó szervezet által behozott jármű esetén a gazdálkodó szervezet;

2. közúti jármű: közúti szállító vagy vontatóeszköz (ideértve az önjáró és vontatott munkagépet is); az egyes járműfajták meghatározására a közúti közlekedés szabályairól szóló jogszabályban (KRESZ) foglaltak az irányadók;

3. közösségi közlekedés: menetrend alapján közlekedő gépjárművekkel végzett közforgalmú személyszállítás;

4. közúti személyszállítás: a közúti járművel végzett személyszállítás, valamint a személyszállító gépjármű gépjárművezetővel együtt történő rendelkezésre bocsátása;

5. közúti áru fuvarozás: a közúti járművel végzett áru fuvarozás, valamint az áruszállító gépjármű gépjárművezetővel együtt történő rendelkezésre bocsátása;

6. evőszolgálati javítóhálózat: a járművek garanciális javítását és alkatrészellátását végző szervezetek rendszere;

7. út: a járművek és a gyalogosok közlekedésére, vagy csak a járművek, illetve csak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, e célra létesített vagy kijelölt közterület, vagy magánterület (közút, magánút); magánútnak kell tekinteni az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt utat is;

8. közforgalom elől elzárt magánút: a sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárt, vagy „Mindkét irányból behajtani tilos” jelzőtáblával és a „magánút” feliratot tartalmazó kiegészítő táblával jelzett út, amely az ingatlan-nyilvántartásban magánútként van bejegyezve;

9. az út műtárgya: a híd, a pontonhíd, a hajóhíd, a felüljáró, az átereszt, az alagút, az aluljáró, a támfal, a bélésfal, az út víztelenítését szolgáló burkolt árok, csatorna vagy más vízelvezető létesítmény; a két méternél nagyobb nyílású áthidaló műtárgy: híd, a két méternél kisebb nyílású áthidaló műtárgy: átereszt;

10. az út tartozéka: a várakozóhely, pihenőhely, a vezetőoszlop, a korlát, az útfenntartási és közlekedésbiztonsági célokat szolgáló műszaki és egyéb létesítmény, berendezés (így különösen jelzőtábla, jelzőlámpa, segélykerő telefon, parkolójegy-kiadó automata, sorompó), a zajárnyékoló fal és töltés, hóvédő erdősáv, faszor vagy cserjesáv (védelmi rendeltetésű erdő), valamint a közút határától számított két méter távolságon belül ültetett fa, az összefüggő üzemi gyümölcsöshöz tartozó fák kivételével, az út üzemeltetéséhez szükséges elektronikus hírközlő eszközök és hálózatok;

11. közúthálózat: az országos közutak és a helyi közutak összefüggő rendszere;

12. az út határa: az útnak - a kiemelt szegélyt, az útpadkát, a rézsút, az út víztelenítését szolgáló árkot, csatornát, más vízelvezető létesítményt is magában foglaló - külső széle;

13. az út területe: az út határai közötti terület és a hozzá tartozó földrészlet;

14. útsatlakozás: útnak, járműforgalmat szolgáló létesítmény (pl. üzemanyagtöltő-állomás) területének, vagy a járművek közút melletti ingatlanról közútra való ráhajtását szolgáló területnek a közúthoz csatlakozása;

15. útépitési érdekeltségi hozzájárulás [31. § (2) bek.] szempontjából a közút használatában érdekeltek: a közút mentén ingatlantulajdonnal, földhasználati joggal, ipari, közlekedési, kereskedelmi vagy mezőgazdasági tevékenység céljára szolgáló telephellyel rendelkező magánszemélyek és jogi személyek;

16. kerékpárút: jelzőtáblával kerékpárútként megjelölt közút;

17. gyalogút: jelzőtáblával gyalogútként megjelölt, vagy olyan helyi közút, amely kizárólag a gyalogosok közlekedésére szolgál, és az úttesttől tartós fizikai akadály (árok, korlát, kerítés, sövény stb.) vagy két méternél nagyobb távolság választja el;

18.³¹³ belföldi üzemben tartó: az az üzemben tartó, akinek (amelynek) lakó-, szokásos tartózkodási, illetve székhelye Magyarország területén van;

19. iskolavezető: a közlekedési hatóság engedélyével végzett tanfolyami, szaktanfolyami képzést irányító személy;

20. szakoktató: a közúti járművezetők képzésében oktatóként részt vevő személy;

21. vizsgabiztos: a közúti járművezetők vizsgáztatását végző személy (járművezetői vizsgabiztos), valamint a közúti közlekedési szakemberek vizsgáztatását végző személy (szaktanfolyami vizsgabiztos);

22. közúti közlekedési szakember: szakoktató, iskolavezető, vizsgabiztos, továbbá

22.1. a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemben tartásáról szóló külön jogszabályban meghatározott

22.1.1. személytaxis szolgáltatói képzéshez kötött tevékenységet folytató járművezető,

22.1.2. személygépkocsi személyszállító szolgáltatói képzéshez kötött tevékenységet folytató járművezető,

22.1.3. személytaxis vállalkozói képzéshez kötött tevékenységet folytató szakmai vezető,

22.1.4. személygépkocsi személyszállító vállalkozói képzéshez kötött tevékenységet folytató szakmai vezető,

22.2. az autóbusszal végzett belföldi és nemzetközi személyszállítás szakmai feltételeiről és engedélyezési eljárásáról szóló külön jogszabályban meghatározott, autóbuszos személyszállító vállalkozói képzéshez kötött tevékenységet folytató szakmai vezető,

22.3. a belföldi és a nemzetközi közúti árufuvarozás szakmai feltételeiről és engedélyezési eljárásáról szóló külön jogszabályban meghatározott, árufuvarozó vállalkozói képzéshez kötött tevékenységet folytató szakmai vezető,

22.4. a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló külön jogszabályban meghatározott, szakmai alap- és továbbképzési képzéshez kötött tevékenységet folytató gépjárművezető,

22.5. a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló külön jogszabályban meghatározott, gépkezelői jogosítványhoz kötött tevékenységet folytató gépkezelő,

22.6. a meghatározott össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közlekedéséről szóló külön jogszabályban meghatározott, szakkísérői képzéshez kötött tevékenységet folytató személy,

22.7. a gépjárműfenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló külön jogszabályban meghatározott, autógáz-biztonsági képzéshez kötött tevékenységet folytató személy,

22.8. a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Melléklete 2009. évi módosításaival és kiegészítéseivel egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről szóló külön jogszabályban meghatározott

22.8.1. veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadói képzéshez kötött tevékenységet folytató személy,

22.8.2. veszélyesáru-szállító gépjárművezető,

22.9. a mezőgazdasági vegyszerek és üzemanyagok mezőgazdasági vontatóval vagy lassú járművel vontatott pótkocsival történő közúti szállításáról szóló külön jogszabályban meghatározott, mezőgazdasági vegyszer, üzemanyag szállítására eredményes vizsgát tett járművezető,

22.10. a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról szóló külön jogszabályban meghatározott, undort keltő anyag szállítására eredményes vizsgát tett járművezető;

23.³¹⁴ várakozási terület: a 8. pont szerinti utak közül a helyi közút és a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánút 11. pont szerinti tartozéka, valamint az állam és a helyi önkormányzat tulajdonában álló terek, parkok és egyéb közterületek járművel történő várakozásra kijelölt része;

24.³¹⁵ várakozási terület kezelője: a helyi közút és a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánút tartozékaként a 33. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott szervezet, a közösségi közlekedéssel érintett közutak kivételével, a helyi önkormányzat tulajdonában álló tereken, parkokban, egyéb közterületen kialakított várakozási terület tekintetében a tulajdonos helyi önkormányzat, az állam tulajdonában álló tereken, parkokban, egyéb közterületen kialakított várakozási terület tekintetében a vagyonkezelő; a várakozási területen létesített parkolóóra, jegykiadó automata az Ötv. 9. § (5) bekezdése szerinti szolgáltató tulajdonában, illetve használatában állhat;

25. tanfolyam: a közúti járművezetők szervezett formában történő képzése; a tanfolyam a képzési engedélynek megfelelően elméleti (tantermi vagy zárt rendszerű elektronikus távoktatás), és gyakorlati képzési részekből állhat;

26. szaktanfolyam: a közúti közlekedési szakemberek szervezett formában történő képzése és továbbképzése; a szaktanfolyam a képzési engedélynek megfelelően elméleti (tantermi vagy zárt rendszerű elektronikus távoktatás), és gyakorlati képzési részekből állhat;

27. közúti biztonsági auditor: a közúthálózat részét képező utak, úttartozékok vagy az út műtárgyai engedélyezési és kiviteli terveinek, valamint a megvalósult utak, úttartozékok vagy az út műtárgyai forgalomba helyezés előtti és az üzemeltetés első évében végzett - a tervezőtől, az építetőtől és a kivitelezőtől független - részletes, módszeres műszaki biztonsági ellenőrzést végző természetes személy;

28. zárt rendszerű elektronikus távoktatás (e-learning): elméleti képzési ismeretanyag oktatását digitális tananyag formájában informatikai hálózaton (Internet, intranet) keresztül zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment rendszerrel megvalósító távoktatási forma, ahol az oktató, az oktatásszervező és a hallgató közös kommunikációs eszköze a számítógép és az informatikai hálózat, továbbá a zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment rendszer; e törvény alkalmazásában a „zárt rendszerű elektronikus távoktatás” és az „e-learning” kifejezések azonos jelentéssel bírnak;

29. zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment rendszer (Learning Management System, LMS): a hallgató képzését tervező, szervező és ellenőrző, a képzéshez szükséges digitális tananyagot valamint kiegészítő ismeretanyagot a képzési program szerint számára eljuttató (web böngészőben megjelenítő), minősített és tanúsított zárt informatikai rendszer, mely a képzésszervezésen túl adatbázisában manipulálhatatlanul rögzíti és értékeli a tanuló képzési programban rögzített előrehaladását, ellenőrző kérésekre adott válaszait, eredményeit, tevékenységét és végrehajtja - a tanuló teljesítményének értékelése alapján - a képzési program szerint lehetséges navigációs kéréseit.

48. § (1)³¹⁶ Ez a törvény 1988. július 1. napján lép hatályba.

(2) A törvény végrehajtásáról a Kormány gondoskodik.³¹⁷

(3)³¹⁸ Felhatalmazást kap

a) a Kormány, hogy

1.³¹⁹ a szakirányú továbbképzés és az utánképzés általános szabályait,

2. a kombinált fuvarozási tevékenység szabályait,³²⁰

3. a közúti személyszállítási és árutovábbítási szerződések szabályait,³²¹

4. a közúti közlekedésbiztonság állami feladatainak teljesítéséhez szükséges pénzügyi forrásokat és azok felhasználásának módját,³²²

5.³²³ a közúti közlekedési szolgáltatás, a saját számlás áruszállítási és a saját számlás személyszállítási tevékenység, valamint az autómentési tevékenység végzésének a feltételeit, továbbá a járművek üzemeltetésének általános feltételeit,³²⁴

6. a közúti járművek üzemanyag-felhasználása költségtérítésként elszámolható mértékének szabályait,

7.³²⁵ a közlekedési hatóság vagy hatóságok kijelölését,³²⁶

8.³²⁷ a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának általános szabályait,³²⁸

9.³²⁹ a közúti közlekedés szabályait,

10.³³⁰ a típusvizsgáló engedélyezésének részletes eljárási szabályait, a típusvizsgálóval kötendő hatósági szerződés tartalmát,³³¹

11.³³² a közúti szállítmányozási tevékenység szabályait,

12.³³³ a transzeurópai közúthálózatnak Magyarország területén lévő alagútjaira vonatkozó biztonsági minimumkövetelményeket,³³⁴

13.³³⁵ a közúti szállítást végző egyes járművek személyzetének vezetési és pihenőidejének ellenőrzésére vonatkozó szabályokat,³³⁶

14.³³⁷ a 7500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó járművel történő közlekedés időszakos és területi korlátozására vonatkozó szabályokat,³³⁸

15.³³⁹ a közúti árufuvarozásra, személyszállításra és egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatok általános szabályait,³⁴⁰

16.³⁴¹ a veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzésére vonatkozó egységes eljárás szabályait,

17.³⁴² a közúti járművekkel kapcsolatos jóváhagyásokra, típusbizonyítványokra, műszaki vizsgálatokra vonatkozó adatok kezelésére és nyilvántartására vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét és az ellenőrzés részletes szabályait,³⁴³

18.³⁴⁴ az e törvény 33/C. § (1) bekezdése szerinti hatósági ellenőrzés lefolytatására jogosult szervezet vagy szervezetek kijelölését,

19.³⁴⁵ az útdíj alapjául szolgáló költségek felosztásának, valamint az útdíj számításának elveit, a díjköteles utak használatáért történő elektronikus díjfizetést lehetővé tévő rendszer bevezetésére, üzemeltetésére, az úthasználati díjak beszedésére, ellenőrzésére és behajtására vonatkozó részletes szabályokat, a 33/A. § (2) bekezdése szerinti útdíj fizetésére kötelezettek körét,

20.³⁴⁶ a 21. §-ban meghatározott bírság kiszabására jogosult hatóság vagy hatóságok kijelölését,³⁴⁷

21.³⁴⁸ a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések körét, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét, a bírság kiszabásának részletes szabályait, valamint a beszedett bírság felhasználását,³⁴⁹

22.³⁵⁰ a 33. § (3) bekezdése szerinti közreműködő igénybevételére vonatkozó szabályokat,³⁵¹

23.³⁵² a 29. § (1) bekezdése szerinti elszámolás és vagyonkezelésbe adás részletes szabályait,

24.³⁵³ a vizsgáló állomás engedélyezésének részletes eljárási szabályait, a vizsgáló állomással kötendő hatósági szerződés tartalmát,³⁵⁴

25.³⁵⁵ az e törvény szerinti szakértői tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a szakértői tevékenység bejelentésének és a szakértők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a bejelentésre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,³⁵⁶

26.³⁵⁷ a közlekedési infrastruktúra közúti biztonsági kezelése, közúti biztonsági hatásvizsgálat, a közúti biztonsági auditálás, felülvizsgálat, valamint a baleseti adatgyűjtés részletes szabályait,³⁵⁸

27.³⁵⁹ az e törvény szerinti közúti biztonsági auditori tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a közúti biztonsági auditori tevékenységre vonatkozó engedély megszerzésének és az auditorok nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a engedélyezésre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, a közúti biztonsági auditorok alap- és továbbképzésére vonatkozó részletes szabályokat, továbbá a közúti biztonsági auditori tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,³⁶⁰

28.³⁶¹ a közlekedéspolitiká részeként az intelligens közlekedési rendszerek nemzeti stratégiáját,

29.³⁶² az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló szabályokat,³⁶³

30.³⁶⁴ a közúti járművek vezetésére jogosító engedély, a törzskönyv, a gépjármű hatósági engedélye és jelzése gyártásának, forgalmazásának, kiadásának, használatának szabályait, helyszíni elvételük és visszavonásuk feltételeit, az engedélyek és jelzések tartalmi, formai követelményét,³⁶⁵

31.³⁶⁶ a reklámtábláknak, a reklámhordozóknak és egyéb reklám célú berendezéseknek a közutak melletti elhelyezésére vonatkozó részletes szabályokat,³⁶⁷

32.³⁶⁸ a közúti közlekedés tekintetében az európai és a nemzeti kritikus infrastruktúrák azonosítás kritériumrendszerének, kritikus infrastruktúrává történő kijelölésnek, érzékeny információ védelmének, kapcsolattartás és jelentéstételi kötelezettségek rendjének, valamint európai kritikus infrastruktúra kijelölése esetén annak védelmének, a kritikus infrastruktúrákra vonatkozó előírások ellenőrzési rendjének, az előírások megsértése esetén alkalmazható jogkövetkezmények részletes szabályait,

33.³⁶⁹ az állami tulajdonban álló terek, parkok és egyéb közterületek vonatkozásában díjfizetési kötelezettséggel érintett várakozási területek kijelölését,

b)³⁷⁰ a miniszter, hogy

1.³⁷¹ a Közlekedési Miniszterek Európai Konferenciája által létrehozott közlekedési engedélyek használatának részletes szabályait,

2. az útügyi igazgatás eljárási szabályait,

3. ³⁷²
4. ³⁷³ az országos közutak kezelésének szabályait és a helyi közutak kezelésének szakmai szabályait, ³⁷⁴
5. az utak forgalomszabályozásának és a közúti jelzések elhelyezésének műszaki és eljárási szabályait, ³⁷⁵
6. a közutak ellenőrzésének szabályait,
7. a közutak tervezésére és a műszaki tervezési jogosultságra vonatkozó szabályokat,
8. a közúti hidak nyilvántartására és műszaki felügyeletére vonatkozó szabályokat, ³⁷⁶
9. az útépités felügyeleti ellenőrzés szabályait,
10. ³⁷⁷ az útépitésre, illetőleg az út üzemeltetésére szolgáló anyagok, szerkezetek és berendezések műszaki követelményeit, valamint megfelelőségük igazolásának, továbbá ezen anyagok, szerkezetek és berendezések forgalomba hozatalának, felhasználásának, továbbá az újfajta építési módok (műszaki megoldások), technológiák, eljárások engedélyezésének szabályait, valamint az utak építésével kapcsolatos minőségi követelményeket, ³⁷⁸
11. a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeit,
12. a közúti járművek műszaki vizsgáztatásával kapcsolatos szabályokat,
13. ³⁷⁹ a közúti járművezetők pályaalkalmassági vizsgálatának szabályait, valamint a szakirányú továbbképzés és az utánpótlás részletes szabályait, ³⁸⁰
14. ³⁸¹ a járműfenntartó tevékenység végzésének feltételeit, a szükséges eszközöket, berendezéseket és alkalmazott technológiákat, illetőleg a járműjavításhoz felhasznált alkatrészekre, felszerelésekre, tartozékokra, tüzelő- és kenőanyagokra vonatkozó minőségi követelményeket, továbbá a járműfenntartó tevékenység bejelentésének és a járműfenntartó tevékenységet folytatók nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a nyilvántartás vezetésének eljárási szabályait, ³⁸²
15. a gépjárművek vámkezelését megelőző vizsgálatokkal kapcsolatos szabályokat, ³⁸³
16. a nemzetközi forgalomban közlekedő gépjárművekre vonatkozó szabályokat, ³⁸⁴
17. az útépitési kivitelezési tevékenység szabályait,
18. ³⁸⁵ a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályait, ³⁸⁶
19. ³⁸⁷ a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-ai 3821/85/EGK tanácsi rendeletben foglaltak végrehajtási szabályait, ³⁸⁸
20. ³⁸⁹ a veszélyes áruk szállításának és szállításra való feladásának szabályait a vonatkozó nemzetközi szerződésekkel összhangban, ³⁹⁰
21. ³⁹¹ a vonatkozó nemzetközi szerződések hatálya alá nem tartozó járművekkel történő veszélyes áru szállítás szabályait, ³⁹²
22. ³⁹³ a közúti járművek újr felhasználható alkatrészei szakszerű kinyerésének (bontásának) feltételeit, és e tevékenység végzésének személyi, dologi és szakmai feltételeit, ³⁹⁴
23. ³⁹⁵ a közutak forgalombiztonsági szempontjai felülvizsgálatának (auditálásának) szakmai szabályait,
24. ³⁹⁶ a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok alapján végzett közlekedési hatósági ellenőrzés részletes szabályait, ³⁹⁷
25. ³⁹⁸ az alagutak tervezésének, kivitelezésének, üzembe helyezésének és üzemeltetésének részletes műszaki szabályait,
26. ³⁹⁹ a 33. § (4) bekezdése szerinti eszközre vonatkozó követelményeket és e követelmények meghatározása előtt rendszeresített eszközök alkalmazhatóságát, ⁴⁰⁰
27. ⁴⁰¹ a meghatározott össztömeget, tengelyterhelést és méretet, továbbá össztömeg-korlátozást meghaladó járművek közúti közlekedéséről, a közútkezelői és a hatósági eljárás, a díjfizetés, valamint a szakkíséret és kíséret személyi és tárgyi feltételeiről szóló szabályokat, ⁴⁰²
28. ⁴⁰³ a közút és műtárgyai tervezésére, építésére, valamint a forgalom biztonságát és forgalmi rendjét meghatározó technikai eszközökre, továbbá a közutak kezelésére vonatkozó műszaki szabályzatok, előírások, útmutatók megalkotására és kiadására vonatkozó eljárási szabályokat,
29. ⁴⁰⁴ az e törvény 32. § (4) bekezdésében meghatározott állami feladatok végrehajtásának és a feladatok ellátásához szükséges források felhasználásának szabályait,
30. ⁴⁰⁵ az e törvény szerinti járművezetői vizsgabiztosi, műszaki vizsgabiztosi, iskolavezetői, szakoktatói tevékenység folytatásának részletes feltételeit, az e tevékenységekre jogosító engedély kiadásának rendjét, az e tevékenységet végzőkről vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá az e tevékenységekre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket, ⁴⁰⁶
31. ⁴⁰⁷ a telítettség megállapításának módját,
32. ⁴⁰⁸ az intelligens közúti közlekedési rendszerek fejlesztésének és üzemeltetésének feltételeit,
33. ⁴⁰⁹ a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló iránymutatásokat,
- c) ⁴¹⁰ a miniszter, hogy a közúti járművek környezetvédelmi felülvizsgálatával kapcsolatos szabályokat a környezetvédelemért felelős miniszter egyetértésével kiadott, ⁴¹¹

d)⁴¹² a közlekedésrendészetért felelős miniszter, hogy a közlekedésrendészeti intézkedések végrehajtásának módját,⁴¹³

e)⁴¹⁴ a miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a közlekedési hatóság eljárási, felügyeleti és egyéb díjait, valamint a díjaknak az eljáró hatóság, illetve az irányítási, a felügyeleti és az ellenőrzési feladatot ellátó szervezetek közötti megosztása szabályait,⁴¹⁵

f)⁴¹⁶ a miniszter, hogy a 18. § (7) bekezdésében, a 20. § (1) bekezdésében és a 29/A. § (1) bekezdésében meghatározott bírság kivetésének részletes szabályait és a bírság felhasználásának rendjét az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben,⁴¹⁷

g)⁴¹⁸ a miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben

1. a külön jogszabály szerinti versenyeztetési eljárásban kiválasztott, a külön jogszabály szerinti díjköteles utak használatáért díjszedésre jogosult szervezetet,

2. a díjfizetéssel érintett országos közutakat - ideértve az erre irányuló koncessziós szerződés alapján működtetett országos közutat is - vagy azok egyes szakaszait,

3. a 33/A. § szerinti használati díj és útdíj, valamint ezek megfizetésének elmaradása esetén a pótdíj, illetve a pótdíj megfizetésének elmaradása esetén a többletpótdíj mértékét,

4. a fizetés módját és feltételeit, valamint

5.⁴¹⁹

h)⁴²⁰

i)⁴²¹ a közlekedésrendészetért felelős miniszter, hogy a megkülönböztető és figyelmeztető jelzés felszerelésének, engedélyezésének szabályait, használatuk és visszavonásuk rendjét,

j)⁴²² a miniszter, hogy a közlekedésrendészetért felelős miniszter és az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével - a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszterrel, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterrel egyetértésben - a közúti árufuvarozásra, személyszállításra és egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatos bírsággal összefüggő hatósági feladatok részletes szabályait,⁴²³

k)⁴²⁴ a miniszter, hogy az elektronikus hírközlésért felelős miniszterrel, az energiapolitikáért felelős miniszterrel, a vízgazdálkodásért felelős miniszterrel, valamint az építésügyért felelős miniszterrel egyetértésben az utak más nyomvonalas létesítmény által történő megközelítésének, keresztezésének részletes szabályait,

l)⁴²⁵ a miniszter, hogy a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzésére és vizsgáztatására vonatkozó szabályokat az iparügyekért és a kereskedelemért felelős miniszterrel egyetértésben,⁴²⁶

m)⁴²⁷ a közlekedésért felelős miniszterrel egyetértésben

ma)⁴²⁸ a honvédelemért felelős miniszter, hogy a Magyar Honvédség és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat tagjai, járművei és magánújtjai, valamint az általuk üzemben tartott járművek forgalomba helyezése és időszakos vizsgálata tekintetében az eltérő rendelkezéseket, valamint

mb) az egyes rendvédelmi szerveket irányító miniszter, hogy a rendvédelmi szervek tagjai, járművei és magánújtjai, valamint az általuk üzemben tartott járművek forgalomba helyezése és időszakos vizsgálata tekintetében az eltérő rendelkezéseket,

n)⁴²⁹ a közlekedésért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben az e törvény szerinti auditori tevékenység engedélyezésére vonatkozó igazgatási szolgáltatási díjat, valamint a díj beszedésével, kezelésével, továbbá a nyilvántartásával és visszatérítésével kapcsolatos részletes szabályokat rendeletben állapítsa meg.

(4)⁴³⁰ A Kormány a (3) bekezdés a) pontjában, a miniszter pedig a (3) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadott jogszabályban a járdákra és azok tartozékaira e törvénynek az utakra vonatkozó szabályaitól eltérő rendelkezéseket is megállapíthat.

(5)⁴³¹ Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete - fővárosban a fővárosi közgyűlés - hogy rendeletben állapítsa meg a várakozási területek tekintetében

a) az egyes díjköteles várakozási területeket, valamint azok kategóriáját,

b) várakozási területenként vagy kategóriánként a díjköteles várakozási időszakot,

c) a fizetendő várakozási díj mértékét,

d) a díjköteles várakozás megengedett leghosszabb időtartamát,

e) a díjfizetés alól mentesítettek, valamint a kedvezményes várakozásra jogosultak körét, a kedvezményes várakozási díj mértékét, azzal, hogy a kedvezményes várakozásra jogosultak körének bővítésére a kerületi képviselő-testület jogosult.

(5a)⁴³² Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, a főváros esetében a fővárosi önkormányzat képviselő-testülete, hogy a személytaxi és a személygépkocsival végzett személyszállítási szolgáltatás folytatásának, a személyszállítási szolgáltatást közvetítő és szervező szolgálat működésének - a Kormány rendeletében meghatározott feltételeken túli - műszaki, személyi és pénzügyi alkalmassági

feltételeit, valamint a település területén lévő taxiállomások igénybevételének rendjét rendeletben határozza meg.

(6)⁴³³ Az e törvényben meghatározott díjat, pótdíjat - a 9/C. § (1) bekezdésében, a 15. § (3) bekezdésében, a 15/A. § (1) bekezdésben és a 15/C. § (1) bekezdésében és a 33/A. §-ban meghatározott díj és pótdíj kivételével - a fizetés elmulasztása esetén adók módjára kell behajtani.

(7)⁴³⁴ A 21. § (2) bekezdés szerinti közigazgatási bírság befizetési határidejének elmulasztását követő 8 napon belül az eljáró hatóság kezdeményezi a közlekedési igazgatási hatóságnál a szabályszegés elkövetéséhez használt jármű forgalomból történő kivonását.

48/A. §⁴³⁵ (1) A 2010. június 5-ét megelőzően történt várakozási eseményre a 2010. június 4-én hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) A 9/D. § (2) bekezdésben meghatározott közszolgáltatás ellátására megkötött és 2010. június 5-én hatályban lévő szerződések esetében a közszolgáltatási tevékenységet az adott szerződésben meghatározott - az Ötv. 9. § (5) bekezdése szerinti szolgáltatónak nem minősülő - szolgáltató is elláthatja az adott szerződés hatálya alatt.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott olyan szerződéseket, amelyekben az Ötv. 9. § (5) bekezdése szerinti szolgáltatónak nem minősülő szolgáltató szerepel szerződő félként, a szerződések időtartamának meghosszabbítása vagy azok határozatlan időtartamúvá alakítása, valamint a közszolgáltatási feladattal érintett várakozási terület növelése tárgyában módosítani nem lehet.

Az Európai Unió jogának való megfelelés⁴³⁶

49. §⁴³⁷ (1) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

a) az Európai Parlament és a Tanács 561/2006/EK rendelete (2006. március 15.) a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról, a 3821/85/EGK és a 2135/98/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 3820/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről, 15. cikk, 18. cikk, 19. cikk (1) bekezdése, 21. és 22. cikk, 27. cikk 2. pontja;

b) az Európai Parlament és a Tanács 715/2007/EK rendelete (2007. június 20.) a könnyű személygépjárművek és haszongépjárművek (Euro 5 és Euro 6) kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyásáról és a járműjavítási és karbantartási információk elérhetőségéről, 13. cikk.

(2) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és a Tanács 1999/62/EK irányelve (1999. június 17.) a nehéz tehergépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról, 2. cikk *b)* és *c)* pontja, 7. cikk (2) bekezdésének *a)* pontja, (3)-(4) és (9)-(10) bekezdése, 9. cikk (2) bekezdése;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2002/15/EK irányelve (2002. március 11.) a közúti fuvarozásban utazó tevékenységet végző személyek munkaidejének szervezéséről, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvénnyel és a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvénnyel együtt;

c) az Európai Parlament és a Tanács 2006/22/EK irányelve (2006. március 15.) a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályokkal kapcsolatos 3820/85/EGK és a 3821/85/EGK tanácsi rendelet végrehajtásának minimumfeltételeiről és a 88/599/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről, 2. cikkének (1) és (2) bekezdése;

d) az Európai Parlament és a Tanács 2006/38/EK irányelve (2006. május 17.) a nehéz tehergépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló 1999/62/EK irányelv módosításáról, 1. cikk 1. pont *c)* és *e)* alpontja, 1. cikk 2. pont *a)* és *e)* alpontja, 1. cikk 7. pont *b)* alpontja;

*e)*⁴³⁸ az Európai Parlament és a Tanács 2008/96/EK irányelv (2008. november 19.) a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről, 3. cikk (1) bekezdés, 4. cikk (1) bekezdés, 9. cikk (4) bekezdés.

---

¹ Kihirdetve: 1988. IV. 21.

² Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (1). Hatályos: 2012. VI. 27-től.

³ Módosította: 2011. évi CCI. törvény 20. § b).

- ⁴ *Módosította: 2011. évi CCI. törvény 20. § b).*
- ⁵ *Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 1. §. Módosította: 2011. évi CLXXI. törvény 5. § (1).*
- ⁶ *Megállapította: 2000. évi CXXVII. törvény 1. §. Hatályos: 2001. I. 1-től.*
- ⁷ *Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10) b).*
- ⁸ *Lásd: 20/1990. (VIII. 6.) BM rendelet, 48/1997. (VIII. 26.) BM rendelet, 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet, 35/2000. (X. 30.) BM rendelet.*
- ⁹ *Beiktatta: 2003. évi CX. törvény 16. § (1). Hatályos: 2004. II. 1-től. Ezt követően forgalomba helyezett gépjárművek esetén kell alkalmazni.*
- ¹⁰ *Lásd a Magyar Közlöny 1998/112. számában, 1998. XII. 16-án megjelent 6/1998. Büntető jogegységi határozatot.*
- ¹¹ *Lásd: 1978. évi IV. törvény 184. §, 1968. évi I. törvény 116/B. §, 17/1968. (IV. 14.) Korm. rendelet 51/A. §.*
- ¹² *Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10) b).*
- ¹³ *Beiktatta: 1999. évi LXXXIV. törvény 39. §. Hatályos: 1999. IX. 30-tól.*
- ¹⁴ *Módosította: 1991. évi XX. törvény 92. § (1).*
- ¹⁵ *Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 2. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ¹⁶ *Beiktatva: 2010. évi XLVII. törvény 1. § (2) alapján. Hatályos: 2010. VI. 5-től. Lásd: 2010. évi XLVII. törvény 6. § (3).*
- ¹⁷ *Megállapította: 1991. évi XX. törvény 92. § (2). Hatályos: 1991. VII. 23-tól.*
- ¹⁸ *Módosította: 2006. évi CLX. törvény 129. § (6) a).*
- ¹⁹ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 3. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ²⁰ *Megállapította: 1992. évi XXXIX. törvény 7. §. Hatályos: 1992. VII. 1-től.*
- ²¹ *Hatályon kívül helyezte: 2004. évi XXXIII. törvény 18. § (1) a). Hatálytalan: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától. Lásd még: ugyane törvény 17. §.*
- ²² *Beiktatta: 1992. évi XXXIX. törvény 9. §. Hatályos: 1992. VII. 1-től.*
- ²³ *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCVI. törvény 31. § i). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*
- ²⁴ *Hatályon kívül helyezte: 2001. évi CLX. törvény 26. § (1). Hatálytalan: 2002. I. 1-től.*
- ²⁵ *Módosította: 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (9) u). Lásd még: 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (10).*
- ²⁶ *Hatályon kívül helyezte: 2003. évi CXXIX. törvény 405. § (1) b). Hatálytalan: 2004. V. 1-től. Folyamatban lévő eljárásokban még alkalmazni kell.*
- ²⁷ *Megállapította: 2011. évi CXCVI. törvény 27. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.*

- ²⁸ Megállapította: 2011. évi CXCVI. törvény 27. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ²⁹ Beiktatta: 2010. évi XLVII. törvény 1. § (3). Hatályos: 2010. VI. 5-től. Lásd: 2010. évi XLVII. törvény 6. § (3).
- ³⁰ Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (2). Hatályos: 2012. VI. 27-től.
- ³¹ Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (2). Hatályos: 2012. VI. 27-től.
- ³² Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (2). Hatályos: 2012. VI. 27-től.
- ³³ Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (2). Hatályos: 2012. VI. 27-től.
- ³⁴ Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (3). Hatályos: 2012. VI. 27-től.
- ³⁵ Módosítva: 1991. évi XX. törvény 92. § (9) alapján.
- ³⁶ Megállapította: 2006. évi IX. törvény 1. §. Hatályos: 2006. II. 3-tól.
- ³⁷ Lásd: 1980. évi 4. törvényerejű rendelet.
- ³⁸ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 4. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ³⁹ Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ⁴⁰ Beiktatta: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ⁴¹ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 4. § (3). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁴² Számozását módosította: 1996. évi X. törvény 2. §.
- ⁴³ Megállapította: 1998. évi LXXIII. törvény 3. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.
- ⁴⁴ Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10) b).
- ⁴⁵ Módosította: 2007. évi XC. törvény 25. § (2) b).
- ⁴⁶ Beiktatta: 2008. évi C. törvény 1. § (1). Hatályos: 2009. I. 1-től.
- ⁴⁷ Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 5. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁴⁸ Megállapította: 1998. évi LXXIII. törvény 4. §. Módosította: 2004. évi XXV. törvény 44. § (3) b).
- ⁴⁹ Lásd: 4/1999. (II. 12.) KHVM rendelet.
- ⁵⁰ Megállapította: 2010. évi XLVII. törvény 1. § (4). Hatályos: 2010. VI. 5-től. Lásd: 2010. évi XLVII. törvény 6. § (3).
- ⁵¹ Hatályon kívül helyezte: 2010. évi XLVII. törvény 6. § (2). Hatálytalan: 2010. VI. 5-től. Lásd: 109/2009. (XI. 18.) AB határozat I.
- ⁵² Beiktatta: 2010. évi XLVII. törvény 2. § (1). Hatályos: 2010. VI. 5-től. Lásd: 2010. évi XLVII. törvény 6. § (3).

- ⁵³ Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (4). Hatályos: 2012. VI. 27-től.
- ⁵⁴ Beiktatta: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (5). Hatályos: 2012. VI. 27-től.
- ⁵⁵ Beiktatta: 2010. évi XLVII. törvény 2. § (1). Hatályos: 2010. VI. 5-től. Lásd: 2010. évi XLVII. törvény 6. § (3).
- ⁵⁶ Beiktatta: 2010. évi XLVII. törvény 2. § (1). Hatályos: 2010. VI. 5-től. Lásd: 2010. évi XLVII. törvény 6. § (3).
- ⁵⁷ Beiktatta: 2010. évi XLVII. törvény 2. § (1). Hatályos: 2010. VI. 5-től. Lásd: 2010. évi XLVII. törvény 6. § (3).
- ⁵⁸ Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (6). Hatályos: 2012. VI. 27-től.
- ⁵⁹ Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (7). Hatályos: 2012. VI. 27-től.
- ⁶⁰ Beiktatta: 2010. évi XLVII. törvény 2. § (1). Hatályos: 2010. VI. 5-től. Lásd: 2010. évi XLVII. törvény 6. § (3).
- ⁶¹ Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (8). Hatályos: 2012. VI. 27-től.
- ⁶² Beiktatta: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (9). Hatályos: 2012. VI. 27-től.
- ⁶³ Módosította: 2004. évi XXV. törvény 44. § (3) b).
- ⁶⁴ Megállapította: 2006. évi CIX. törvény 5. § (5). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 34. §.
- ⁶⁵ Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 6. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.
- ⁶⁶ Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 6. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ⁶⁷ Megállapította: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ⁶⁸ Megállapította: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ⁶⁹ Módosította: 2009. évi CXLIX. törvény 2. §.
- ⁷⁰ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ⁷¹ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ⁷² Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 6. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁷³ Megállapította: 1996. évi X. törvény 14. § (3). Hatályos: 1996. III. 15-től.
- ⁷⁴ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 7. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁷⁵ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 7. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁷⁶ Beiktatta: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (3). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ⁷⁷ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 7. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.

- ⁷⁸ Megállapította: 2000. évi CXXVIII. törvény 14. § (1). Hatályos: 2001. I. 1-től.
- ⁷⁹ Megállapította: 2000. évi CXXVIII. törvény 14. § (1). Hatályos: 2001. I. 1-től.
- ⁸⁰ Beiktatta: 2002. évi LXVIII. törvény 1. §. Hatályos: 2003. I. 1-től.
- ⁸¹ Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (4). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ⁸² Megállapította: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (4). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ⁸³ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 6. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ⁸⁴ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 7. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁸⁵ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 6. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ⁸⁶ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 7. § (3). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁸⁷ Beiktatta: 2006. évi IX. törvény 3. § (3). Hatályos: 2006. II. 3-tól.
- ⁸⁸ Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 2. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.
- ⁸⁹ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (6). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ⁹⁰ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (6). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ⁹¹ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (6). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ⁹² Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 2. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól. Alkalmazására lásd: ugyane törvény 10. § (2)-(3).
- ⁹³ Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 2. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól. Alkalmazására lásd: ugyane törvény 10. § (2)-(3).
- ⁹⁴ Megállapította: 2006. évi CX. törvény 10. §. Hatályos: 2006. XII. 22-től.
- ⁹⁵ Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 2. §. Módosította: 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (1).
- ⁹⁶ Megállapította: 2009. évi XLV. törvény 2. §. Hatályos: 2009. VIII. 1-től.
- ⁹⁷ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 8. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁹⁸ Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 2. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól. Alkalmazására lásd: ugyane törvény 10. § (2)-(3).
- ⁹⁹ Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 2. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól. Alkalmazására lásd: ugyane törvény 10. § (2)-(3).
- ¹⁰⁰ Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 2. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól. Alkalmazására lásd: ugyane törvény 10. § (2)-(3).
- ¹⁰¹ Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 2. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól. Alkalmazására lásd: ugyane törvény 10. § (2)-(3).

- ¹⁰² Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 2. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól. Alkalmazására lásd: ugyane törvény 10. § (2)-(3).
- ¹⁰³ Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 2. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól. Alkalmazására lásd: ugyane törvény 10. § (2)-(3).
- ¹⁰⁴ Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 2. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól. Alkalmazására lásd: ugyane törvény 10. § (2)-(3).
- ¹⁰⁵ Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 2. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól. Alkalmazására lásd: ugyane törvény 10. § (2)-(3).
- ¹⁰⁶ Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 3. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.
- ¹⁰⁷ Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 9. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ¹⁰⁸ Megállapította: 1992. évi LXXVIII. törvény 1. §. Hatályos: 1993. I. 1-től.
- ¹⁰⁹ Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (5). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ¹¹⁰ Beiktatta: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (5). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ¹¹¹ Megállapította: 1998. évi LXXIII. törvény 5. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.
- ¹¹² A korábbi (3) bekezdést hatályon kívül helyezte, a korábbi (4) bekezdés számozását módosította: 1998. évi LXXIII. törvény 19. § (1), 5. §.
- ¹¹³ Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 79. §. Módosította: 2009. évi LVI. törvény 7. §.
- ¹¹⁴ Beiktatta: 2009. évi XLV. törvény 3. §. Hatályos: 2009. VIII. 1-től.
- ¹¹⁵ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (7). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ¹¹⁶ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (7). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ¹¹⁷ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (7). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ¹¹⁸ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (7). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ¹¹⁹ Beiktatta: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (6). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ¹²⁰ Beiktatta: 2011. évi CCI. törvény 19. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ¹²¹ Megállapította: 2009. évi XLV. törvény 4. §. Hatályos: 2009. VIII. 1-től. Lásd: 2009. évi XLV. törvény 10. § (2).
- ¹²² Megállapította: 2012. évi II. törvény 253. § (3). Hatályos: 2012. IV. 15-től. Lásd: 2012. évi II. törvény 252. § (4).
- ¹²³ Beiktatta: 2011. évi XCI. törvény 50. §. Hatályos: 2011. IX. 1-től. A megismételt eljárásokban is alkalmazni kell.
- ¹²⁴ Megállapította: 2012. évi II. törvény 253. § (4). Hatályos: 2012. IV. 15-től. Ezt követően elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni.
- ¹²⁵ Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 401. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

- ¹²⁶ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 10. § (3). Hatályos: 2011. VII. 1-től.*
- ¹²⁷ *Beiktatta: 2012. évi II. törvény 253. § (5). Hatályos: 2012. IV. 15-től. Ezt követően elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni.*
- ¹²⁸ *Beiktatta: 2012. évi II. törvény 253. § (5). Hatályos: 2012. IV. 15-től. Ezt követően elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni.*
- ¹²⁹ *Beiktatta: 2012. évi II. törvény 253. § (5). Hatályos: 2012. IV. 15-től. Ezt követően elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni.*
- ¹³⁰ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (7). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ¹³¹ *Módosította: 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (2) alapján.*
- ¹³² *Módosította: 2011. évi CCI. törvény 20. § a).*
- ¹³³ *Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 10. § (5). Hatályos: 2011. VII. 1-től.*
- ¹³⁴ *Módosította: 2011. évi CCI. törvény 20. § c), 2012. évi II. törvény 253. § (9).*
- ¹³⁵ *Módosította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (20).*
- ¹³⁶ *Beiktatta: 2012. évi II. törvény 253. § (6). Hatályos: 2012. IV. 15-től. Ezt követően elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni.*
- ¹³⁷ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 10. § (6). Hatályos: 2011. VII. 1-től.*
- ¹³⁸ *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 5. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Lásd még: 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (8).*
- ¹³⁹ *Megállapította: 2009. évi XLV. törvény 5. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd: 2009. évi XLV. törvény 10. § (2).*
- ¹⁴⁰ *Megállapította: 2009. évi XLV. törvény 5. § (2). Hatályos: 2009. VIII. 1-től. Lásd: 2009. évi XLV. törvény 10. § (2).*
- ¹⁴¹ *Megállapította: 2012. évi II. törvény 253. § (7). Hatályos: 2012. IV. 15-től. Ezt követően elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni.*
- ¹⁴² *Beiktatta: 2009. évi XLV. törvény 5. § (3). Hatályos: 2009. VIII. 1-től. Lásd: 2009. évi XLV. törvény 10. § (2).*
- ¹⁴³ *Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 11. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ¹⁴⁴ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 11. § (3). Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ¹⁴⁵ *Számozását módosította: 2009. évi XLV. törvény 5. § (3). Végre nem hajtható módosítására lásd: 2009. évi XLV. törvény 10. § (6).*
- ¹⁴⁶ *Számozását módosította: 2009. évi XLV. törvény 5. § (3).*
- ¹⁴⁷ *Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXVI. törvény 84. § 1. Hatálytalan: 2012. I. 1-től.*

- ¹⁴⁸ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 6. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Lásd még: 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (8).*
- ¹⁴⁹ *Megállapította: 2009. évi XLV. törvény 6. § (1). Hatályos: 2009. VIII. 1-től. Lásd: 2009. évi XLV. törvény 10. § (2).*
- ¹⁵⁰ *Megállapította: 2010. évi CXLVII. törvény 4. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ¹⁵¹ *Megállapította: 2009. évi XLV. törvény 6. § (2). Hatályos: 2009. VIII. 1-től. Lásd: 2009. évi XLV. törvény 10. § (2).*
- ¹⁵² *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 8. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.*
- ¹⁵³ *Megsemmisítette: 60/2009. (V. 28.) AB határozat 1. Hatálytalan: 2009. V. 28-tól.*
- ¹⁵⁴ *Hatályon kívül helyezte: 2012. évi II. törvény 254. § (1) c). Hatálytalan: 2012. IV. 15-től.*
- ¹⁵⁵ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 13. §. Hatályos: 2011. VII. 1-től.*
- ¹⁵⁶ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 13. §. Hatályos: 2011. VII. 1-től.*
- ¹⁵⁷ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 13. §. Hatályos: 2011. VII. 1-től.*
- ¹⁵⁸ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 13. §. Hatályos: 2011. VII. 1-től.*
- ¹⁵⁹ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 13. §. Hatályos: 2011. VII. 1-től.*
- ¹⁶⁰ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 13. §. Hatályos: 2011. VII. 1-től.*
- ¹⁶¹ *Módosítva: 2011. évi CXII. törvény 83. § (1) alapján.*
- ¹⁶² *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 13. §. Módosította: 2011. évi CXII. törvény 81. § (1).*
- ¹⁶³ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 13. §. Hatályos: 2011. VII. 1-től.*
- ¹⁶⁴ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 13. §. Hatályos: 2011. VII. 1-től.*
- ¹⁶⁵ *Megállapította: 2011. évi CXII. törvény 79. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ¹⁶⁶ *Megállapította: 2000. évi CXXVII. törvény 5. §. Hatályos: 2001. I. 1-től.*
- ¹⁶⁷ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 7. §. Hatályos: 2008. II. 10-től.*
- ¹⁶⁸ *Megállapította: 2003. évi CX. törvény 16. § (3). Hatályos: 2004. II. 1-től. Ezt követően forgalomba helyezett gépjárművek esetén kell alkalmazni.*
- ¹⁶⁹ *Lásd: 6/2010. (XII. 10.) BM rendelet 7. §.*
- ¹⁷⁰ *Beiktatta: 2003. évi CX. törvény 16. § (4). Hatályos: 2004. II. 1-től. Ezt követően forgalomba helyezett gépjárművek esetén kell alkalmazni.*
- ¹⁷¹ *Számozását módosította: 2003. évi CX. törvény 16. § (4).*
- ¹⁷² *Lásd: 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet.*

- ¹⁷³ Megállapította: 2000. évi CXXVII. törvény 6. §. Számozását módosította: 2003. évi CX. törvény 16. § (4).
- ¹⁷⁴ Számozását módosította: 2003. évi CX. törvény 16. § (4).
- ¹⁷⁵ Beiktatta: 2003. évi CX. törvény 16. § (5). Hatályos: 2004. II. 1-től. Ezt követően forgalomba helyezett gépjárművek esetén kell alkalmazni.
- ¹⁷⁶ Beiktatta: 2006. évi CX. törvény 13. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.
- ¹⁷⁷ Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 8. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.
- ¹⁷⁸ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi CIX. törvény 47. § (5). Hatálytalan: 2010. I. 1-től.
- ¹⁷⁹ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 7. §.
- ¹⁸⁰ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 14. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ¹⁸¹ Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 14. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ¹⁸² Megállapította: 2009. évi CIX. törvény 47. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd még: 2009. évi CIX. törvény 55. § (29).
- ¹⁸³ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 15. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ¹⁸⁴ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (8). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ¹⁸⁵ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (8). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ¹⁸⁶ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (8). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ¹⁸⁷ Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (8). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ¹⁸⁸ Beiktatta: 2009. évi CL. törvény 1. §. Hatályos: 2010. IV. 1-től.
- ¹⁸⁹ Módosította: 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (1).
- ¹⁹⁰ Megállapította: 2008. évi C. törvény 3. §. Hatályos: 2009. I. 1-től.
- ¹⁹¹ Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 10. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.
- ¹⁹² Megállapította: 2008. évi C. törvény 4. §. Hatályos: 2009. I. 1-től. Lásd még: 2008. évi C. törvény 30. § (7)-(8).
- ¹⁹³ Beiktatta: 2011. évi XCI. törvény 51. §. Hatályos: 2011. IX. 1-től.
- ¹⁹⁴ Beiktatta: 2011. évi XCI. törvény 51. §. Hatályos: 2011. IX. 1-től. A megismételt eljárásokban is alkalmazni kell.
- ¹⁹⁵ Módosította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (20).
- ¹⁹⁶ Megállapította: 2011. évi CLVI. törvény 402. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ¹⁹⁷ Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 16. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

- ¹⁹⁸ Megállapította: 2009. évi CLIX. törvény 47. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd még: 2009. évi CLIX. törvény 55. § (29).
- ¹⁹⁹ Megállapította: 2000. évi CXXVII. törvény 8. §. Hatályos: 2001. I. 1-től.
- ²⁰⁰ Módosította: 2009. évi LXXXIV. törvény 48. § (5).
- ²⁰¹ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi CLIX. törvény 47. § (5). Hatálytalan: 2010. I. 1-től.
- ²⁰² Beiktatta: 2011. évi CLXXVII. törvény 55. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ²⁰³ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 17. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ²⁰⁴ Megállapította: 2006. évi IX. törvény 6. §. Hatályos: 2006. II. 3-tól.
- ²⁰⁵ Módosította: 2009. évi XLV. törvény 10. § (3).
- ²⁰⁶ Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (8). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ²⁰⁷ Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 81. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ²⁰⁸ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 7. §.
- ²⁰⁹ Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 12. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.
- ²¹⁰ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 18. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ²¹¹ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 7. §, 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (1).
- ²¹² Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 18. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ²¹³ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 7. §.
- ²¹⁴ Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 6. § (6). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ²¹⁵ Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 6. § (6). Módosította: 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (1).
- ²¹⁶ Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 18. § (3). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ²¹⁷ Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 18. § (3). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ²¹⁸ Megállapította: 2008. évi C. törvény 6. § (1). Hatályos: 2009. I. 1-től.
- ²¹⁹ Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 19. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ²²⁰ Megállapította: 1998. évi LXXIII. törvény 9. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.
- ²²¹ Megállapította: 2006. évi IX. törvény 8. §. Hatályos: 2006. II. 3-tól.
- ²²² Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 20. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ²²³ Megállapította: 2012. évi LXXXIV. törvény 15. § (1). Hatályos: 2012. VI. 30-tól.

- ²²⁴ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (9). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ²²⁵ *Megállapította: 1996. évi X. törvény 7. §. Hatályos: 1996. III. 15-től.*
- ²²⁶ *Megállapította: 2011. évi CXCVI. törvény 27. § (3). Módosította: 2012. évi LXXXIV. törvény 15. § (2).*
- ²²⁷ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (10). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ²²⁸ *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 15. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²²⁹ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 15. § (2). Módosította: 2009. évi XLV. törvény 10. § (6).*
- ²³⁰ *Megállapította: 2006. évi IX. törvény 9. § (2). Számozását módosította: 2007. évi CLXXV. törvény 15. § (2).*
- ²³¹ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 16. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²³² *Megállapította: 2008. évi C. törvény 6. § (2). Hatályos: 2009. I. 1-től.*
- ²³³ *Megállapította: 2008. évi C. törvény 6. § (2). Hatályos: 2009. I. 1-től.*
- ²³⁴ *Nem lép hatályba a 2008. évi C. törvény 30. § (4) c) alapján.*
- ²³⁵ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (11). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ²³⁶ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 17. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²³⁷ *Módosítva: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (21) alapján.*
- ²³⁸ *Módosította: 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (3) c).*
- ²³⁹ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (12). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ²⁴⁰ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (12). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ²⁴¹ *Beiktatta: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (12). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ²⁴² *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (13). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ²⁴³ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (13). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ²⁴⁴ *Beiktatta: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (14). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ²⁴⁵ *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 18. § (1). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²⁴⁶ *Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10) a).*
- ²⁴⁷ *Megállapította: 1998. évi LXXIII. törvény 10. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.*
- ²⁴⁸ *Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10) a).*
- ²⁴⁹ *Megállapította: 2000. évi CXXVII. törvény 11. §. Hatályos: 2001. I. 1-től.*
- ²⁵⁰ *Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10) b).*

- ²⁵¹ *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 18. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²⁵² *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 18. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²⁵³ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 18. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²⁵⁴ *Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10) a).*
- ²⁵⁵ *Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10) b).*
- ²⁵⁶ *Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10) b).*
- ²⁵⁷ *Megállapította: 2006. évi IX. törvény 10. §. Módosította: 2009. évi LVI. törvény 8. §.*
- ²⁵⁸ *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 19. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²⁵⁹ *Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 6. § (7). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
- ²⁶⁰ *Megállapította: 1998. évi LXXIII. törvény 12. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.*
- ²⁶¹ *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 20. § (1). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²⁶² *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 20. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²⁶³ *Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 6. § (8). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
- ²⁶⁴ *Megállapította: 1998. évi LXXIII. törvény 13. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.*
- ²⁶⁵ *Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10) b).*
- ²⁶⁶ *Beiktatta: 1998. évi LXXIII. törvény 14. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.*
- ²⁶⁷ *Beiktatta: 1991. évi XX. törvény 92. § (8). Hatályos: 1991. VII. 23-tól.*
- ²⁶⁸ *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 21. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²⁶⁹ *Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 21. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ²⁷⁰ *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 21. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ²⁷¹ *Megállapította: 1997. évi XC. törvény 1. §. Hatályos: 1997. XII. 16-tól.*
- ²⁷² *Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10).*
- ²⁷³ *Beiktatta: 1997. évi XC. törvény 1. §. Hatályos: 1997. XII. 16-tól.*
- ²⁷⁴ *Számozását módosította: 1997. évi XC. törvény 1. §.*
- ²⁷⁵ *Számozását módosította: 1997. évi XC. törvény 1. §.*
- ²⁷⁶ *Megállapította: 1996. évi X. törvény 10. §. Hatályos: 1996. III. 15-től.*
- ²⁷⁷ *Megállapította: 2007. évi XC. törvény 26. § (1). Hatályos: 2008. I. 1-től.*

- ²⁷⁸ *Megállapította: 2006. évi IX. törvény 13. §. Hatályos: 2006. II. 3-tól.*
- ²⁷⁹ *Beiktatta: 2006. évi IX. törvény 13. §. Hatályos: 2006. II. 3-tól.*
- ²⁸⁰ *Beiktatta: 2006. évi IX. törvény 13. §. Hatályos: 2006. II. 3-tól.*
- ²⁸¹ *Beiktatta: 2006. évi IX. törvény 13. §. Hatályos: 2006. II. 3-tól.*
- ²⁸² *Megállapította: 2006. évi CX. törvény 19. §. Hatályos: 2006. XII. 22-től.*
- ²⁸³ *Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 82. § (2). Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni. Számozását módosította: 2006. évi IX. törvény 13. §.*
- ²⁸⁴ *Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 5. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól.*
- ²⁸⁵ *Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 5. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól.*
- ²⁸⁶ *Módosította: 2011. évi CCI. törvény 20. § d).*
- ²⁸⁷ *Megállapította: 2006. évi CX. törvény 20. § (1). Hatályos: 2007. IV. 11-től.*
- ²⁸⁸ *Megállapította: 2006. évi CX. törvény 20. § (2). Hatályos: 2007. IV. 11-től.*
- ²⁸⁹ *Módosította: 2006. évi CIX. törvény 167. § (5) c).*
- ²⁹⁰ *Beiktatta: 2006. évi CX. törvény 20. § (3). Hatályos: 2007. IV. 11-től.*
- ²⁹¹ *Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 6. § (9). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
- ²⁹² *Módosította: 2004. évi XXV. törvény 44. § (3) b).*
- ²⁹³ *Lásd: 1991. évi XX. törvény 92. § (10) a).*
- ²⁹⁴ *Megállapította: 1998. évi LXXIII. törvény 16. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.*
- ²⁹⁵ *Beiktatta: 1998. évi LXXIII. törvény 16. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.*
- ²⁹⁶ *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 22. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Lásd még: 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (6).*
- ²⁹⁷ *Módosította: 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (3) d).*
- ²⁹⁸ *Módosította: 2012. évi LXXVI. törvény 16. §.*
- ²⁹⁹ *Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CLXXII. törvény 105. § (2). Hatálytalan: 2011. I. 1-től.*
- ³⁰⁰ *Megállapította: 2001. évi CIX. törvény 4. §. Módosította: 2009. évi CXLIX. törvény 3. § a).*
- ³⁰¹ *Beiktatta: 1998. évi LX. törvény 19. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.*
- ³⁰² *Módosította: 1999. évi XCIX. törvény 208. § (2).*

- ³⁰³ *Módosította: 2004. évi XXV. törvény 44. § (3) b), 2006. évi CIX. törvény 167. § (5) c), 2010. évi CXXX. törvény 44. § (51), 52. § 13.*
- ³⁰⁴ *Beiktatta: 2002. évi LXVIII. törvény 6. §. Hatályos: 2003. I. 1-től.*
- ³⁰⁵ *Módosította: 2009. évi LVI. törvény 7-8. §.*
- ³⁰⁶ *Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CLXXII. törvény 105. § (2). Hatálytalan: 2011. I. 1-től.*
- ³⁰⁷ *Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 83. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
- ³⁰⁸ *Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 83. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.*
- ³⁰⁹ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 23. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ³¹⁰ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 23. §. Módosította: 2009. évi CLV. törvény 42. § (3).*
- ³¹¹ *Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 8. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.*
- ³¹² *Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 22. §. Hatályos: 2011. I. 1-től. Végre nem hajtható módosítására lásd: 2011. évi XXXIV. törvény 16. §.*
- ³¹³ *Módosította: 2011. évi CCI. törvény 20. § a).*
- ³¹⁴ *Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (10). Hatályos: 2012. VI. 27-től.*
- ³¹⁵ *Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (11). Hatályos: 2012. VI. 27-től.*
- ³¹⁶ *Módosította: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 45.*
- ³¹⁷ *Lásd: 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet, 89/1988. (XII. 20.) MT rendelet, 122/1989. (XII. 5.) MT rendelet, 139/1991. (X. 29.) Korm. rendelet, 111/1995. (IX. 21.) Korm. rendelet.*
- ³¹⁸ *Megállapította: 1998. évi LXXIII. törvény 18. § (1). Hatályos: 1999. I. 1-től.*
- ³¹⁹ *Megállapította: 2000. évi CXXVII. törvény 15. §. Hatályos: 2001. I. 1-től.*
- ³²⁰ *Lásd: 266/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet.*
- ³²¹ *Lásd: 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet, 270/2009. (XII. 1.) Korm. rendelet.*
- ³²² *Lásd: 188/1996. (XII. 17.) Korm. rendelet.*
- ³²³ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (15). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ³²⁴ *Lásd: 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet, 345/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet, 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet, 261/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet.*
- ³²⁵ *Megállapította: 2006. évi CIX. törvény 129. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.*
- ³²⁶ *Lásd: 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet, 301/2009. (XII. 22.) Korm. rendelet, 14/2010. (II. 5.) Korm. rendelet.*
- ³²⁷ *Megállapította: 2002. évi LXVIII. törvény 7. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től.*

- ³²⁸ *Lásd: 70/2005. (IV. 21.) Korm. rendelet, 179/2011. (IX. 2.) Korm. rendelet.*
- ³²⁹ *Számozását módosította: 2000. évi CXXVII. törvény 15. §.*
- ³³⁰ *Megállapította: 2009. évi CLIX. törvény 47. § (3). Hatályos: 2010. I. 1-től.*
- ³³¹ *Lásd: 303/2009. (XII. 22.) Korm. rendelet.*
- ³³² *Beiktatta: 2006. évi IX. törvény 16. § (1). Hatályos: 2006. II. 3-tól.*
- ³³³ *Beiktatta: 2006. évi CX. törvény 21. § (2). Módosította: 2011. évi CCI. törvény 20. § a).*
- ³³⁴ *Lásd: 18/2007. (II. 20.) Korm. rendelet.*
- ³³⁵ *Beiktatta: 2006. évi CX. törvény 21. § (2). Hatályos: 2006. XII. 22-től.*
- ³³⁶ *Lásd: 66/2007. (IV. 4.) Korm. rendelet, 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet.*
- ³³⁷ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ³³⁸ *Lásd: 190/2008. (VII. 29.) Korm. rendelet.*
- ³³⁹ *Megállapította: 2009. évi XLV. törvény 9. § (1). Hatályos: 2009. VIII. 1-től.*
- ³⁴⁰ *Lásd: 57/2007. (III. 31.) Korm. rendelet, 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet.*
- ³⁴¹ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ³⁴² *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ³⁴³ *Lásd: 345/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet.*
- ³⁴⁴ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (16). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ³⁴⁵ *Megállapította: 2008. évi C. törvény 7. §. Hatályos: 2009. I. 1-től.*
- ³⁴⁶ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ³⁴⁷ *Lásd: 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet.*
- ³⁴⁸ *Megállapította: 2008. évi C. törvény 7. §. Hatályos: 2009. I. 1-től.*
- ³⁴⁹ *Lásd: 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet.*
- ³⁵⁰ *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ³⁵¹ *Lásd: 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet.*
- ³⁵² *Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.*
- ³⁵³ *Beiktatta: 2009. évi CLIX. törvény 47. § (3). Hatályos: 2010. I. 1-től.*
- ³⁵⁴ *Lásd: 302/2009. (XII. 22.) Korm. rendelet.*

- ³⁵⁵ *Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (10). Hatályos: 2010. I. 1-től.*
- ³⁵⁶ *Lásd: 14/2010. (II. 5.) Korm. rendelet.*
- ³⁵⁷ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³⁵⁸ *Lásd: 176/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet.*
- ³⁵⁹ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³⁶⁰ *Lásd: 176/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet.*
- ³⁶¹ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³⁶² *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³⁶³ *Lásd: 93/2012. (V. 10.) Korm. rendelet.*
- ³⁶⁴ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.*
- ³⁶⁵ *Lásd: 138/2011. (VII. 19.) Korm. rendelet 1-6. §., 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet.*
- ³⁶⁶ *Beiktatta: 2011. évi XCI. törvény 52. §. Hatályos: 2011. VII. 13-tól.*
- ³⁶⁷ *Lásd: 224/2011. (X. 21.) Korm. rendelet.*
- ³⁶⁸ *Beiktatta: 2011. évi CXXVIII. törvény 173. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ³⁶⁹ *Beiktatta: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (12). Hatályos: 2012. VI. 27-től.*
- ³⁷⁰ *Módosította: 2004. évi XXV. törvény 44. § (3) b).*
- ³⁷¹ *Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (17). Hatályos: 2012. I. 1-től.*
- ³⁷² *Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CLXXII. törvény 105. § (2). Hatálytalan: 2011. I. 1-től.*
- ³⁷³ *Megállapította: 2006. évi CX. törvény 21. § (3). Hatályos: 2006. XII. 22-től.*
- ³⁷⁴ *Lásd: 5/2004. (I. 28.) GKM rendelet, 8/2008. (III. 18.) GKM rendelet, 40/2011. (VIII. 3.) NFM rendelet 22. §.*
- ³⁷⁵ *Lásd: 3/2001. (I. 31.) KöViM rendelet, 4/2001. (I. 31.) KöViM rendelet, 11/2001. (III. 13.) KöViM rendelet, 40/2001. (XI. 23.) KöViM rendelet, 41/2003. (VI. 20.) GKM rendelet, 83/2004. (VI. 4.) GKM rendelet.*
- ³⁷⁶ *Lásd: 1/1999. (I. 14.) KHVM rendelet.*
- ³⁷⁷ *Megállapította: 2004. évi XXV. törvény 5. § (1). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.*
- ³⁷⁸ *Lásd: 100/2004. (VII. 27.) GKM rendelet, 29/2010. (IV. 7.) KHEM rendelet.*
- ³⁷⁹ *Megállapította: 2000. évi CXXVII. törvény 16. §. Hatályos: 2001. I. 1-től.*
- ³⁸⁰ *Lásd: 41/2004. (IV. 7.) GKM rendelet.*

- ³⁸¹ Megállapította: 2009. évi CIX. törvény 47. § (4). Hatályos: 2010. I. 1-től.
- ³⁸² Lásd: 124/2005. (XII. 29.) GKM rendelet.
- ³⁸³ Lásd: 3/1999. (I. 18.) KHVM-KöM-PM együttes rendelet.
- ³⁸⁴ Lásd: 4/2000. (II. 16.) KHVM rendelet, 101/2003. (XII. 23.) GKM rendelet.
- ³⁸⁵ Beiktatta: 2002. évi LXVIII. törvény 7. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től.
- ³⁸⁶ Lásd: 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet, 7/2011. (III. 8.) NFM rendelet.
- ³⁸⁷ Megállapította: 2005. évi XI. törvény 8. § (1). Hatályos: 2005. III. 23-tól.
- ³⁸⁸ Lásd: 124/2005. (XII. 29.) GKM rendelet.
- ³⁸⁹ Beiktatta: 2004. évi XXV. törvény 5. §. (2). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.
- ³⁹⁰ Lásd: 38/2009. (VIII. 7.) KHEM rendelet.
- ³⁹¹ Beiktatta: 2004. évi XXV. törvény 5. §. (2). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.
- ³⁹² Lásd: 113/2004. (IX. 23.) GKM rendelet, 7/2011. (III. 8.) NFM rendelet.
- ³⁹³ Beiktatta: 2004. évi XXV. törvény 5. §. (2). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.
- ³⁹⁴ Lásd: 64/2009. (XI. 23.) KHEM rendelet.
- ³⁹⁵ Beiktatta: 2006. évi IX. törvény 16. § (2). Hatályos: 2006. II. 3-tól.
- ³⁹⁶ Beiktatta: 2006. évi CX. törvény 21. § (4). Hatályos: 2006. XII. 22-től.
- ³⁹⁷ Lásd: 43/2007. (IV. 4.) GKM rendelet.
- ³⁹⁸ Beiktatta: 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (3). Hatályos: 2008. I. 1-től.
- ³⁹⁹ Megállapította: 2012. évi II. törvény 253. § (8). Hatályos: 2012. I. 9-től.
- ⁴⁰⁰ Lásd: 18/2008. (IV. 30.) GKM rendelet.
- ⁴⁰¹ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁴⁰² Lásd: 40/2011. (VIII. 3.) NFM rendelet 7. § (3)-(4), 21. §.
- ⁴⁰³ Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (18). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ⁴⁰⁴ Megállapította: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (19). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ⁴⁰⁵ Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 6. § (10). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ⁴⁰⁶ Lásd: 77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelet.

- ⁴⁰⁷ Beiktatta: 2010. évi XLVII. törvény 4. § (1). Hatályos: 2010. VI. 5-től.
- ⁴⁰⁸ Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (3). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁴⁰⁹ Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (3). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁴¹⁰ Módosította: 2004. évi XXV. törvény 44. § (3) b), 2006. évi CIX. törvény 167. § (5) c), 2010. évi CXXX. törvény 44. § (51).
- ⁴¹¹ Lásd: 18/2001. (V. 23.) KöViM-BM-KöM együttes rendelet, 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelet.
- ⁴¹² Megállapította: 2006. évi CIX. törvény 10. § (6). Hatályos: 2007. I. 1-től.
- ⁴¹³ Lásd: 33/2000. (XI. 29.) BM rendelet, 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet.
- ⁴¹⁴ Beiktatta: 2000. évi CXXVII. törvény 17. §. Módosította: 2004. évi XXV. törvény 44. § (3) b), 2006. évi CIX. törvény 167. § (5) c).
- ⁴¹⁵ Lásd: 91/2004. (VI. 29.) GKM rendelet, 84/2009. (XII. 30.) KHEM rendelet.
- ⁴¹⁶ Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (4). Hatályos: 2008. I. 1-től.
- ⁴¹⁷ Lásd: 45/2005. (VI. 23.) GKM rendelet, 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet 4. §.
- ⁴¹⁸ Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (4). Hatályos: 2008. I. 1-től.
- ⁴¹⁹ Hatályon kívül helyezve: 2011. évi CLXVI. törvény 1. § (21) alapján. Hatálytalan: 2012. I. 1-től.
- ⁴²⁰ Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (3). Hatálytalan: 2011. I. 1-től.
- ⁴²¹ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (4). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁴²² Beiktatta: 2009. évi XLV. törvény 9. § (3). Módosította: 2010. évi CXXX. törvény 44. § (51).
- ⁴²³ Lásd: 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet 1-3. §, 5-13. §.
- ⁴²⁴ Beiktatta: 2009. évi XLV. törvény 9. § (3). Módosította: 2010. évi CXLVIII. törvény 32. §.
- ⁴²⁵ Beiktatta: 2009. évi XLV. törvény 9. § (3). Hatályos: 2009. VI. 24-től.
- ⁴²⁶ Lásd: 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet.
- ⁴²⁷ Megállapította: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (5). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁴²⁸ Módosította: 2011. évi CLXXI. törvény 5. § (1).
- ⁴²⁹ Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (5). Hatályos: 2011. I. 1-től.
- ⁴³⁰ Beiktatta: 1998. évi LXXIII. törvény 18. § (2). Módosította: 2004. évi XXV. törvény 44. § (3) b).
- ⁴³¹ Megállapította: 2010. évi XLVII. törvény 4. § (2). Hatályos: 2010. VI. 5-től.
- ⁴³² Beiktatta: 2011. évi CCI. törvény 19. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁴³³ *Beiktatta: 2010. évi XLVII. törvény 4. § (2). Módosította: 2011. évi CLXVI. törvény 84. § 1.*

⁴³⁴ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (6). Hatályos: 2011. I. 1-től.*

⁴³⁵ *Beiktatta: 2012. évi LXXVI. törvény 15. § (13). Hatályos: 2012. VI. 27-től.*

⁴³⁶ *Beiktatta: 2005. évi XI. törvény 9. §. Hatályos: 2005. III. 23-tól.*

⁴³⁷ *Megállapította: 2007. évi CLXXV. törvény 26. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.*

⁴³⁸ *Beiktatta: 2010. évi CLXXII. törvény 24. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*